

ISSN 218-8088

XALQ TA'LIMI AXBOROTNOMASI

"XALQ TA'LIMI AXBOROTNOMASI" JURNALI

Muassis:
"Xalq ta'limi" jurnali tahririyati DUK

PUBLIC EDUCATION BULLETIN
"PUBLIC EDUCATION BULLETIN" JOURNAL

2017

1-son
(yanvar-fevral)

Jurnal 2015-yildan chiqa boshlagan

(O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligining 2014-yil 17-maydag'i
137-sonli buyrug'i bilan tashkil etilgan)

TOSHKENT

	O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirining virtual qabulxonasini tashkil etish to'g'risida 2016-yil 6-dekabrdagi 278-sonli buyrug'i	4
	O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirining xalq ta'limi xodimlarining malakasini masofaviy ta'lim shaklini qo'llagan holda oshirishni takomillashtirish to'g'risida 2016-yil 10-dekabrdagi 281-sonli buyrug'i	8
	O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirining axborotdan foydalanuvchilarning ochiq hay'at majlislarida hozir bo'lish tartibi to'g'risidagi nizomni tasdiqlash haqida 2016-yil 12-dekabrdagi 283-sonli buyrug'i	41
	O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirining xalq ta'limi tizimidagi boshqaruv organlari faoliyatiga oid axborotni axborot-kutubxona va arxiv muassasalariga taqdirm etish tartibi to'g'risidagi nizomni tasdiqlash haqida 2016-yil 22-dekabrdagi 298-sonli buyrug'i	45
	O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirining xalq ta'limi vazirligi hamda uning tizimiga kiruvchi tashkilot va muassasalar faoliyati to'g'risidagi axborotni olish uchun so'rovlarни qabul qilish, ro'yxatdan o'tkazish va qayta ishlash tartibi to'g'risidagi yo'rionmani tasdiqlash haqida 2016-yil 30-dekabrdagi 311-sonli buyrug'i	50
	O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirining O'zbekiston Respublikasining 2017-yilgi asosiy makroiqtisodiy ko'sratkichlari prognosi va davlat byudjeti parametrlari to'g'risidagi qarorining ijrosini ta'minlash haqida 2016-yil 30-dekabrdagi 312-sonli buyrug'i	60
	O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirining O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2016-yil 28-dekabrdagi UP-4906-son farmoni ijrosini ta'minlash to'g'risida 2016-yil 30-dekabrdagi 313-sonli buyrug'i	63
	O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirining O'zbekiston Respublikasining "Keksalar, nogironlar va aholining boshqa ijtimoiy ehtiyojmand toifalar uchun ijtimoiy xizmatlar to'g'risida"gi qonunining ijrosini ta'minlash haqida 2017-yil 3-yanvardagi 2-sonli buyrug'i	65
	O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirining umumta'lim maktablarining 5-sinflar uchun chet tillaridan tayyorlangan o'quv dasturi va darslik-majmualarni tajriba-sinovdan o'tkazish to'g'risida 2017-yil 6-yanvardagi 3-sonli buyrug'i	67
	O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirining O'zbekiston Respublikasi fuqaro muhofazasi boshlig'ining 2016-yil 30-dekabrdagi 5-sonli buyrug'i ijrosini ta'minlash to'g'risida 2017-yil 6-yanvardagi 6-sonli buyrug'i	70
	O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirining O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 12-yanvardagi F-4789-son far moyishi ijrosini ta'minlash to'g'risida 2017-yil 14-yanvardagi 11-sonli buyrug'i	80
	O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirining ta'lim muassasalari va hududiy xalq ta'limi boshqaruvi idolarining reytingini aniqlash tartibi hamda umumta'lim fanlari bo'yicha bilimlar bellashuvini tashkil etish to'g'risida 2017-yil 16-yanvardagi 13-sonli buyrug'i	83

KIRISH

Mamlakatimizda inson manfaati har narsadan ulug', degan ezgu g'oya-ni izchil davom ettirish, hayotimizni yanada obod va farovon etish yo'lida ulkan ishlar amalga oshirilmoqda. Bugungi kunda "Xalq bilan muloqot va inson manfaatlari yili"ning asosiy maqsad va vazifalaridan kelib chiqqan hol-da, davlat organlarining fuqarolar bilan o'zaro munosabatlari samarali yo'lga qo'yilmoqda. Xususan, xalq ta'limi tizimida ham aholi bilan doimiy muloqot qilish, murojaatlarni hal etish borasida virtual qabulxonalar tashkil etilayapti.

O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirining "O'zbekiston Respublikasi xalq ta'limi vazirining virtual qabulxonasini tashkil etish to'g'risida"gi buyrug'i shu maqsadga qaratilgan. Buyruqda vazirlik tizimidagi barcha tashkilotlar faoliyati bilan bog'liq bo'lgan ariza, shikoyat va takliflarni ko'rib chiqish jarayonini takomillashtirish ko'zda tutilgan. Unga ko'ra, Xalq ta'limi vazirining virtual qabulxonasi 2016-yil 30-noyabrdan boshlab vazir.uzedu.uz Internet tarmog'i orqali ishga tushirildi. Shuningdek, Qoraqalpog'iston Respublikasi xalq ta'limi vazirligi, Toshkent shahar xalq ta'limi bosh boshqarmasi, viloyatlar xalq ta'limi boshqarmalari, xalq ta'limi xodimlarini qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish hududiy institutlari hamda davlat pedagogika institutlari, vazirlik tasarrufidagi respublika muassasa va tashkilot rahbarlari o'z virtual qabulxonalarini tashkil etishgan. Hozirda ular jismoniy va yuridik shaxslarning xalq ta'limi tizimiga oid murojaatlarni ko'rib chiqish jarayonida samarali faoliyat olib borayapti.

Ma'lumki, ta'lim sifati va samaradorligini ta'minlash malakali kadrlar tayyorlash va ularning salohiyatini rivojlantirishga bog'liq. Xususan, xalq ta'limi xodimlarini qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish tizimiga zamонави та'lim texnologiyalarini joriy etish, xususan, masofaviy ta'lim shaklini qo'llash pedagog-o'qituvchilarining malakasini oshirishda muhim rol o'yynamoqda. O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirining "Xalq ta'limi xodimlarining malakasini masofaviy ta'lim shaklini qo'llagan holda oshirishni takomillashtirish to'g'risida"gi buyrug'i bu borada muhim ahamiyatga ega. Buyruqqa muvofiq, Xalq ta'limi xodimlarining masofadan malakasini oshirish to'g'risidagi Nizom tasdiqlandi.

O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirining "O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 12-yanvardagi F-4789-son farmoyishi ijrosini ta'minlash to'g'risida"gi buyrug'i ham bugungi kunda juda dolzarb ahamiyatga ega. Buyruqda belgilangan o'quvchi-yoshlarning kitobxonlik madaniyatini yuksaltirish, kitoblarga bo'lgan talabni o'rganish, kitoblarni chop etish va ta'lim muassasalariga yetkazib berish holatini o'rganish, ta'lim sohasidagi axborat-resurs markazlari fondlarini badiiy, ma'rifiy, ilmiy-ommabop kitoblar bilan yanada boyitish, kitob mualliflari bilan ijodiy uchrashuvlar tashkil etish kabi bir qator vazifalarning amalda bajarilishi mamlakatimizda kitobxonlik muhitini yanada yuksaltiradi.

Xulosa shuki, Xalq ta'limi vazirining bu kabi hujjatlari ta'lim tizimi sifati va samaradorligini yuksaltirish, o'quvchi-yoshlarni aqlli, bilimli, dono va komil farzandlar bo'lib ulg'ayishi uchun xizmat qiladi.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ ТАЪЛИМИ ВАЗИРИНИНГ

2016 йил 6 декабрь

278-сонли

Б У Й Р У Ф И

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ ТАЪЛИМИ ВАЗИРИНИНГ ВИРТУАЛ ҚАБУЛХОНАСИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ТҮГРИСИДА

Ўзбекистон Республикасининг “Жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари түгрисида”ги Қонуни ижросини таъминлаш, жисмоний шахслар ва юридик шахслар вакилларини қабулқилишда қулагашарт-шароитлар яратиш, вазирлик тизимидағи барча ташкилотлар фаолияти билан боғлиқ бўлган ариза, шикоят ва таклифларни кўриб чиқиши жараёнини такомиллаштириш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Жорий йилнинг 30 ноябрдан бошлаб Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирининг виртуал қабулхонаси (кейинги ўринларда виртуал қабулхона деб юритилади) интернет тармогининг vazir.uzedu.uz веб-сайти орқали ишга туширилсин.

2. Виртуал қабулхона орқали келиб тушган мурожаатларни кўриб чиқиши схемаси иловага мувофиқ тасдиқлансин.

3. Таълим муассасаларида ўқув-тарбия жараёнини ривожлантириш бош бошқармаси (М.Ваҳобов), Таълим-тарбия жараёнига ахборот-коммуникация технологияларини жорий этиш бўлими (А.Хундибаев) виртуал қабулхона учун ажратилган vazir.uzedu.uz веб-сайтининг доимий ишлашини таъминласин.

4. Вазир ўринbosарлари, вазирлик марказий аппарати таркибий бўлинмалари бошлиқлари, Қорақалпоғистон Республикаси халқ таълими вазири, Тошкент шаҳар халқ таълими бош бошқармаси, вилоятлар халқ таълими бошқармалари бошлиқлари, халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш худудий институтлари ҳамда давлат педагогика институтлари ректорлари, вазирлик тасарруфидаги республика мусассаса ва ташкилотлари раҳбарлари виртуал қабулхона орқали

келган мурожаатларни таалуқлилиги бўйича ўз вақтида ва сифатли кўриб чиқилиши учун шахсан масъул этиб белгилансин.

5. Белгилансинки, вазирлик девонхонаси виртуал қабулхонага келиб тушган мурожаатларни қабул қилиш, ўз вақтида мурожаатларни кўриб чиқиш учун масъул шахсларга етказиш, мурожаатлар юзасидан тайёrlанган жавоб хатларини мурожаат эгаларига юбориш бўйича масъул ҳисобланади.

6. Назорат ва таҳлил бошқармаси (К.Иноқов), Ахборот хизмати (Б.Шайвалиев)га:

виртуал қабулхона орқали келиб тушган мурожаатлар билан ишлашни мувофиқлаштириб бориш;

виртуал қабулхона ишга туширилганлиги ва унинг фаолияти тўғрисидаги ахборотни доимий равишда оммавий ахборот воситаларида кенг ёритиб бориш ҳамда вазирлик биносининг кириш қисмига маҳсус ахборот стендларини ташкил этиш;

ҳар икки ҳафтада виртуал қабулхонага келиб тушган мурожаатларнинг мазмунан таҳлили бўйича раҳбариятга маълумот киритиб бориш вазифалари топширилсин.

7. Қорақалпогистон Республикаси ҳалқ таълими вазири, Тошкент шаҳар ҳалқ таълими бош бошқармаси, вилоятлар ҳалқ таълими бошқармалари бошлиқлари, ҳалқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш худудий институтлари ҳамда давлат педагогика институтлари ректорлари, вазирлик таассутидағи республика муассасаса ва ташкилотлар раҳбарларига:

2017 йилнинг 30 январига қадар Мультимедиа умумтаълим дастурларини ривожлантириш маркази (К.Гафуров) билан ҳамкорликда жисмоний шахслар ва юридик шахслар вакилларининг ҳалқ таълими тизимига оид мурожаатларини кўриб чиқиш жараёнини такомиллаштириш мақсадида ўз виртуал қабулхоналарини ташкил этиш;

бажарилган ишлар бўйича 2017 йил 30 январга қадар Назорат ва таҳлил бошқармасига маълумотларни тақдим этиш вазифалари юклатилсин.

8. Мазкур буйруқ ижросини назорат қилиш вазирнинг биринчи ўринбосари Б.Данияров зиммасига юклатилсин.

Вазир

У. Иноятов

Халқ таълими вазирининг 2016 йил
6 декабрдағы 278-сончи
буюргуга ишлөв

**Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирининг виртуал кабулхонаси орқали
келиб тушган мурожаатларни кўриб чиқиши тартиби**

БОСКИЧ	ТАДДИР НОМИ	БАТАФСИЛ	МУДДАТИ	МАСЪУЛЛАР
1-боскич	Виртуал кабулхонага мурожаат юбо- риш	Мурожаатни юбориши: vazir.uzed.uз виртуал кабулхона орқали	Заруратга кўра	Жисмоний шахслар ва юридик шахслар вакиллари ёқи уларнинг ваколатли вакили
2-боскич	Мурожаатни қабул қилиш	1. Виртуал кабулхона ахборот тизимига келиб тушган электрон мурожаатни рўйхатдан ўтказиш 2. Мурожаат бўйича ижрочини ва ижро муддатини белтилаш	1 иш кунида 1 иш кунида	Девонхона Вазир, вазир үринбосарлари
3-боскич	Мурожаатни иж- роига юбориш	1. Раҳбар топширигига асосан электрон мурожаатни ижрочиларга етказиш 2. Ижрочилар томонидан электрон муро- жаатни кўриб чиқиши бошланганини на- зорат қилиш	1 иш кунида	Девонхона Бошкарма, бўйим бошпичлари

1. Бошқарма ёки бўлмидан масъул ижрочини белгилаш. 2. Мурожаат юзасидан тегишли ўрганишларни амалга ошириш, жонз бўлганда жисмоний шахслар ва юридик шахслар вакилларини кабул қилиш, мурожаатларни кўриб чиқиш ва жонз бўлганда мурожаатидан эътиroz йўқлиги туғрисида маълумотнома олиш. 3. Кўшимча ўрганиш ва текшириш таълаб этилса, мурожаат этувчини хабардор қилтган юзасидан Девонхонага ёзма сурʼов жўнатиш. 4. Урганишлар натижаси бўйича жавоб хатини тайёрлаш. 5. Тегишли бошқарма, бўлим бошини томонидан имзоланандан сўнг раҳбариятга имзолага киритиши.	Бошқарма, бўлим бошиклари Бептиланган мурдатпарда Бептиланган мурдатпарда Масъул ижрочи Масъул ижрочи		

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ ТАЪЛИМИ ВАЗИРИНИНГ

2016 йил 10 декабрь

281-сонли

Б У Й Р У Ф И

ХАЛҚ ТАЪЛИМИ ХОДИМЛАРИНИНГ МАЛАКАСИНИ МАСОФАВИЙ ТАЪЛИМ ШАКЛИНИ ҚЎЛЛАГАН ҲОЛДА ОШИРИШНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ТЎҒРИСИДА

Вазирлар Маҳкамасининг 2014 йил 15 августдаги 234-сон қарори билан тасдиқланган Халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тўғрисидаги низомда белгиланган вазифаларни амалда сифатли бажарилишини таъминлаш, халқ таълими соҳасида фаолият олиб бораётган раҳбар ва педагог ходимлар малакасини масофавий таълим шаклини қўллаган ҳолда оширишни (бундан буён матнда масофадан малака ошириш деб юритилади) такомиллаштириш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Халқ таълими ходимларининг масофадан малакасини ошириш тўғрисидаги низом (бундан буён матнда Низом деб юритилади) иловага мувофиқ тасдиқлансин.

2. А.Авлоний номидаги халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш марказий институти (Н.Рахмонқулова)га:

бир ой муддатда Низомни амалиётга жорий этиш масалалари юзасидан ҳудудий халқ таълими бошқарув идоралари ҳамда халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш институтлари масъул ходимлари иштироқида ўкув семинар ташкил этиш;

масофадан малака ошириш ўкув материалларини ишлаб чиқишига, ўкув фаолияти учун тингловчи тайёргарлиги даражасига кўйиладиган талабларни ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш, ўкув жараёнида юритиладиган ҳужжатлар сифатини яхшилаш чораларини кўриш;

масофадан малака оширишни такомиллаштиришга қаратилган мониторингни йўлга қўйиш вазифалари юклатилсин.

3. Корақалпогистон Республикаси халқ таълими вазири, Тошкент шаҳар халқ таълими бош бошқармаси ва вилоятлар халқ таълими бошқармалари бошлиқлари, халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш худудий институтлари ректорларига:

марказий институттада ўтказиладиган ўқув-семинарда бир нафар малака ошириш масалаларига масъул методист, масофадан ўқитишни худудий мувофиқлаштириш маркази раҳбари ва бир нафар малакали тьютор (ўқитувчи-консультант)нинг иштирок этишини таъминлаш;

масофадан ўқитишни худудий мувофиқлаштириш маркази фаолиятини танқидий ўрганиш, ажратилган штат бирликларидан мақсадли ва самарали фойдаланиш, фаолият кўрсатаётган ходимлар таркибини қайта кўриб чиқиш, масофадан малака ошириш учун етказиб берилган компьютер, мебель ва бошқа жиҳозлардан мақсадли фойдаланиш, моддий-техник базани янада яхшилаш чораларини кўриш;

Вазирлар Маҳкамасининг 2007 йил 30 июндаги 134-сон қарори билан тасдиқланган Осиё тараққиёт банки иштироқидаги “Таълим секторини ривожлантириш дастури” лойиҳаси доирасида ажратилган маблағлар ҳисобидан жиҳозланган 70 та масофадан ўқитиш таълим ресурс мактаблари имкониятларидан самарали фойдаланиш;

ахборот-коммуникация технологияларидан самарали фойдаланиш бўйича мунтазам ўқув-семинарлари ташкил этиш орқали масофадан малака ошириш ўқув фаолияти учун ўқитувчи-ходимларнинг тайёргарлиги ва лаёқати даражасини яхшилаш чораларини кўриш вазифалари топширилсин.

4. Таълим муассасалари фаолиятини ташкил этиш бош бошқармаси (М.Юлдашев) га:

масофадан малака оширишни мувофиқлаштириш, таълим сифати бўйича назоратни амалга ошириш, соҳанинг муҳим масалалари бўйича А.Авлоний номидаги халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш марказий институти билан ҳамкорликда масъул ходимлар иштироқида ўқув-семинарлар ташкил қилиш;

мазкур бўйруқ иловасидаги ҳужжатларнинг амалиётга жорий этилиши, белгиланган вазифаларнинг ижроси юзасидан мониторинг олиб бориш ҳамда бажарилган ишлар юзасидан вазирлик раҳбариятига ахборот киритиш вазифалари юклатилсин.

5. Ушбу буйруқ қабул қилиниши муносабати билан вазирликнинг 2013 йил 19 апрелдаги 139-сонли буйруғининг 2-иловаси ўз кучини йўқотган, деб ҳисоблансан.

6. Мазкур буйруқ ижросини назорат қилиш вазирнинг биринчи ўринбосари Б. Данияров зиммасига юклатилсин.

Вазир**У. Иноятов**

Ўзбекистон Республикаси
Халқ таълими вазирлигининг
2016 йил 10 декабрдаги
281-сон бўйруғига ИЛОВА

**Халқ таълими ходимларининг
масофадан малакасини ошириш тўғрисида
НИЗОМ**

Мазкур Низом Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 16 февралдаги “Педагог кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш тўғрисида”ги 25-сон ҳамда 2014 йил 15 августдаги “Халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 234-сон қарорига мувофиқ халқ таълими ходимларининг масофадан малакасини оширишни ташкил этиш ва олиб боришни тартибга солиш мақсадида ишлаб чиқилган.

1-боб. Умумий қоида

1. Масофадан малака ошириш А.Авлоний номидаги халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш марказий институти (кейинги ўринларда Марказий институт деб юритилади) таркибидаги масофадан ўқитиши ривожлантириш маркази (кейинги ўринларда МҮРМ деб юритилади), халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш ҳудудий институтлари (кейинги ўринларда Худудий институт деб юритилади) таркибидаги масофадан ўқитиши ҳудудий мувофиқлаштириш маркази (кейинги ўринларда МҮҲММ деб юритилади) ҳамда ҳудудларда 70 та масофадан ўқитиш таълим ресурс мактаблари (кейинги ўринларда МҮТРМ деб юритилади) орқали жорий этилади.

2-боб. Масофадан малака ошириш принциплари

2. Халқ таълими ходимларининг масофадан малакасини ошириш – бу малака ошириш мақсадини рӯёбга чиқариш, тингловчиларнинг касбий билим ва кўнникмаларини янгилаш ҳамда чукурлаштириш жараёнига масофадан ўқитиш технологиялари интеграциялаштирилган таълим шакли бўлиб, унинг принциплари қуидагилардан иборат:

1) қулайлик ва тезкорлик – ўкув материалларидан тингловчи ўзи учун қулай жойда, қулай шароитда, қулай вақтда фойдаланиши, маълумотларни тезкор излаш ва топиш, ахборот алмашиш имконияти;

2) тенглилиқ – тингловчиларнинг яшаш ва иш жойларининг худудий институтларга нисбатан жойлашуви, ижтимоий шароитлари, оиласирик ва жамоатчилик олдидаги вазифалари ҳамда мутахассислигидан қатъий назар малака ошириш имкониятларининг бир хиллиги;

3) иқтисодий самаралилик – яратилган шароитлар, техник, технологик имкониятлар ва моддий базадан самараали фойдаланган ҳолда малака ошириш тизими ҳамда иштирокчилари ҳаражатларини камайтириш;

4) иш фаолиятидаги узлуксизлик – умумтаълим мактаби ўкувтарбия жараёнида сифатли билим бериш ҳамда билим олиш учун ўйналтирилган ҳаракатлардаги узилишларнинг олдини олиш каби.

3-боб. Масофадан малака ошириш мақсади ва вазифалари

3. Масофадан малака оширишнинг мақсади таълимни ахборотлаштириш орқали юзага келаётган шарт-шароитлар, илғор технология ва ускуналардан фойдаланиб ўкув жараёнини тингловчиларнинг иш ва яшаш жойига мумкин қадар яқинлаштириш, малака ошириш таълим муассасалари илмий-методик имкониятларини кучайтириш ва тизимлаштиришдан иборат.

4. Масофадан малака оширишнинг асосий вазифалари этиб куйидагилар белгиланади:

1) халқ таълими тизими ходимлари малакасини ошириш бўйича белгиланган вазифаларнинг бажарилишини таъминлаш;

2) малака оширишни халқаро тенденцияларга мослигини таъминлаш;

3) очиқ таълим мұхитини юзага келтириш;

4) масофавий ва аңаңавий ўқитиш шаклларини интеграциялаш орқали ўкув мазмунининг вариативлигига еришиш;

5) малака оширишни амалиёт билан боғлик тарзда ва ўзаро ҳамкорликка асосланиб олиб борилиши, тингловчиларнинг асосий иш жойларидаги фаолиятлари ва мактабдаги ўкув жараёни барқарорлигини сақлашда кўмаклашиш;

6) тингловчиларнинг меҳнат фаолияти учун ижобий шарт-шароит яратиш.

4-боб. Масофадан малака оширишнинг тузилмаси ва уни бошқариш

5. Халқ таълими вазирлиги ўзига белгиланган вазифа ва функциялар доирасида, таълим тизимини ривожлантиришига қаратилган ягона давлат сиёсатини рўёбга чиқариш, халқ таълими тизими ходимла-

рининг малакасини ва касб даражасини ошириш ишларини ташкил этишга масъул сифатида:

масофадан малака оширишни мувофиқлаштиради ва таълим сифати бўйича назоратни амалга оширади;

масофадан малака ошириш учун намунавий ўкув режалар ва ўкув дастурларини тасдиқлади;

масофадан малака ошириш курсларидан ўтадиган ходимларнинг прогноз контингентини белгилайди;

масофадан малака оширишнинг муҳим масалалари бўйича кенгашлар, семинарлар ва конференциялар чақиради.

6. Қорақалпогистон Республикаси халқ таълими вазирлиги, Тошкент шаҳар ва вилоятлар халқ таълими бошқармалари, халқ таълими муассасалари фаолиятини методик таъминлаш ва ташкил этиш туман (шаҳар) бўлимлари (кейинги ўринларда халқ таълими худудий бошқарув органлари деб юритилади) буюртмачи сифатида:

масофадан малака оширувчи ходимлар контингентини шакллантиради;

масофадан малака ошириш бўйича белгиланган прогноз режанинг бажарилишини таъминлаш чораларини кўради;

масофадан малака оширишнинг ташкил этилиши, ўкув режалари ва дастурларининг мазмуни бўйича таклиф ва тавсиялар беради;

худуддаги МЎТРМнинг самарали фаолиятини йўлга қўяди, уларга фан методистларини бириктириади;

масофадан малака ошираётган ходимларнинг фаолиятини таҳлил қиласи, ўқиши учун зарур бўлган шарт-шароитларни яхшилашни таъминлайди;

ўқитувчиларнинг масофадан малака ошириш ўкув фаолияти учун тайёргарлиги ва лаёқати даражасини ошириш бўйича ўкув семинарларни ташкил қиласи, соҳага оид ишларни оммалаштиради.

7. Халқ таълими тизимидағи таълим муассасалари асосий буюртмачи сифатида:

масофадан малака оширувчи ўқитувчилар учун мақсадли малака оширилишини ташкил этишнинг якка тартибидаги топшириқларини ёки аниқ йўналтирилган дастурларини тузади, зарур ҳолларда масофадан малака ошириш мазмунига таклифлар тайёрлайди;

малака оширишга эҳтиёж сезадиган ўқитувчилар контингентини белгилайди;

ўқитувчиларнинг масофадан малака ошириш ўкув фаолияти учун тайёргарлиги ва лаёқати даражасини яхшилаш, оммалаштириш, рағбатлантириш орқали масофадан малака оширишга бўлган иштиёқини кучайтириш чораларини кўради;

ўқитувчиларнинг малака ошириш фаолиятларини кузатади ва таҳлил қилиб боради;

тингловчилар эҳтиёжидан келиб чиқиб, муассасадаги компьютер техникаси, Интернет, тегишли дастурий маҳсулотлардан фойдаланиш учун шароит яратади;

масофадан малака ошираётган ўқитувчини мактабдаги педагогик фаолиятдан бошқа ишларга жалб қилинмасликни таъминлайди.

8. Марказий институт масофадан малака оширишнинг бош таълим муассасаси ҳисобланиб:

худудий институтлардаги масофадан малака ошириш курсларини амалга оширилишини мувофиқлаштиради ва тарғиб қиласди;

масофадан малака ошириш учун намунавий ўкув режа, дастур, ўкув-методик ва норматив ҳужжатларни ишлаб чиқади;

талаб ва эҳтиёж асосида ўз негизида ташкил этиладиган раҳбарлар ва тегишли мутахассисликлар бўйича масофадан малака ошириш курслари учун ўкув материалларини ишлаб чиқади;

худудий институтлар негизида ташкил этиладиган масофадан малака ошириш курслари учун ўкув материаллари ишлаб чиқишни ташкиллаштиради, методик ёрдам беради;

янги ишлаб чиқилган курс материалларининг тажриба-синовини ташкил қиласди ва экспертизадан ўтказади;

масофадан малака оширишнинг ташкилий тузилмасини яхшилаш, таркибидаги МЎРМни малакали кадрлар билан таъминлаш, моддий-техник базани яхшилаш чораларини кўради;

масофадан малака оширишда фаолият кўрсатаётган профессор-ўқитувчилар, мутахассис кадрларнинг касбий билим, кўнинма ва малакалари такомиллашувини амалга оширади;

масофадан малака ошириш мониторингини ташкил этади, соҳани такомиллаштириш юзасидан хулоса ва таклифлар тайёрлайди.

9. Худудий институтлар:

намунавий ўкув режа ва ўкув дастурлар асосида масофадан малака ошириш курслари учун ишчи ўкув режа ҳамда ишчи ўкув дастурларини ишлаб чиқади;

талаб ва эҳтиёж асосида тегишли фанлар, мутахассисликлар бўйича масофадан малака ошириш курслари учун ўкув материалларини ишлаб чиқади ҳамда жорий этиш юзасидан Марказий институтга таклиф киритади;

масофадан малака оширишни ташкил этилиши, ўкув режалари ва дастурларининг мазмунига оид таклиф ва тавсиялар тайёрлайди;

таркибидаги МЎҲММни малакали кадрлар билан таъминлаш, моддий-техник имкониятларни яхшилаш чораларини кўради;

худуддаги МЎТРМ фаолиятини тартибга солишда халқ таълими худудий бошқарув органларига ёрдам беради, методик таъминлайди;

масофадан малака оширишда фаолият кўрсатаётган профессор-ўқитувчилар, мутахассис кадрларнинг касбий билим, кўнишка ва ма-лакалари такомиллашувини амалга оширади;

тингловчиларнинг курсдан кейинги фаолиятларини кўллаб-кув-ватлашни амалга оширади ва мувофиқлаштиради, масофадан ма-лака оширишнинг тегишли қисмини такомиллаштиришга қаратилган мониторингни амалга ошириш чораларини кўради;

масофадан малака ошириш курслари бўйича якуний ҳисобот-ларни тайёрлайди ҳамда Марказий институт ва Вазирликка тақдим этади.

10. МЎТРМ ҳудуддаги халқ таълими ходимларининг масофадан малака ошириш ўкув фаолияти учун тайёргарлиги ва лаёқати дара-жасини қаратилган ўқувларни ташкил этишда иштирок этади, масо-фадан малака ошираётган тингловчилар учун муассасадаги мавжуд моддий-техник имкониятлардан фойдаланиш учун шароит яратади.

11. МЎТРМларда узлуксиз методик хизмат кўрсатиш, жумладан, фанлар бўйича ўқитишининг илғор педагогик усуллари ва тажрибаларни ўрганиш, муҳокама қилиш, намунавий очиқ дарслар ва методик ўюшма йиғилишларини ўтказиш, ўқитувчиларнинг касбий маҳоратини ошириш ва ахборот-коммуникация технологияларидан фойдаланиш-га қаратилган мустақил ўқувларни ташкил этиш, таълимга оид сайт-ларга жойлаштирилган ресурслардан фойдаланиш ишлари йўлга қўйилиши мумкин.

5-боб. Масофадан малака ошириш ўкув жараёни иштирокчилари

12. Масофадан малака ошириш тингловчиси – фаолият кўр-сатаётган таълим муассасаси ёки халқ таълими ҳудудий бошқарув органлари томонидан ўтказилган ўкув-тарбия жараёни сифатининг ички назорати ва таҳлили асосида малака оширишга эҳтиёж сеза-диган ходимлар контингентига киритилган, касбий билимлар ва кўникамаларни янгилаш ва чуқурлаштириш учун мустақил таълим олувчи шахс.

13. Тьютор (ўқитувчи-консультант) – масофадан малака ошириш ўкув жараёнида тегишли ўкув модули бўйича тингловчилар фаолия-тини мувофиқлаштирувчи ва бошқарувчи, методик ёрдам кўрсатувчи, ўқиш ва билиш назоратини амалга оширувчи ҳисобланади.

14. Малака ошириш таълим муассасаси раҳбарининг буйруғи билан профессор-ўқитувчилар таркибидан ҳар бир гурӯҳ учун ўкув модуллари бўйича алоҳида тьюторлар тайинланади. Мутахассис-лик фанлари блокидаги “Фаннинг назарияси ва ўқитиш методикаси”, “Фанни ўқитиша педагогик технологиялар”, “Фанни ўқитиша ахбо-

рот технологиялари" ўқув модуллари учун битта тайютор тайнланиши мумкин.

15. Тармоқ ташкilotчилари – МҮРМ, МЎҲММ ходимлари ҳисобланади ва улар тегишлилиги бўйича тингловчининг масофадан малака ошириш ўқув фаолияти учун тайёргарлиги ва лаёқати даражасини аниқлаш, курс материалларини доимий тўлдириб боришни ёки янгилашни ташкиллаштириш ва тизимлаштириш, тингловчиларнинг тармоқдаги фаолиятларини кузатиш, баҳолаш, зарур ҳолларда тьюторга ёрдам кўрсатиш, тингловчиларнинг ўқув мухитида ишлашга мослашувларида амалий ёрдам бериш, курс самарадорлигини оширишга таъсир кўрсатувчи илғор технологияларни жорий этиш ишларини амалга оширади.

6-боб. Масофадан малака ошириш ўқув жараёнидаги ўқув соатлари ҳажми

16. Масофадан малака ошириш курсларининг тўла дастури унинг порталига жойлаштирилади.

17. Масофадан малака оширишда ўқув жараёни ўқитишнинг 3+1 (ёки 2+2) схемаси (тегишли равища 75% (ёки 50%) – яшаш жойи бўйича мустақил равища билим ортириш, 25% (ёки 50%) – бевосита малака ошириш таълим муассасасида ўқиш) бўйича ташкил этилади.

18. Масофадан малака ошириш ўқув юкламаси 108+36 (ёки 72+72) соат тарзида тақсимланади ва улар академик соатлар ҳисобланади. Бунда 108 (ёки 72) соат тингловчининг тармоқ орқали мустақил ўқиш фаолиятини олиб бориши учун, 36 (ёки 72) соат контакт-сессиялар (бевосита юзма-юз мулокот)даги аудитория машғулотлари учун белгиланади.

19. Масофадан малака ошириш курсининг давомийлиги таълим муассасасида ўқишининг тегишли курси академик соатларда белгиланади, бунда календарь муддатлар академик муддатлардан ортиқ бўлиши мумкин.

20. Масофадан малака ошириш курсининг давомийлиги ва календарь муддатлари намунавий (таянч) ўқув режаларда кўрсатилади.

21. Масофадан малака оширишнинг намунавий ўқув режасида мустақил ўқиш фаолиятига ажратилган вақт унинг компонентларига куйидаги тартибда тақсимланади:

ўқув материалини ўрганишга – 80-85%;
тармоқ машғулотларида иштирок этиш – 5-10%;
оралиқ назоратларини бажариш – 5-10%.

22. Ҳар бир тингловчи ўқув режа бўйича ўқув материалини ўрганиш учун белгиланган соатлар давомида тармоқдаги (ёки курс кейсидағи)

тегишли ўқув материаллари билан танишади ва ўзлаштиради, мавзулар бўйича жорий назорат синовлари топширикларини бажаради.

23. Тармоқдаги машғулотлар форум, семинар, чат тариқасида, электрон почта, видео ва бошқа алоқа воситалари ёрдамида амалга оширилиб, унда тингловчи ўқув режадаги тегишли модуллар бўйича синхрон (реал вақт режимида) машғулотлар, баҳслар, маслаҳатларда қатнашади.

24. Оралиқ назоратлар учун ажратилган вақтда тингловчи белгиланган тартибда тармоқ орқали тест синови ёки ёзма топширикларни бажаради.

25. Масофадан малака оширишнинг 36 (ёки 72) соат контакт-сессия машғулотлари тьютор билан бевосита юзма-юз амалга оширилади.

26. Контакт-сессия машғулотлари умумлаштирувчи, йўналтирувчи, истиқболлаштирувчи характер касб этадиган маъруза, амалий машғулот, лаборатория иши, семинар, ишчанлик ўйини, имитация дарси, тажриба алмашиш дарси, тренинг, интерфаол машғулотлар ва бошқа шаклларда олиб борилади.

27. Контакт-сессиянинг битта машғулоти 80 дақиқа давом этадиган дарс жуфтлигидан иборат бўлади.

28. Ҳар бир контакт-сессиялар оралиғидаги муддат 15-25 кун этиб белгиланади.

Бевосита Марказий институт негизида ташкил этилган масофадан малака ошириш курсларида контакт-сессиялар узлуксиз ташкил этилиши мумкин.

7-боб. Масофадан малака ошириш курсларини ташкил этиш

29. Масофадан малака ошириш курслари вазирлик ва халқ таълими ҳудудий бошқарув органларининг (айрим ҳолларда, бевосита таълим муассасалари) буюртмаларига биноан шакллантирилган йиллик режа асосида ташкил этилади.

30. Буюртмачилар томонидан навбатдаги календарь йилда малака ошириш курсларини ташкил этиш бўйича буюртмалар кадрнинг фамилияси, исми ва отасининг исми, қаҷон ва қайси ўқув юртини битиргандиги, диплом бўйича мутахассислиги, педагогик стажи, иш жори, лавозими, охирги марта малака оширган вақти ва малака ошириш курси тоифаси кўрсатилган ҳолда Марказий ва Ҳудудий институтларга етказилади.

31. Марказий ва Ҳудудий институтлар томонидан мазкур буюртмалар асосида масофадан малака ошириш курсларини ташкил этиш бўйича йиллик режа шакллантирилади ва вазирлик томонидан белгиланган тартибда тасдиқланади.

32. Буюртмачилар режа асосида ходимларнинг масофадан малака ошириш курслари ташкил этилган таълим муассасаларида рўйхатдан ўтишларини таъминлайдилар.

33. Масофадан малака ошириш курсларига тингловчиларни қабул қилиш жараёнида ходимни курсга юбориш ҳақидаги муассаса (ёки ҳудудий бошқарув идоралари) бўйруғи, ходимнинг олий маълумот тўғрисидаги диплом нусхаси, билвосита таълим шакллари бўйича мувафақиятли шуғулланганилиги тўғрисидаги маълумотнома ўрганилади.

34. МЎҲММ ходимларидан тузилган ишчи гурӯҳ томонидан синов асосида тингловчининг масофадан малака ошириш ўқув фаолияти учун тайёргарлиги ва лаёқати даражаси аниқланади.

Тингловчининг масофадан малака ошириш ўқув фаолияти учун тайёргарлиги ва лаёқати даражасини аниқлаш бўйича синов ишини ўтказиш тартиби Марказий институт томонидан ишлаб чиқилади ва тасдиқланади.

35. Масофадан малака ошириш ўқув фаолияти учун зарур лаёқатта эга деб ҳисобланган ходимлар тегишли малака ошириш таълим муассасаси раҳбарининг бўйруғи билан тингловчилар сафига қабул қилинади.

36. Ўтказилган синов натижаларига кўра масофадан малака ошириш ўқув фаолияти учун тайёргарлиги ва лаёқати даражаси қониқарсиз деб баҳолангандан тингловчилар масофадан малака ошириш курсларига қабул қилинмайди.

37. Масофадан малака оширишга қабул қилинган тингловчиларга ўқув-методик ашёлар (курс бўйича йўриқнома, ўқув қўлланмалари, якка тартибдаги топшириқлар, малакавий ишларни бажариш бўйича тавсиялар, электрон мультимедия дарслеклар ва қўлланмалар, шунингдек, бошқа зарур ўқув-методик материаллар жамламаси) жойланган курс кейси (ёки курс кейсининг электрон манзил ҳаволалари) берилади.

38. Тингловчилар ҳақидаги тегишли маълумотлар масофадан малака ошириш порталига жойлаштирилиб, уларга “фойдаланувчи идентификацион коди (UIC)” тақдим этилади.

8-боб. Масофадан малака ошириш ўқув жараёнини олиб бориш

39. Масофадан малака ошириш курсларидағи ўқув жараёни на- мунавий (таянч) ўқув режа асосида ишлаб чиқилган мақсадли ишчи ўқув режалар бўйича амалга оширилади.

Бунда ўқув блоклари (айрим ҳолларда ўқув модуллари) тартиби, модулларнинг ҳафталик соатлари тақсимоти ўзgartирилиши мум-

кин. Бироқ, мазкур ўзгартиришларда ўкув модулига ажратилган ўкув соатларининг ҳажми сақланиб қолиши, ўкув юкламасининг ҳафталик 14 соат ва кунлик 2-4 соат (контакт-сессиялар даврида 6-8 соат) ҳажмдан ошмаслиги таъминланади.

40. Масофадан малака ошириш курсларидағи ўкув жараёни амалдаги қоидаларга мувофиқ түзиладиган ҳамда малака ошириш таълим муассасаси раҳбарияти томонидан тасдиқланадиган ўкув машғулотлар жадвали асосида олиб борилади.

41. Ҳар бир тингловчи ўкув машғулотлари жадвали асосида мала-ка ошириш бўйича шахсий режасини тузади.

42. Машғулотлар жадвали асосида олиб борилган машғулотлар ва ўкув жараёнинг тегишли маълумотлар мазкур Низом иловасида келтирилган шаклдаги ўкув журналида қайд этилади.

43. Тингловчилар ўкув материалини ўрганиш, тармоқ машғулоти ҳамда оралиқ назорат синовларида иштирок этиш фаолиятини МЎТРМларда уюшган ҳолда ёки иш жойида (ёки шахсий имкониятига кўра) якка тартибда амалга оширадилар.

44. Тармоқ орқали оралиқ назорат синовларидағи тест саволлари сони 15-25 тадан иборат бўлиб, белгиланган максимал балнинг 70 фоизидан кам натижага эришган тингловчи мазкур оралиқ назоратда етарли балл тўплай олмаган деб ҳисобланади.

Оралиқ назоратларда етарли балл тўплай олмаган тингловчига малака ошириш таълим муассасаси раҳбарининг рухсати билан бир марта қайта топшириш имконияти берилади.

45. Тингловчилар тармоқ машғулотини олиб борилишида фойда-ланиладиган алоқа усули ҳақида тармоқ ташкилотчилари томонидан хабардор қилинади.

масофадан малака ошириш дарс жадвалида кўрсатилган вақт давомида тармоқ машғулотлари учун танланган алоқа бўйича боғланмаган тингловчи машғулотда иштирок этмаган деб ҳисобланади.

46. Контакт-сессиядаги машғулотлар тегишли ўкув модули бўйича белгиланган тыютор томонидан дарс ишланмаси асосида амалга оширилади.

Контакт-сессиядаги ҳар бир машғулот асосий ва қўшимча қисмларга ажратиб ташкил қилинади:

асосий қисм маълум мавзу бўйича маъруза, амалий машғулот, лаборатория иши, семинар, ишчанлик ўйини, имитация дарси, тажриба алмашиш дарси, тренинг, интерфаол машғулотлар ва бошқа шаклларда олиб борилади;

қўшимча қисмда тегишли ўкув модули бўйича тингловчининг мустақил ўқиши фаолиятида ўзлаштирилиши қийин мавзулар (ёки унинг элементлари) билан ишлаш, мустақил ўқиш фаолияти юзасидан тинглов-

чиларда юзага келаётган саволларга жавоб бериш, жорий ва оралиқ синовларнинг таҳлили ҳамда кўшимча материаллар тақдим этилади.

47. Контакт-сессиядаги машғулотлар тегишли малака ошириш таълим муассасасининг ўқув аудиториясида ўтказилади.

Агар битта гурӯҳдаги барча тингловчиларнинг иш ва яшаш жойлари битта ҳудуддаги МЎРМга яқин жойлашган бўлса, уларда малака ошириш таълим муассасаси билан келишилган ҳолда кўчма контакт-сессия машғулотларини ташкил этиш ёки бундай машғулотларни видеоконференция шаклида амалга ошириш мумкин.

48. Масофадан малака ошириш курсларининг машғулотлар жадвалини тузиш, контакт-сессиялар самарадорлигини ошириш, ўқув журнallарини тўлдириш ва ўқув юкламалар ҳисобини юритиш ишлари бевосита МЎРМ (МЎҲММ) томонидан олиб борилади.

9-боб. Тингловчиларнинг ўқув фаолиятларини баҳолаш ва хulosалash

49. Тармоқ ташкилотчилари ва биритирилган тыюторлар томонидан тингловчиларнинг ўқув фаолиятлари бутун курс давомида ўрганиб борилади ва ҳар бир курс якунида тингловчилар фаолияти юзасидан умумий хулоса тайёрланади.

50. Умумий хулоса МЎРМ хуносаси ва МЎҲММ ички хуносасидан иборат бўлади. МЎҲММ томонидан ички хулоса курс тугагандан сўнг бир кун ичida тайёрлаши ва маълумот учун МЎРМга тақдим этилиши, МЎРМ хуносаси уч кун ичida тайёрланиб, электрон шаклда ҳудудларга етказилиши шарт.

51. Агар ўрганиш даврида қўйидаги ҳолатлардан бири аниқланса, тингловчи фаоллиги “паст дараҷа” деб ҳисобланади ва бу ҳақида умумий хуносада қайд этилади:

“tinglovchilarning faoliyati monitorings tizimi” орқали олинган ҳисоботга кўра тингловчи битта ўқув модулига тегишли барча мавзулар бўйича ўқув материаллари билан мустақил тарзда танишмаган, мавзулар бўйича белгиланган жорий назорат синовларида топшириклиарни бажармаган бўлса;

“билимни назорат қилиш тизими” орқали олинган ҳисоботга кўра ҳар бир оралиқ назоратлардаги тест синовларида максимал балнинг 70 фоизидан кам натижага эришган бўлса;

“интерфаол ҳамкорлик тизими”дан олинган ҳисобот ёки тыютор ҳисоботларига ҳамда ўқув журналидаги қайдларга кўра 6 соатдан ортиқ тармоқ ҳамда контакт-сессия машғулотларида иштирок этмаган бўлса.

Юқоридаги ҳолатлар кузатилмаган тингловчилар фаолияти “фаол даража” ёки қисман кузатилган тингловчилар “ўрта даража” кўрсаткич билан баҳоланади.

52. Умумий хулосада тингловчи фаолиятида “паст даража” кўрсаткични қайд этилиши унинг ўқув фаолиятини “қониқарсиз” деб топилишига сабаб бўлади.

53. Хулосани тайёрлаш жараёнининг адолатли, очиқлик, ошкоралик ва ўзаро ҳурмат тамоиллари асосида ўтказилганилиги, ундаги маълумотларнинг тўғрилигига тегишли равишда МЎРМ ва МЎҲММ мудирлари шахсан масъул ҳисобланади.

54. Умумий хулоса масофадан малака ошириш курсининг ўқув журнали билан бирга сақланади.

55. Умумий хулосанинг ижобий бўлиши тингловчининг якуний назоратга қўйилиши учун асос бўлади.

10-боб. Масофадан малака ошириш курсларида якуний назоратни ташкил қилиш

56. Масофадан малака ошириш курс тингловчилари малака ошириш таълим муассасаси томонидан тавсия этиладиган, ўқув режанинг мутахассислик фанлари блокига тегишли мавзулар бўйича малака ишини тайёрлайдилар.

57. Тингловчиларнинг малака ишини тайёрлаш ва уни ҳимоя қилиш вазирлик томонидан тасдиқланган тартиб асосида ташкил этилади.

58. Тингловчи малака ишини тайёрлаш бўйича тайнинланган раҳбардан тармоқ орқали тегишли консультация олган ҳолда малака оширишнинг белгиланган муддати якунланишига камида уч ҳафта муддат қолгунга қадар малака ишини тақриз учун масофадан малака ошириш порталига жойлаштиради.

59. Умумий хулосага кўра ўқув фаолияти қониқарсиз деб топилган ёки ўз муддатида малака ишини тақдим этмаган ёки тақриздаги тегишли камчиликларни бартараф этмаган тингловчилар якуний назоратга чақирилмайди ва ўз навбатида уларга курсларни тамомланганилик тўғрисида Давлат намунасидаги ҳужжат (сертификат) берилмайди.

60. Ҳар бир курс якунида ўрнатилган тартибда тасдиқланган тингловчиларнинг якуний давлат аттестацияси тўғрисида низом асосида якуний назорат ташкил этилади.

61. Якуний назорат куни тармоқ ташкилотчилари томонидан тингловчиларнинг тармоқдаги фаолияти, курс элементлари билан ишлани очиқ синов ўтказилади.

Синов натижалари қайдномасига мувофиқ далолатнома расмийлаштирилади ва ижобий баҳолангандар якуний назоратга қўйилади.

62. Масофадан малака ошириш курси дастурини тўлиқ ўзлаштирган ва якуний назоратдан мубафақиятли ўтган тингловчиларга Давлат намунасидаги хужжат (сертификат) берилади.

63. Масофадан малака оширишда тингловчи қўйидаги сабабларга кўра тингловчилар сафидан четлаштирилади:

малака ошириш курсидаги дарс машғулотлари белгиланган муддатларда ўзлаштирганинига ва тегишли ўкув топшириқларни бажармаганини учун, оралиқ назорат турларини топшира олмагани учун;

тармоқда ишлаш ва ўкув интизомини, ички тартиб-қоидаларини бузганини учун;

контакт-сессия ва тармоқ орқали машғулотларни узрли сабабларсиз б соатдан ортиқ қолдиргани учун;

саломатлиги туфайли (тиббий комиссия маълумотномаси асосида);

tinglovchi суд томонидан озодликдан маҳрум этилганлиги муносабати билан;

вафот этганлиги сабабли.

64. Тингловчи масофадан малака ошириш курсидан четлатилганда унга сабаблари кўрсатилган ҳолда маълумотнома берилади, шунингдек, бу ҳақда уни малака оширишга юборган буюртмачи ташкилотга малака ошириш таълим муассасаси томонидан маълум қилинади.

Масофадан малака ошириш курсидан четлатилган ёки якуний назоратдан ўта олмаган тингловчи бир йил ичida буюртмачи ташкилот томонидан унга иш ҳақи сақланмаган ҳолда таътил берилиши тартибда малака оширишга қайта юборилади.

Масофадан малака оширишга қайта юборилган ходим малака ошириш курсидан четлатилган ёки якуний назоратдан ўта олмаган тақдида унинг иш фаолиятини давом эттириши масаласини кўриб чиқиш тўғрисида ходим билан меҳнат шартномаси тузган ташкилотга малака ошириш таълим муассасаси томонидан ёзма равища маълум қилинади.

65. Якуний назорат жараёниниadolatli, очиқлик, ошкоралик ва ўзаро ҳурмат принциплари асосида ўтказилишига малака ошириш таълим муассасаси раҳбари шахсан масъулdir.

11-боб. Масофадан малака оширишда ўкув ва педагогик юкламалар

66. Контакт-сессиянинг битта машғулотини олиб борганлиги учун тьюторга ўкув ишлари сифатида икки соат, ушбу машғулотга тайёр-

гарлиги учун илмий-методик иш сифатида икки соат иш ҳажми қайд этилади.

67. Ўқув режага кўра бир соат олиб борилган тармоқ машғулоти учун тьюторнинг ўқув юкламасига бир соат миқдорда ўқув ишлари, ушбу машғулотга тайёргарлик учун илмий-методик иш сифатида тўрт соат иш ҳажми ҳисобланади.

68. Ўқув фани бўйича ўқув режада кўзда тутилган оралиқ назо-ратларни ташкил қилиш ва баҳолаш учун тьюторнинг ўқув юкламаси-га битта тингловчи учун 0,1 соатдан кўшилади.

69. Малака ишига раҳбарлик қилиш, малака иши тақризини тайёрлаш, якуний тест синовлари ва малака иши химоясида иштирок этиш аудитория соатларидан ташқари вақтларда амалга оширилади ҳамда уларга ажратиладиган соатлар миқдори амалдаги ўрнатилган тартибда ҳисобланади ва профессор-ўқитувчининг ўқув юкламаси таркибига киритилади.

70. Масофадан малака ошириш курсларига тьютор этиб белги-ланган профессор-ўқитувчиларнинг ўқув ва педагогик юкламалари шахсий иш режаларига киритилади.

12-боб. Масофадан малака ошириш бошқарув порталига қўйиладиган талаблар

71. Мустақил ўқиш фаолияти маҳсус тайёрланган масофадан ма-лака ошириш портали (кейинги ўринларда Портал деб юритилади) орқали олиб борилади.

72. Порталда ҳар бир фойдаланувчига Интернет тармоғи орқали ишлаш имконияти яратилиб, унда қуидаги тизимлар мавжуд бўлади:

идентификациядан ўтиш тизими (парол ва логин орқали фойда-ланувчини аниқлаш);

фойдаланувчиларни бошқариш тизими;

фойдаланувчи учун қулай навигация тизими;

қидириш тизими;

билимни назорат қилиш тизими;

тингловчиларнинг фаолияти мониторинги тизими;

интерфаол ҳамкорлик тизими;

ўқув-ташкилий ахборотлар тизими (дарс жадвали, хабарлар, си-нов вақти ва бошқалар);

рўйхатдан ўтиш тизими (чекланган режимда);

тингловчи лаёқатини оширишга оид очик ўқув материаллари;

ҳисоботлар тизими ва бошқалар.

73. Порталда фойдаланувчилар, уларнинг фаолиятлари ва ўқув жараёнига тегишли ахборотлар, ўқув материалларидан иборат муҳофазаланган маълумотлар омбори бўлиши талаб этилади.

74. Портални бошқариш МҮРМ томонидан олиб борилади ва унда фойдаланувчиларнинг фаолиятлари учун зарур шароит яратилади.

75. Ҳудудий институтлар томонидан масофадан малака ошириш курслари учун мустақил Портал ишлаб чиқилган ҳолларда, у МҮРМ ва Мультимедия умумтаълим дастурларини ривожлантириш маркази мутахассислари томонидан экспертизадан ўтказилади.

76. Марказий институт экспертиза натижаларига кўра ижобий баҳоланганд мустақил Порталдан фойдаланишга рухсат бериш таклифини вазирликка кирилади.

77. Ўрнатилган талабларга мос бўлган мустақил Порталдан фойдаланиш вазирликнинг ёзма рухсати билан амалга оширилади ва портал бошқаруви уни ишлаб чиқсан Ҳудудий институттага берилади.

78. Мустақил Порталга эга Ҳудудий институтлар ўкув жараёнини МҮРМ томонидан тўлиқ кузатиш ва назорат қилиш учун зарур имконият яратади.

13-боб. Масофадан малака ошириш курслари сифатини баҳолаш ва назорат қилиш

79. Халқ таълими ходимларининг масофадан малакасини ошириш курслари сифатини назорат қилиш қўйидагиларни ўз ичига олади:

вазирлик томонидан тасдиқланган низом асосида малака ошириш таълим муассасаси томонидан амалга ошириладиган ички назорат (кириш тести орқали дастлабки назорат, ўқитилаётган фан модуллари бўйича жорий, оралиқ назорат ва бошқалар);

курснинг ўкув режасидаги ўкув модуллари бўйича якуний тест синовлари ва малака иши ҳимоясини ўз ичига оладиган якуний назорат;

Вазирлик ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Давлат тест маркази томонидан аттестация ва тезкор диагностика шаклида амалга ошириладиган ташқи назорат.

80. Малака ошириш таълим муассасалари томонидан илмий-техникавий ва ташкилий-ижтимоий инновациялар хусусиятларидан келиб чиқиб, соҳани такомиллаштиришга қаратилган мониторинг йўлга кўйилади.

14-боб. Якунловчи қоида

81. Мазкур Низомда белгиланган масалалар бўйича келиб чиқсан низолар қонун хужжатлари асосида ҳал қилинади.

**Халқ таълими ходимларининг масофадан
малакасини ошириши түғрисида низомга
ишова**

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
XALQ TA'LIMI VAZIRLIGI**

**A.Avloniy nomidagi xalq ta'limi xodimlarini qayta
tayyorlash va malakasini oshirish markaziy instituti**

Masofadan o'qitishni rivojlantirish markazi

O'QUV JURNALI

Kurs nomi _____
_____
_____
_____

Malaka oshirish toifasi shifri _____

20____ yil _____

O'QUV JURNALINI YURITISH HAQIDA KO'RSATMA

1) O'quv jurnalni o'quv reja va dasturning bajarilishini aks ettiruvchi, o'quv mashg'ulotlarini hisobga olish bo'yicha asosiy hujjat hisoblanadi.

2) O'quv jurnalni bitta guruh uchun mo'ljallangan bo'lib, uning bosh sahifasi va 3-betlariga institutning to'liq nomi, institut rejasida ko'zda tutilgan (XTV tomonidan tasdiqlangan malaka oshirish toifasining nomi (guruh raqami bilan birga) va malaka oshirish toifasi shifri to'liq yoziladi.

3) Masofadan o'qitishni rivojlantirish Markazi (MO'RM) yoki Masofadan o'qitishning hududiy muvoqiflashtirish Markazi (MO'HMM)ning guruhiba mas'ul etib belgilangan xodimi mazkur guruhda kontakt-sessiya hamda tar-moq mashg'ulotlarini olib boruvchi tyutorlarga o'quv jurnalini yetkazadi va ularga tinglovchilar davomati, o'tilgan mavzuga oid ma'lumotlarni o'z vaqtida jurnalda qayd etilishi, jurnalda belgilangan kataklarga shaxsiy imzo qo'yishlarini eslatadi.

4) Jurnalda barcha yozuvlar siyohli yoki havorang sharikli ruchkada aniq va ehtiyyotkorlik bilan yozilishi shart. Hech qanday o'chirib yoki bo'yab tuzatishlarga yo'l qo'yilmaydi. Agar xatolik yuzaga kelsa, ushbu xatolik us-tiga qizil rangli siyoh bilan chiziladi va yoniga to'g'ri yozuv kiritiladi. Mazkur tuzatishlarga mashg'ulot o'tgan tyutor yoki o'quv jarayonini tashkil etish bo'limi xodimlari tomonidan izoh berilib, imzo qo'yiladi.

5) Jurnalning 4-, 6-, 8-, 10-, 15-betlariga tinglovchilar ro'yxati institutning "Tinglovchilarni kurslarga qabul qilish to'g'risida"gi buyrug'idagi tartib bo'yicha kurs mas'uli tomonidan yoziladi.

6) Jurnalning 4-, 5-betlariga guruhdagi tinglovchilar haqidagi ma'lumot-lar aks ettiriladi.

7) Jurnalning 6-betida "Kontakt-sessiya mashg'ulotlari" KSga tinglovchilarning qatnashishi haqidagi ma'lumotlar aks ettiriladi. Bunda tinglovchilarning mashg'ulotlardagi davomati quydagicha qayd etiladi: agar tinglovchi mashg'ulotda qatnashmayotgan bo'lsa, u holda hech qanday belgi qo'yilmaydi; agar tinglovchi mashg'ulotda uzsiz qatnashmayotgan bo'lsa, u holda "y" (yo'q) belgisi qo'yiladi; agar tinglovchi mashg'ulotda uzrli sababga ko'ra qatnashmayotgan bo'lsa, u holda "y" belgisi doiraga olib qo'yiladi (izoh: institut rektoratinning yozma ruxsati yoki boshqa hujjalarni mavjud bo'lgandagina uzrli deb topish mumkin).

8) 7- va 9-betga tyutor o'tilgan mashg'ulot soatni to'g'ri qo'yishi, mashg'ulot sanasi va juftlik tartibi, modul raqamini (modulning XTV tomonidan tasdiqlangan tayanch o'quv rejasidagi raqami) qayd etishi, tinglovchilarning dars mashg'ulotidagi ishtiroki va o'tilgan mashg'ulotni tasdiqlash maqsadida belgilangan katakka shaxsiy imzosini qo'yishi shart.

9) 7-betda mavzuni alohida ajratilgan katakga, aniq va tushunarli qilib yoziladi, bir mavzuni 2-3 ta kataklarga yozilishiga yo'l qo'yilmaydi.

10) Jurnalning 8-betida "Tarmoq mashg'ulotlari" (TM)ga tinglovchilarning qatnashishi haqidagi ma'lumotlar aks ettiriladi. Bunda jadvalning yuqori qis-

midagi "vaqt" katagiga TM boshlangan va tugagan vaqt yoziлади (masalan, "b.v.- 1600", "t.v.- 1720"). Agar tinglovchi mashg'ulotda qatnashayotgan bo'lса, u holda guruh jurnaliga "+", faol ishtirok etsa "+F" belgisi, mashg'ulotda qatnashmayotgan bo'lса, u holda "y" (yo'q) belgisi qo'yiladi.

11) 9-betga tyutor tomonidan mashg'ulotning boshlanish va tugash vaqt, mashg'ulot shakli (onlayn: forum, chat, video aloqa kabi) ko'rsatilib, mashg'ulotning borishi va tinglovchilarga berilgan konsultasiyalar, savol-javoblar haqida qisqacha ma'lumotlar yoziлади.

12) Jurnalning 10-11-betларда "Oraliq nazorat" (ON)dagi tinglovchilar ning natijalari qayd etiladi. Bunda jadvalning yuqori qismida ONning "boshlanish sanasi" va "tugash sanasi" o'quv jadvali asosida yoziлади (masalan, bosh.sana "02.11", tug.sana "07.11"). Har bir tinglovchining ON natijalari tegishli kataklarda qayd etiladi. Agar tinglovchi ONda ishtirok etmagan bo'lса, u holda "y" (yo'q) belgisi qo'yiladi. Ushbu betлardagi ma'lumotlar tarmoqdagi hisobotlar asosida kurs mas'uli tomonidan to'ldiriladi va imzolanadi.

13) Jurnalning 12-13-betларда "O'quv materialini o'rganish" (O'M) bo'yicha tinglovchilarning faoliyatları qayd etiladi. Bunda jadvalning yuqori qismida O'Mning "boshlanish xafта sanasi" va "tugash xafта sanasi" o'quv jadvali asosida to'ldiriladi (masalan, **b.haftа.s** "02.11", **t.haftа.s** "07.11"). Har bir tinglovchining O'Mdagi faoliyatları haqida har xafта yakunida tegishli qaydlar yoziлади. Agar tinglovchi belgilangan xafтada tarmoqda faoliyat ko'r-satmayotganligi aniqlansa, ushbu hafta katagiga "y" (yo'q) belgisi qo'yiladi. Eslatma, ushbu belgi umumiyl xulosaning salbiy bo'lishiga sabab bo'lmaydi. Ushbu betлardagi ma'lumotlar tarmoqdagi hisobotlar asosida kurs mas'uli tomonidan to'ldiriladi va imzolanadi.

14) 14-bet tinglovchilarning malaka ishlariga rahbarlik va taqrizchilar to'g'risidagi ma'lumotlar uchun ajratilgan.

15) 15-betga o'tkazilgan yakuniy nazorat (test-sinov)lari va malaka ishi himoyasidagi ballar ko'chiriladi.

16) 16-betning "Malaka ishiga rahbarlik soatlari" qismiga mazkur guruhdagi tinglovchilarning malaka ishlariga rahbarlar va ularning soati qayd etiladi. Bir tinglovchining malaka ishiga rahbarlik qilish 1 soat hisoblanadi. Masalan, M.Qobilov mazkur guruhdagi 8 nafar tinglovchining malaka ishiga rahbar bo'lgan bo'lса, unga 8 soat qo'shimcha soat yoziлади. Mos ravishda rahbarning shaxsiy imzosi olinadi.

17) 16-betning "Malaka ishiga taqrizchilik soatlari" qismiga mazkur guruhdagi tinglovchilarning malaka ishlariga taqrizchilar va ularning soati qayd etiladi. Bir tinglovchining malaka ishiga taqrizchilik qilish 1 soat hisoblanadi. Masalan, A.Xolboyev mazkur guruhdagi 8 nafar tinglovchining malaka ishiga taqrizchi bo'lgan bo'lса, unga 8 soat qo'shimcha soat yoziлади. Mos ravishda taqrizchining shaxsiy imzosi olinadi.

18) 16-betning "Malaka ishi himoyasida ishtirok etish soati" qismiga mazkur guruhdagi tinglovchilarning malaka ishlari himoyasi davrida ishtirok etган va baholagan professor-o'qituvchilar (komissiya a'zolari) va ularning soati qayd etiladi. Bir guruhda himoya ishlarining 2-3 soat davom etishi, ka-

mida 3 kishidan iborat komissiya a'zolarining unda ishtirok etishidan kelib chiqib, umumiyo soat 5-7 soatni tashkil etishi mumkin. Masalan, K.Qobilov, K.Tursunov, X.Mirpo'latov komissiya a'zosi sifatida guruh tinglovchilarning malaka ishlari himoyasida ishtirok etgan va baholagan bo'salar, himoya kamida 2-3 soat davom etgan bo'lsa, komissiya raisiga 3 soat, komissiyaning qolgan a'zolariga 2 soatdan qo'shimcha soat yoziladi. Mos ravishda komissiya a'zolarining shaxsiy imzosi olinadi.

19) 16-betning "Test sinovlarida ishtirok etish soati" qismiga mazkur guruhdagi tinglovchilarning yakuniy nazorat test sinovlarini o'tkazishda ishtirok etgan komissiya a'zolari ro'yxati keltiriladi va ularga ajratilgan soatlar qayd etiladi. Bir guruhda test sinovlarining 3 ta o'quv bloki bo'yicha 3 marta bo'lishi, ularning davom etishi 20-30 minutni tashkil etishi, unda komissiyaning kamida 6-7 nafar a'zolari ishtirok etishidan kelib chiqib, umumiyo soat 6-7 soatni tashkil etishi mumkin. Masalan, K.Tursunov, X.Mirpo'latov, L.Bo'ronova, R.Kamolov komissiya a'zosi sifatida guruh tinglovchilarning test sinovlarida ishtirok etgan va baholagan bo'salar, ularning har biriga 1 soatdan qo'shimcha soat yoziladi. Mos ravishda komissiya a'zolarining shaxsiy imzosi olinadi.

20) Kurs yakunida 17-betga professor-o'qituvchilarning mazkur guruhda bajargan o'quv yuklamalari jurnalning 7-, 9-, 16-betlaridagi ma'lumotlар asosida to'g'ri va aniq aks ettirilishi lozim. Mazkur ma'lumot professor-o'qituvchilarning o'quv yuklamalarini hisoblash uchun asos bo'ladi.

21) 18-betdagи "O'quv jurnalining yuritilishi holati haqida fikr mulohazalar" bandi institut ma'muriyatni va o'quv bo'limi to'ldirib boriladi.

22) 19-betga o'quv va metodik ishlar bo'yicha prorektor, MO'RM mudiri, o'quv bo'limi boshlig'i, kurs mas'uli hamda mazkur kursda asosiy va qo'shimcha dars mashg'ulotlarini olib borgan professor-o'qituvchilar tegishli bo'lgan kafedra mudirlarining imzolari olinadi.

23) MO'RM mudiri yakuniy nazorat sinovlari o'tkazilgandan keyin, 3 kun muddat ichida, o'tilgan dars soatlari haqidagi hisobotni va guruh jurnalini o'quv bo'limiga topshirilishini ta'minlaydi.

24) Institut rektori va uning prorektorlari, o'quv bo'limi xodimlari o'quv jurnalining to'g'ri yuritilishini doimiy ravishda nazorat qilib boradilar.

25) Jurnalning to'g'ri yuritilishini institut rektori buyrug'i bilan tayinlangan Masofadan o'qitishni rivojlantirish Markazi (MO'RM) yoki Masofadan o'qitishning hududiy muvofiqlashtirish Markazi (MO'HMM)ning xodimi (mas'ul) ta'minlaydi.

26) O'quv jurnalni qat'iy nazoratdagi hujjat hisoblanib, institutda 5 yil saqlanadi.

O'quv jarayonini tashkil etish bo'limida ro'yxatga olindi.

(M.O')

(imzo)

Kurs nomi _____
_____
_____

Malaka oshirish toifasi shifri _____

Reja bo'yicha o'qish muddati _____

Boshlandi _____ **yil**

Guruh tinglovchilar

No	Tinglovchining F.I.SH	Tug'ilgan sanasi	Hudud nomi	Ish joyi	Lavozimi
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
18					
19					
20					
21					
22					
23					
24					
25					

haqida ma'lumot

№	Lavozimga tayinlangan yili	Tugatgan OTM nomi va yili	Diplom seriyasi va raqami	Diplom bo'yicha ixtisosligi	Qayta tayyorlashdan o'tgan yili	Qayta tayyorlashdan o'tgan fani
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21						
22						
23						
24						
25						

**Kontakt-sessiya mashg'ulotlariga tinglovchilarining
ishtirokini qayd etish**

№	Oy va kuni Tinglov- ching F.I.SH										
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
...											
Tyutorning imzosi											

Kontakt-sessiyada o'tilgan mashg'ulotlar to'g'risida ma'lumot

Sana	Juftlik №	Modul №	O'tilgan dars mashg'uloti mavzusi	Mash- g'ulot soati	Mashg'ulotlar olib borgan tyutorning familiyasi, ismi	Imzo

Tarmoq mashg'ulotlariga tinglovchilarning ishtirokini qayd etish

№	Oy kuni Tinglov- ching F.I.SH	vaqt						
			b.v.- t.v.-	b.v.- t.v.-	b.v.- t.v.-	b.v.- t.v.-	b.v.- t.v.-	b.v.- t.v.-
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
...								
Tyutorning imzosi								

Tarmoq orqali o'tilgan mashg'ulotlar to'g'risida ma'lumot

Sana	Boshlanish va tugash vaqt	Modul №	Mashg'ulotning bori- shi, tinglovchilarga be- rilgan konsultasiyalar, savol-javoblar haqida qisqacha qaydlar	Mashg'ulot		Mashg'ulotlar olib borgan tyutorning familiyasi, ismi	Imzo
				shakli	soati		
...							

Oraliq nazoratlari natijalarini qayd etish

№	Oy bosh.sana tug.sana						
Tinglov- ching F.I.SH							
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
...							
Kurs mas'ulining imzosi							

Oraliq nazoratlari natijalarini qayd etish

№	Oy bosh.sana tug.sana						
Tinglov- ching F.I.SH							
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
...							
Kurs mas'ulining imzosi							

Mustaqil o'quv materialini o'rganishni qayd etish

№	Oy b.hafta.s t.hafta.s							
		Tinglov-chining F.I.SH						
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
...								
Kurs mas'ulining imzosi								

Mustaqil o'quv materialini o'rganishni qayd etish

№	Oy b.hafta.s t.hafta.s							
		Tinglov-chining F.I.SH						
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
...								
Kurs mas'ulining imzosi								

Tinglovchilarning malaka ishlari rahbarlari va taqrizchilari

Nº	Tinglovchilarning F.I.SH.	Malaka ishi mavzusi	Malaka ishi rahbarining F.I.Sh	Malaka ishi taqrizchisining F.I.Sh
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
...				

Yakuniy nazorat natijalari

Nº	Tinglovchining ismi, sharifi	Chiqish testi			Malaka ishi bali
		I blok	II blok	III blok	
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
...					

Qo'shimcha dars soatlari haqida ma'lumot

1. Malaka ishiga rahbarlik soatlari:

1)	(F.I.SH)	(Soati)	(Imzosi)
2)	(F.I.SH)	(Soati)	(Imzosi)
3)	(F.I.SH)	(Soati)	(Imzosi)
4)	(F.I.SH)	(Soati)	(Imzosi)
5)	(F.I.SH)	(Soati)	(Imzosi)

2. Malaka ishiga taqrizchilik soatlari:

1)	(F.I.SH)	(Soati)	(Imzosi)
2)	(F.I.SH)	(Soati)	(Imzosi)
3)	(F.I.SH)	(Soati)	(Imzosi)
4)	(F.I.SH)	(Soati)	(Imzosi)
5)	(F.I.SH)	(Soati)	(Imzosi)

3. Malaka ishi himoyasida ishtirok etish soati:

1)	(F.I.SH)	(Soati)	(Imzosi)
2)	(F.I.SH)	(Soati)	(Imzosi)
3)	(F.I.SH)	(Soati)	(Imzosi)
4)	(F.I.SH)	(Soati)	(Imzosi)
5)	(F.I.SH)	(Soati)	(Imzosi)

4. Test sinovlarida ishtirok etish soati:

1)	(F.I.SH)	(Soati)	(Imzosi)
2)	(F.I.SH)	(Soati)	(Imzosi)
3)	(F.I.SH)	(Soati)	(Imzosi)
4)	(F.I.SH)	(Soati)	(Imzosi)
5)	(F.I.SH)	(Soati)	(Imzosi)

5. _____.

1)	(F.I.SH)	(Soati)	(Imzosi)
2)	(F.I.SH)	(Soati)	(Imzosi)
3)	(F.I.SH)	(Soati)	(Imzosi)
4)	(F.I.SH)	(Soati)	(Imzosi)
5)	(F.I.SH)	(Soati)	(Imzosi)

Professor-o'qituvchilarning mazkur kursda bajargan o'quv soatlari to'g'risida ma'lumot

№	Familiyasi va ismi	O'quv soatlari		Qo'shimcha soatlar			Jami soatlar
		Kontakt-sessiya mashg'ulotlari soati	Tarmoq masng'ulotlari soati	Malaka ishiga rahbarlik uchun soati	Malaka ishini taqizilash uchun soati	Malaka ishining himoya-sida ishtiroki uchun soati	
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
...							

O'quv jurnalining yuritilish holati haqida fikr-mulohazalar

Sana	Fikr va mulohazalar	Tekshiruvchining imzosi
...		

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ҲАЛҚ ТАЪЛИМИ
ВАЗИРИНИНГ

2016 йил 12 декабрь

283-сонли

Б У Й Р У Ф И

АХБОРОТДАН ФОЙДАЛАНУВЧИЛАРНИНГ ОЧИҚ ҲАЙЪАТ
МАЖЛИСПАРИДА ҲОЗИР БўЛИШ ТАРТИБИ ТҮҒРИСИДАГИ
НИЗОМНИ ТАСДИҚЛАШ ҲАҚИДА

Ўзбекистон Республикасининг “Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолиятининг очиқлиги түғрисида”ги Қонуни ҳамда Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 6 ноябрдаги 320-сон “Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолиятининг очиқлиги түғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни қоидаларини амалга оширишга йўналтирилган комплекс чора-тадбирлар кўриш түғрисида”ги қарорига мувофиқ

БУЮРАМАН:

1. Ахборотдан фойдаланувчиларнинг очиқ ҳайъат мажлиспаридаги ҳозир бўлиш тартиби түғрисидаги низом иловага мувофиқ тасдиқлансин.

2. Мазкур буйруқ ижросини назорат қилиш вазир ўринбосари Д.Кенжаев зиммасига юклатисин.

Вазир

У. Иноятов

Халқ таълими вазирининг
2016 йил 12 декабрдаги
283-сонли буйруғига
илова

**Ахборотдан фойдаланувчиларнинг
очик ҳайъат мажлисларида ҳозир бўлиш тартиби тўғрисида
НИЗОМ**

Мазкур Низом “Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолиятининг очиқлиги тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 7-моддасига асосан, Вазирликнинг фаолияти тўғрисида ахборот излашни амалга ошираётган жисмоний ёки юридик шахс ахборотдан фойдаланувчи ҳисобланади.

1-боб. Умумий қоидалар

1. “Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолиятининг очиқлиги тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 7-моддасига асосан, Вазирликнинг фаолияти тўғрисида ахборот излашни амалга ошираётган жисмоний ёки юридик шахс ахборотдан фойдаланувчи ҳисобланади.

2. Мазкур Низом талаблари Вазирлик томонидан очик ҳайъат мажлисида иштирок этиш учун таклиф этилган шахсларга нисбатан татбиқ этилмайди.

3. Вазирлик:

мазкур Низом асосида ахборотдан фойдаланувчиларнинг очик ҳайъат мажлисларида ҳозир бўлиши тартибини белгилаши;

очик ҳайъат мажлисларида ахборотдан фойдаланувчиларнинг ҳозир бўлиши учун шароитлар яратиши лозим.

4. Вазирликнинг ҳайъат мажлислари очик тарзда ўтказилади, қонун хужжатларида назарда тутилган ҳоллар бундан мустасно.

5. Вазирлик ахборотдан фойдаланувчиларнинг танишиб чиқишлиари учун бинонинг ҳамма кириши мумкин бўлган хоналарида ва (ёки) маҳсус ажратилган жойларида очик ҳайъат мажлисларини ўтказиш режалари, шу жумладан, мажлисларнинг кун тартиби лойиҳалари, улар ўтказиладиган сана, вақт, жой ҳамда бошқа зарур ахборотлар, ахборот стендлари ва (ёки) шундай мақсад учун мўлжалланган техник воситаларга мажлис ўтказилишидан камида уч кун олдин жойлаштириши шарт.

2-боб. Ахборотдан фойдаланувчиларнинг очиқ ҳайъат мажлисларида ҳозир бўлиши

6. Ахборотдан фойдаланувчи Вазирликнинг очиқ ҳайъат мажлисларида ҳозир бўлиш учун Вазирликка сўров билан мурожаат қиласди. Сўров “Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолиятининг очиқлиги тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 20-моддасида белгиланган талабларга мувофиқ расмийлаштирилиши лозим.

Ахборотдан фойдаланувчининг идентификациялашимкониятни берадиган маълумотлар кўрсатилмаган сўровлар аноним ҳисобланади ва кўриб чиқилмайди.

7. Сўров келиб тушган куни у Вазирлик томонидан алоҳида маҳсус журналда рўйхатга олинади ва зудлик билан кўриб чиқиласди. Мазкур журнал ҳайъат масъул котиби томонидан юритилади.

8. Сўровга асосан ҳайъат масъул котиби ахборотдан фойдаланувчини очиқ ҳайъат мажлисида иштирок этувчилик рўйхатига кирилади ҳамда бу ҳақда ахборотдан фойдаланувчига маълум қиласди. Очиқ ҳайъат мажлисининг ўтказилиш санаси, вақти ёки жойи ўзгарган тақдирда, бу ҳақда ахборотдан фойдаланувчига маълум қилинади.

9. Ахборотдан фойдаланувчилар очиқ ҳайъат мажлисига шахсни тасдиқловчи ҳужжати асосида киритилади.

10. Ахборотдан фойдаланувчи очиқ ҳайъат мажлисига келмаган тақдирда, ҳайъат масъул котиби томонидан бу ҳақда маҳсус журналга ёзиб қўйилади.

11. Вазирлик ўз имкониятларидан ҳамда ахборотдан фойдаланувчилар сонидан келиб чиқиб, очиқ ҳайъат мажлиси ўтказиладиган залда ахборотдан фойдаланувчилар учун жой тайёрлайди. Ахборотдан фойдаланувчилар очиқ ҳайъат мажлиси ўтказиладиган залга маҳсус журналдаги қайд этиш кетма-кетлиги асосида жойлаштирилади.

Ахборотдан фойдаланувчилар сонининг кўплиги сабабли, уларни очиқ ҳайъат мажлиси ўтказилаётган залга жойлаштириш имкони бўлмаган тақдирда, улар очиқ ҳайъат мажлисининг боришини видеотасвир орқали монеликсиз кузатиб боришлари мумкин бўлган хонага жойлаштирилиши мумкин.

12. Вазирлик томонидан ўз имкониятларидан келиб чиқиб, ахборотдан фойдаланувчилар очиқ ҳайъат мажлисининг боришини видеотасвир орқали монеликсиз кузатиб боришлари мумкин бўлган алоҳида хона жиҳозлаб қўйилиши мумкин.

13. Ахборотдан фойдаланувчилар очиқ ҳайъат мажлиси бошлангунга қадар белгиланган жойга етиб келиши, рўйхатдан ўтиши

ва белгиланган жойга ўтириши лозим. Ахборотдан фойдаланувчилар раислик қилувчи томонидан мажлис бошланганлиги эълон қилингандан сўнг келган тақдирда, кечикиб келган ҳисобланади ва ҳайъат мажлисига қўйилмайди.

14. Ахборотдан фойдаланувчи Вазирлик томонидан тасдиқланган очиқ ҳайъат мажлисининг регламентида белгиланган тартибида мажлисда ҳайъат аъзоларига саволлар билан мурожаат қилиш ҳуқуқига эга.

15. Ахборотдан фойдаланувчи томонидан ҳайъат мажлислари давомида ҳайъат мажлиси муҳокамасига таалуқли бўлмаган ва ушбу мажлисда муҳокама қилинмаган масалалар бўйича фикрмуюҳазалар билдирилган ёки саволлар билан мурожаат этилган тақдирда, унга мазкур масала бўйича ахборот олиш тартиби тушунирилади.

16. Ахборотдан фойдаланувчи ҳайъат мажлиси ўтказилаётган вақтда тартибни бузмаслиги шарт. Ахборотдан фойдаланувчи мажлис ўтказилаётган вақтда тартибни бузган тақдирда, раислик қилувчи томондан огоҳлантирилади.

Ахборотдан фойдаланувчи тартибни такроран бузган тақдирда, у раислик қилувчи томонидан мажлис ўтказилаётган залдан чиқариб юборилади. Мазкур ҳолат юзасидан ҳайъат масъул котиби далолатнома тузади ва далолатнома раислик қилувчи томонидан имзоланади.

17. Ахборотдан фойдаланувчиларга очиқ ҳайъат мажлисини фотосуратга, видеотасвирга олишга, овоз ёзиш воситаларидан фойдаланишга рухсат берилмайди.

18. Ҳайъат мажлиси баённомасида очиқ ҳайъат мажлисларида ҳозир бўлган ахборотдан фойдаланувчиларнинг иштироки ҳақида тегишли маълумотлар кўрсатилиши лозим.

3-боб. Якуний қоида

17. Мазкур Низом талабларининг бузилишида айбдор бўлган шахслар қонун хужжатларида белгиланган тартибда жавобгар бўладилар.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ ТАЪЛИМИ
ВАЗИРИНИНГ

2016 йил 22 декабрь

298-сонли

Б У Й Р У Г И

ХАЛҚ ТАЪЛИМИ ТИЗИМИДАГИ БОШҚАРУВ ОРГАНЛАРИ
ФАОЛИЯТИГА ОИД АХБОРОТНИ АХБОРОТ-КУТУБХОНА ВА
АРХИВ МУАССАСАЛАРИГА ТАҚДИМ ЭТИШ ТАРТИБИ
ТҮҒРИСИДАГИ НИЗОМНИ ТАСДИҚЛАШ ҲАҚИДА

Ўзбекистон Республикасининг “Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолиятининг очиқлиги түғрисида”ги Қонуни ҳамда Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 6 ноябрдаги 320-сон “Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолиятининг очиқлиги түғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни қоидаларини амалга оширишга йўналтирилган комплекс чора-тадбирлар кўриш түғрисида”ги қарорига мувофиқ

БҮЮРАМАН:

1. Халқ таълими тизимидағи бошқарув органлари фаолиятига оид ахборотни ахборот-кутубхона ва архив муассасаларига тақдим этиш тартиби түғрисидаги низом иловага мувофиқ тасдиқлансин.

2. Назорат ва таҳлил бошқармаси бошлиғи (К.Иноқов) Халқ таълими вазирлиги фаолиятига оид ахборотни Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон Миллый кутубхонасига ҳамда Ўзбекистон Республикаси Марказий давлат архивига тақдим этиш учун масъул этиб белгилансин.

3. Қарақалпогистон Республикаси халқ таълими вазири, Тошкент шаҳар халқ таълими бош бошқармаси ва вилоятлар халқ таълими бошқармалари бошлиқлари, давлат педагогика ва халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг макаласини ошириш институтлари ректорлари бир ҳафта муддатда ҳудудий халқ таълими бошқарув органлари фаолиятига оид ахборотни ҳудудий ахборот-кутубхона ҳамда архив муассасаларига тақдим этиш учун масъул ходим белгиласин.

4. Мазкур буйруқ ижросини назорат қилиш вазир ўринбосари Д.Кенжаев зиммасига юклатилсин.

Вазир

У. Иноятов

Халқ таълими вазирининг
2016 йил 22 декабрдаги
298-сонли бўйруғига
ИЛОВА

**Халқ таълими тизимида бошқарув органлари
фаолиятига оид ахборотни ахборот-кутубхона ва архив
муассасаларига тақдим этиш тартиби тўғрисидаги
НИЗОМ**

Мазкур Низом Ўзбекистон Республикасининг “Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолиятининг очиқлиги тўғрисида”ги Қонуни ҳамда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 6 ноябрдағи 320-сон “Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолиятининг очиқлиги тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни қоидаларини амалга оширишга йўналтирилган комплекс чора-тадбирлар кўриш тўғрисида”ги қарорига мувофиқ Халқ таълими вазирлиги ва унинг худудий бошқарув органлари фаолияти тўғрисидаги ахборотни (бундан бўён матнда ахборот деб юритилади) ахборот-кутубхона ва архив муассасаларига тақдим этиш тартибини белгилайди.

1-боб. Умумий қоидалар

1. Ахборот “Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолиятининг очиқлиги тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 5-моддасига асосан, вазирлик томонидан тасдиқланган ахборот рўйхатига мувофиқ ахборот-кутубхона ва архив муассасаларига тақдим этилади, фойдаланилиши чеклаб кўйилган ахборот бундан мустасно.

2. Ахборот ахборот-кутубхона ва архив муассасаларига улардан кейинчалик ахборотдан фойдаланувчилар танишиб чиқиши учун тақдим этилади.

3. Халқ таълими вазирлиги ва унинг худудий бошқарув органлари ахборотни ахборот-кутубхона ҳамда архив муассасаларига тақдим этиш учун масъул ходимни тайинлайди.

**2-боб. Ахборотни ахборот-кутубхона ва архив
муассасаларига тақдим этиш**

4. Календарь йил тугагандан сўнг, ўтган йилга оид (1 январь – 31 декабрь ҳолатига) ахборотлар акс эттирилган хужоатлар жамланиб, уларнинг электрон нусхалари тайёрланади. Бунда:

матн, шу жумладан жадвал, схема ва бошқа матнли маълумотлардан иборат бўлган хужоатлар – “PDF” шаклда;
овозли ёзувлар – “WAV” ёки “MP3” шаклда;

видео ёзувлар – “AVI” ёки “MP4” шаклда;

тасвиirlар, шу жумладан фотосуратлар – “JPEG” шаклда тайёрланади.

5. Ахборотларнинг электрон нусхалари ахборот рўйхатига мос равишда номланган электрон жилдларга жойлаштирилади ва CD ёки DVD дискларга (бундан бўён матнда дисклар деб юритилади) ёзилади. Бунда дискларга ахборот рўйхатига асосан тузилган ва мазкур Низомнинг 1-иловасига мувофиқ электрон шаклда (“PDF”) расмийлаштирилган ҳолда тақдим этилаётган хужжатлар рўйхати (бундан бўён матнда хужжатлар рўйхати деб юритилади) ҳам ёзилади.

6. Ахборотлар акс эттирилган дисклар ҳар йили 31 январгача:

вазирлик марказий аппарати томонидан – Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон Миллый кутубхонасига ҳамда Ўзбекистон Республикаси Марказий давлат архивига;

худудий ҳалқ таълими бошқаруви органлари томонидан тегишилича Қорақалпогистон Республикаси, вилоятлар ёки Тошкент шаҳар ахборот-кутубхона марказларига ҳамда Қорақалпогистон Республикаси ёки вилоятлардаги давлат архивларига ёхуд Тошкент шаҳар давлат архивига кузатув хоти орқали тақдим этилади.

7. Ахборот-кутубхона муассасаси (архив муассасаси) масъул ходими томонидан 5 иш куни ичда тақдим этилган дискларда акс эттирилган ахборотларнинг хужжатлар рўйхатига мувофиқлиги, шунингдек, ушбу ахборотларнинг компьютерда ўқилиш имконияти бирма-бир текшириб чиқилади.

8. Текшириш натижасида дисклардаги ахборотлар хужжатлар рўйхатига мувофиқ бўлса, шунингдек, ушбу ахборотларнинг компьютерда ўқилиш имкони мавжуд бўлса, ахборот-кутубхона муассасаси (архив муассасаси) масъул ходими ҳамда ҳалқ таълими бошқарув органи масъул ходими томонидан икки нусхада мазкур Низомнинг 2-иловасига мувофиқ шаклда топшириш-қабул қилиш далолатномаси тузилади.

Далолатнома топширувчи ва қабул қилиб олувчи шахслар томонидан имзоланади ҳамда тегишилича ахборот-кутубхона муассасаси (архив муассасаси) раҳбари томонидан тасдиқланади ва ташкилотнинг муҳри кўйилади.

Далолатноманинг бир нусхаси ахборот-кутубхона муассасасида (архив муассасасида) қолади, иккинчи нусхаси эса, ҳалқ таълими бошқарув органи масъул ходимига топширилади.

3-боб. Якуний қоидалар

9. Масъул ходимлар ахборотларнинг тўғрилиги ҳамда ўз вақтида топширилиши ва қабул қилиб олиниши учун жавобгар ҳисобланади.

Мазкур Низом талаблари бузилишида айбдор бўлган шахслар қонун хужжатларига мувофиқ жавобгар бўлади.

Ҳалқ таълими тизимидағи бошқаруға органлари фаолиятига оид
ахборотни ахборот-құтубхона ға архив мүессасасапарға
тәкдім этиши тартибы түркисидеги низомга
1-ИПОВА

(ташқилоттинг номы) (йил)

НИҢГ _____ йылда оид фаолияти

ТАКДІМ ЭТИЛАЙТЫН ҲУЖЖАТТАР
РҮЙХАТИ

T/p	Ҳужжат түри ва реквизиттері	Ҳужжат матнінан аннотация	CD ёки DVD дискда ҳужжат жиһд	CD ёки DVD дискда ҳужжат номланған файл	Ҳужжаттинг шакли («PDF», «WAV», «MP3», «AVI» «MP4» ёки «JPEG»)	Ҳужжаттинг ҳажми
1		2		3	4	5
						6

Издөх:

Мәзкур рүйхаттода ҳужжаттар ахборот рүйхаттаса мос разындағы номларда ең кем тақтаптика қелтириледі;
1-устунда – бир түрдеги ҳужжаттар еурухланған холда көлтириледі (масалан: бүйрүктар, ыйғылыш базалары, хисоботтар ед. хоқаоз);

6-устунда – «PDF» шактадағи ҳужжат – еарақда, «WAV», «MP3», «AVI» «MP4» ёки «JPEG» шактадағи ҳужжаттар – соам, дәқиқа, сонияда, «JPEG» шактадағи ҳужжат – ҳисоб бүрпелеуда (дона) күрсатылады.

Халқ таълими тизимидағи бошқарув органлари фаолиятiga
оид ахборотни ахборот-кутубхона ва архив муассасаларига
тақдим этиши тартиби түгрисидаги низомга
2-ИЛОВА

ТАСДИҚЛАЙМАН

(қабул қилувчи муассаса раҳбари (лавозими))

(Ф.И.О.)

(имзо)

(сана)

М. Ў.

ТОПШИРИШ-ҚАБУЛ ҚИЛИШ ДАЛОЛАТНОМАСИ

хужжатларни топшириш-қабул қилиш (санаси)

(топшириш асоси)

топшириди,

(топширувчи ташкилот номи)

еса,

(қабул қилиб олувчи муассаса номи)

йилга оид фаолияти түгрисидаги ахборотлари акс эттирилган CD
(DVD) дискни қабул қилиб олди.

Унда куйидаги ахборотлар (хужжатлар) акс эттирилди:

T/p	Давлат хокимияти ёки бошқаруви органининг фаолияти түгрисидаги ҳужжат тури ва реквизитлари	Хужжат матнига аннотация	CD ёки DVD диска хужжат жойлашган жайд	CD ёки DVD диска хужжатномланган файл	Хужжатнинг шакли ({«PDF»}, {«WAV»}, «MP3», «AVI» «MP4» ёки «JPEG»)	Хужжатнинг ҳажми ({«PDF»} – варзакда, «WAV», «MP3», «AVI») ва «MP4» – соят, дакиқа, сонияда, «JPEG» – хисоб бирлигига (дана) кўрсатилади)	6
1	2	3	4	5			

Жами қабул қилинган хужжатлар ва ҳисоб бирлиги сони

Изоҳ:

Топшириди:

(топширган шахснинг лавозими ва Ф.И.О.)

(имзо)

(сана)

Қабул қилиб олди:

(қабул қилиб олган шахснинг лавозими ва Ф.М.О.)

(имзо)

(сана)

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ ТАЪЛИМИ
ВАЗИРИНИНГ**

2016 йил 30 декабрь

311-сонли

Б У Й Р У Ф И

**ХАЛҚ ТАЪЛИМИ ВАЗИРЛИГИ ҲАМДА УНИНГ
ТИЗИМИГА КИРУВЧИ ТАШКИЛОТ ВА МУАССАСАЛАР ФАОЛИЯТИ
ТҮГРИСИДАГИ АХБОРОТНИ ОЛИШ УЧУН СҮРОВЛАРНИ ҚАБУЛ
ҚИЛИШ, РҮЙХАТДАН ЎТКАЗИШ ВА ҚАЙТА ИШЛАШ ТАРТИБИ
ТҮГРИСИДАГИ ЙЎРИҚНОМАНИ ТАСДИҚЛАШ ҲАҚИДА**

Ўзбекистон Республикасининг “Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолиятининг очиқлиги түғрисида”ги Қонуни ҳамда Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 6 ноябрдаги 320-сон “Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолиятининг очиқлиги түғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни қоидаларини амалга оширишга йўналтирилган комплекс чора-тадбирлар кўриш түғрисида”ги қарорига мувофиқ буюраман:

1. Халқ таълими вазирлиги ҳамда унинг тизимида киравчи ташкilot ва муассасалар фаолияти түғрисидаги ахборотни олиш учун сўровларни қабул қилиш, рўйхатдан ўтказиш ва қайта ишлаш тартиби түғрисидаги йўриқнома иловага мувофиқ тасдиқлансан.

2. Вазирлик Ахборот хизмати (Б.Шайвалиев) фуқароларнинг ахборот олишига доир сўровлари билан ишлаш учун масъул этиб белгилансин.

3. Қорақалпогистон Республикаси халқ таълими вазири, Тошкент шаҳар халқ таълими бош бошқармаси ва вилоятлар халқ таълими бошқармалари бошлиқлари, давлат педагогика ҳамда халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш институтлари ректорлари, вазирлик тасарруфидаги республика ташкilot ва муассасалар раҳбарлари:

икки ҳафта муддатда ўзлари ишлаб чиқсан норматив ҳужжатларни ушбу буйруқка мувофиқлаштирасин;

бир ҳафта муддатда фуқароларнинг ахборот олишига доир сўровлари билан ишлаш бўйича масъул ходимни белгиласин.

4. Мазкур буйруқ ижросини назорат қилиш вазир ўринбосари Д.Кенжав зиммасига юклатилсан.

Вазир

У. Иноятов

Халқ таълими вазирлигининг
2016 йил 30 декабрдаги
311-сонли буйруғига
илова

**Халқ таълими вазирлиги ҳамда унинг тизимиға киравчи
ташкilot ва муассасалар фаолияти тўғрисидаги ахборотни
олиш учун сўровларни қабул қилиш, рўйхатдан ўтказиш ва
қайта ишлаш тартиби тўғрисида
ЙЎРИҚНОМА**

Мазкур Йўриқнома Ўзбекистон Республикасининг “Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолиятининг очиқлиги тўғрисида”ги Қонуни ҳамда Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 6 ноябрдаги 320-сон “Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолиятининг очиқлиги тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни қоидаларини амалга оширишга йўналтирилган комплекс чора-тадбирлар кўриш тўғрисидаги қарорига мувофиқ. Халқ таълими вазирлиги ҳамда унинг тизимиға киравчи ташкilot ва муассасалар (бундан бўён матнда халқ таълими органлари деб юритилади) фаолияти тўғрисидаги ахборотни олиш учун сўровларни қабул қилиш, рўйхатдан ўтказиш ва қайта ишлаш тартибини белгилайди.

1-боб. Умумий қоидалар

1. Халқ таълими органлари фаолияти тўғрисида ахборот излашни амалга ошираётган жисмоний ёки юридик шахс ахборотдан фойдаланувчи ҳисобланади.

2. Халқ таълими органларининг фаолияти тўғрисида ахборот олишга доир сўров (бундан бўён матнда сўров деб юритилади) ахборотдан фойдаланувчининг халқ таълими органлари фаолияти тўғрисида ахборот тақдим этиш ҳакида ушбу органларга ва (ёки) уларнинг мансабдор шахсларига йўлланадиган оғзаки ёки ёзма шаклдаги (шу жумладан электрон ҳужжат шаклидаги) талабидир.

3. Ахборотдан фойдаланувчи халқ таълими органларига уларнинг фаолияти тўғрисида ахборот олиш учун бевосита ёхуд ўз вакиллари орқали сўров билан мурожаат этиш ҳукуқига эга.

4. “Сўровлар Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолиятининг очиқлиги тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 20-моддасида кўрсатилган талабларга мувофиқ расмийлаштирилиши керак.

5. Ёзма сўровда мурожаат этувчининг электрон манзили кўрсатилиши мумкин. Ёзма сўровда электрон манзилнинг кўрсатилганлиги мурожаат этувчининг сўровга ахборот тизими орқали электрон шаклда жавоб олишга бўлган розилигидир.

6. Кўйидагилар сўров ҳисобланмайди:

жисмоний ва юридик шахсларнинг ариза, шикоят ҳамда таклифлари:

тақдим этилишининг ўзига хос хусусиятлари бошқа қонун ҳужжатларида назарда тутилган, халқ таълими органларининг фаолиятига тааллуқли бўлган ахборотнинг айрим турлари;

давлат ҳокимияти ва бошқаруви органининг бошқа оргонларга уларнинг фаолияти тўғрисидаги ахборотни олишга доир сўровлари.

7. Ахборотдан фойдаланувчи томонидан сўралган ахборот қонунда белгиланган тартибда давлат сирлари ёки қонун билан кўриқланадиган бошқа сирни ташкил этувчи маълумотлар жумласига киритилган бўлса, сўровда кўрсатилган ахборотни тақдим этиш рад этилади ва ахборотдан фойдаланувчига асослантирилган жавоб юборилади.

2- боб. Сўровларни қабул қилиш

8. Ахборотдан фойдаланувчи халқ таълими органларига оғзаки ёки ёзма шаклда ёхуд электрон ҳужжат шаклида сўров билан мурожаат этиш мумкин. Бунда электрон ҳужжат шаклидаги сўровлар халқ таълими органларининг расмий веб-сайтлари, расмий электрон почта манзиллари ёки Ўзбекистон Республикаси Ягона интэрактив давлат хизматлари органлари орқали тақдим этилади.

9. Сўровларни қабул қилиш ва рўйхатдан ўтказилишини таъминлаш халқ таълими органи раҳбарининг бўйруги билан белгиланган сўровлар билан ишловчи таркибий бўлинма ёки масъул ходим томонидан амалга оширилади.

10. Сўров почта орқали келиб тушганда, сўровлар билан ишловчи таркибий бўлинма ёки масъул ходим томонидан конвертда сўров мавжудлиги текширилади.

Конвертда сўровнинг ёки сўровда кўрсатилган иловаларининг мавжуд эмаслиги аниқланганда, сўровлар билан ишловчи таркибий бўлинма ёки масъул ходим томонидан икки нусхада далолатнома тузилади, улардан бири (сўров ва у юборилган конверт билан бирга) сўровлар билан ишловчи таркибий бўлинма ёки масъул ходимда қолади, иккинчиси кузатув хатига илова қилинган ҳолда конвертда кўрсагилган манзил бўйича юборилади.

11. Электрон ҳужжат шаклида сўров тушган кунида қоғозга бо-

себ чиқарилиши, иш вақти тамом бўлгандан кейин тушган тақдирда эса навбатдаги иш кунида қоғозга босиб чиқарилиши керак.

12. Ахборотдан фойдаланувчани идентификациялаш имкониятини берадиган маълумотлар кўрсатилмаган сўров аноним ҳисобланади ва кўриб чиқилмайди.

13. Сўров аноним деб эътироф этилганда, бу ҳақда ижрочи (ёки ижрочилар) томонидан хulosса тузилади. Хулосада сўровни аноним деб эътироф этиш учун асослар кўрсатилади. Сўровни аноним деб эътироф этиш тўғрисидаги хulosса сўровлар билан ишловчи таркибий бўлинма ёки масъул ходим томонидан тасдиқланади ҳамда ҳалқ таълими органи раҳбари ёки ваколат берилган бошқа мансабдор шахс томонидан ижродан олилади.

14. Аввалги сўровлар бўйича юборилган жавобдан норозилик билдирилган, шунингдек, агар тақрорий сўров келиб тушган пайтда кўриб чиқишнинг қонун ҳужжатларида белгиланган муддати тугаган бўлса, аввалги сўров ўз вақтида кўриб чиқилмаганлиги ҳақида ха-бар қилинган, айнан бир ахборотдан фойдаланувчидан келиб тушган сўров тақрорий деб ҳисобланади.

Тақрорий сўровгага у келиб тушгандан сўнг навбатдаги рўйхат индекси берилиб, Сўровларни рўйхатга олиш журналида ёки электрон ҳужжат айланиш тизимида “тақрорий” деб қайд этилади.

15. Айнан бир ахборотдан фойдаланувчининг сўрови нусхаси сўров дубликати ҳисобланади. Ҳалқ таълими органига сўров дубликати (нусхаси) келиб тушган ҳолларда, ушбу сўровга алоҳида тартиб рақами берилмасдан, биринчи марта рўйхатга олинган сўровнинг тартиб рақами ва ундан ўнгбosh ҳарфда «7Д» белгиси ҳамда сўров келиб тушган сана билан қайд этилади (масалан, сўров биринчи марта 2016 йил 10 марта 10-1-25 билан рўйхатга олинган бўлиб, сўров дубликати ҳам келиб тушганда, “2016 йил 10 марта, 10- 1-25/Д” каби рўйхатга олинади).

3-боб. Сўровларни рўйхатдан ўтказиш

16. Сўров ҳалқ таълими органига келиб тушгандан сўнг, у сўровлар билан ишловчи таркибий бўлинма ёки масъул ходим томонидан Сўровларни рўйхатга олиш журналига ёки электрон ҳужжат айланиш тизимига қайд этилади.

17. Сўровларни рўйхатга олиш журнали ёки электрон ҳужжат айланиш тизимида сўров қабул қилинган сана, сўровнинг тартиб рақами, сўров билан мурожаат қилган жисмоний шахснинг фамилияси, исми ва отасининг исми, яшаш жойи (юридик шахслар

учун юридик шахснинг тўлиқ фирма номи, унинг жойлашган ери (пошли манзили) тўғрисидаги маълумотлар, сўровнинг қисқача моҳияти, агар сўров дубликат ёки тақорорий бўлса, унинг дубликат ёки тақорорийлиги ҳамда сўров ижроси тўғрисидаги маълумотлар кўрсатилади.

19. Ахборотдан фойдаланувчи ўз сўровини у кўриб чиқилгунга қадар ва кўриб чиқилаётган вақтда ариза бериш орқали қайтариб олиш хуқуқига эга.

4- боб. Сўровларни қайта ишлаш

19. Қабул қилинган ва рўйхатга олинган сўровлар бир иш куни ичida ҳалқ таълими органи раҳбари ёки унинг ўринбосарига резолюция (сўровни ижро этиш бўйича кўрсатма) кўйиш учун киритилади.

20. Резолюцияда сўровни ижро этиш учун масъул этиб белгиланган таркибий бўлинма(лар) раҳбарининг фамилияси, топшириқ мазмуни акс эттирилади ҳамда ҳалқ таълими органи раҳбари ёки унинг ўринбосарлари томонидан имзоланади ва сана кўйилади.

21. Резолюция ёзилганидан сўнг, сўров сўровлар билан ишловчи таркибий бўлинма ёки масъул ходим томонидан сўровни ижро этиш учун масъул этиб белгиланган таркибий бўлинма ходимига имзо кўйдирган ҳолда топширилади.

22. Сўровлар “Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолиятининг очиқлиги тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 19-моддасида белгиланган тартибда ва муддатларда кўриб чиқилади.

23. Сўровлар, билан ишловчи таркибий бўлинма ёки масъул ходим мунтазам равишда давлат органида сўровлар билан ишлаш тизимини такомиллаштириш, шунингдек, ҳалқ таълими органи фаолияти тўғрисида мунтазам сўралувчи ахборотларни нашр этиш ҳамда бошқа муҳим масалалар бўйича таклифлар тайёрлаш мақсадида сўровларни умумлаштириш, уларни мазмунан бирлаштириш ва бошқа шаклларда қайта ишлашни амалга оширади.

5- боб. Оғзаки сўровларни қабул қилишни ташкиллаштириш

24. Ҳалқ таълими органида мазкур ҳалқ таълими органи раҳбари томонидан тасдиқланган график асосида белгиланган кунлар ва соатларда жисмоний шахсларни ва юридик шахсларнинг вакилларини қабул қилиш ташкил этилади.

25. Халқ таълими органида ахборотдан фойдаланувчиларни қабул қилиш учун мўлжалланган алоҳида хона ажратилиши мумкин.

26. Ахборотдан фойдаланувчи оғзаки мурожаат этаётгандা, халқ таълими органи масъул ходимига ўзининг шахсини тасдиқловчи ҳужжатини, юридик шахснинг вакили эса, ўзининг шахсини ва ваколатларини тасдиқлайдиган ҳужжатларини кўрсатиши керак. Бундай ҳужжатларни кўрсатмаган ахборотдан фойдаланувчилар қабул қилинмайди.

27. Оғзаки сўров билан мурожаат қилган ахборотдан фойдаланувчини қабул қилиш сўров моҳиятидан келиб чиқиб, тегишли бўлинма раҳбари ҳамда сўровлар билан ишловчи таркибий бўлинма ходими ёки масъул ходим иштироқида амалга оширилади.

Агарда оғзаки сўров билан мурожаат этган ахборотдан фойдаланувчини қабул қилиш вақтида ушбу сўровни кўриб чиқиш халқ таълими органининг ваколат доирасига кирмаслиги аниқланса, унга сўраплаётган ахборотни олиш бўйича сўров билан қайси давлат органига мурожаат этиши мумкинлиги тушунтирилади ва бу ҳақда сўровларни рўйхатга олиш журналига ёки электрон ҳужжат айланиш тизимиға қайд этилади.

28. Ахборотдан фойдаланувчиларнинг оғзаки сўровлари халқ таълими органининг “ишонч телефонлари” орқали қабул қилиниши мумкин. Бунда сўровлар мазкур Йўриқномада белгиланган тартибда расмийлаштирилади.

29. Оғзаки сўровга, имкониятга қараб, дарҳол жавоб берилиши керак.

б-боб. Сўровларнинг кўриб чиқилишини мониторинг қилиш

30. Сўровлар билан ишловчи таркибий бўлинма ёки масъул ходим сўровларни ижро этиш учун масъул этиб белгиланган таркибий бўлинмалар томонидан сўровлар кўриб чиқилишини доимий мониторинг қиласи зарур ҳолларда, сўровларнинг ўз вақтида кўриб чиқилишини таъминлаш чораларини қуради.

31. Сўровлар билан ишловчи таркибий бўлинма ёки масъул ходим сўровларни кўриб чиқиш муддатлари ва тартиби сўровларни ижро этиш учун масъул этиб белгиланган таркибий бўлинмалар томонидан бузилиши тўғрисида халқ таълими органи раҳбарини дарҳол ҳабардор қиласи.

32. Сўровлар билан ишловчи таркибий бўлинма ёки масъул ходим мониторинг натижалари бўйича ҳар ойда халқ таълими органи раҳбарига сўровлар кўриб чиқилишининг ҳолати тўғрисидаги ахборотни, зарурат бўлганда, мавжуд камчиликларни бартараф этиш,

давлат хокимияти ва бошқаруви органлари фаолиятининг очиқлиги тўғрисидаги қонун хужжатлари бузилишига йўл қўйган ходимларга нисбатан жавобгарлик чораларини кўриш юзасидан тегишли таклифлар билан биргаликда тақдим этади.

33. Сўровлар билан ишловчи таркибий бўлинма ёки масъул ходим сўровларни умумлаштириб, таҳлил қилиб боради.

Зарур ҳолларда, таҳлил натижалари бўйича халқ таълими органи раҳбарига халқ таълими органида сўровлар билан ишлаш тизимини ва тегишли қонун хужжатларини такомиллаштириш юзасидан, шунингдек, ахборотдан фойдаланувчилар томонидан халқ таълими органи фаолияти тўғрисида мунтазам сўралувчи ахборотларни нашр этиш ҳамда бошқа муҳим масалалар бўйича таклифлар кирилади.

7-боб. Якуний қоида

Мазкур Йўриқнома талабларининг бузилишида айбдор бўлган шахслар қонун хужжатларига мувофиқ жавобгар бўлади.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНинг Қонуни

ДАВЛАТ ҲОКИМИЯТИ ВА БОШҚАРУВИ ОРГАНЛАРИ
ФАОЛИЯТИНИНГ ОЧИҚЛИГИ ТҮҒРИСИДА

(Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами,
2014 й., 19-сон, 209-модда)

Қонунчилик палатаси томонидан 2014 йил 11 марта қабул
қилинган Сенат томонидан 2014 йил 10 апрелда маъкулланган

1-боб. Умумий қоидалар

1- модда. Ушбу Қонуннинг мақсади ва асосий вазифалари

Ушбу Қонуннинг мақсади давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолиятининг очиқлиги соҳасидаги муносабатларни тартибга солишдан иборат.

Ушбу Қонуннинг асосий вазифалари қуидагилардан иборат:

жисмоний ва юридик шахсларнинг давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолияти түғрисидаги ахборотдан фойдаланишини таъминлаш;

давлат ҳокимияти ва бошқаруви органларининг фаолияти түғрисидаги ахборот олиш ҳуқуқининг кафолатларини таъминлаш;

давлат ҳокимияти ва бошқаруви органларининг ҳамда улар мансабдор шахсларнинг қабул қилинаётган қарорлар учун масъулиятини ошириш;

давлат ҳокимияти ва бошқаруви органларининг фаолияти түғрисидаги ахборотни тарқатиш тартибини белгилаш.

2- модда. Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолиятининг очиқлиги түғрисидаги қонун ҳужжатлари

Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолиятининг очиқлиги түғрисидаги қонун ҳужжатлари ушбу Қонун ва бошқа қонун ҳужжатларидан иборатdir.

Агар Ўзбекистон Республикасининг халқaro шартномасида Ўзбекистон Республикасининг давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолиятининг аниқлиги түғрисидаги қонун ҳужжатларида назарда тутилганидан бошқача қоидалар белгиланган бўлса, халқaro шартнома қоидалари қўлланилади.

3- модда. Ушбу Қонуннинг қўлланилиш соҳаси

Ушбу Қонун давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари, уларнинг таркибий ва ҳудудий бўлинмалари фаолиятининг очиқлигини таъминлашга нисбатан татбиқ этилади.

Ушбу Қонуннинг амал қилиши:

жисмоний шахсларнинг шахсига доир маълумотлардан фойдаланиши таъминлаш тартибига;

давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари томонидан аризалар, таклифлар ҳамда шикоятларни кўриб чиқиш тартибига;

давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари ўз ваколатларини амалга ошириши муносабати билан улар томонидан давлат ҳокимияти ва бошқарувининг бошқа органларига ўз фаолияти тўғрисида ахборот тақдим этиш тартибига;

тақдим этилишининг ўзига хос хусусиятлари бошқа қонун ҳужжатларида назарда тутилган, давлат ҳокимияти ва бошқаруви органларининг фаолиятига тааллуқли бўлган ахборотнинг айрим турларига нисбаган татбиқ этилмайди.

4-модда. Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолияти очиқлигининг асосий принциплари

Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолияти очиқлигининг асосий принциплари куйидагилардан иборат:

улар томонидан тақдим этиладиган ахборотдан ҳамманинг фойдаланиши мумкинлиги, унинг ўз вақтида берилиши ва ишончлилиги;

13-модда. Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органларининг расмий веб сайтлари

Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органларининг расмий веб-сайtlari Интернет жаҳон ахборот тармоғидаги ушбу органларга ёки бўйсунув тартибида юқори турувчи органга тегишли бўлган ва уларнинг фаолияти тўғрисидаги ахборотни ўз ичига олган расмий веб-сайt сифатида идентификация қилинадиган, ҳамма фойдаланиши мумкин бўлган ресурсdir.

Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органларининг расмий веб-сайtlariда ушбу Қонун 5-моддасининг биринчи қисмида назарда тутилган ахборотдан ташқари куйидагилар жойлаштирилиши мумкин:

давлат ҳокимияти ва бошқаруви органларининг раҳбарлари тўғрисидаги маълумотнома тарзидаги ахборот (биографик маълумотлар, фуқароларни қабул қилиш кунлари ва ҳоказо);

давлат ҳокимияти ва бошқаруви органларининг ҳамда улар таркибий ва худудий бўлинмаларининг иш тартиби тўғрисидаги маълумотлар уларнинг телефон рақамлари ҳамда почта манзиллари, электрон почта манзиллари, маълумот хизмати телефонларининг ва ишонч телефонларининг рақамлари, жамоат транспортиning қатнов йўллари. тўхташ жойларининг номлари ва йўналиш рақамлари;

давлат ҳокимияти ва бошқаруви органларининг раҳбарлари, шунингдек, ушбу органлар томонидан ваколат берилган мансабдор шахслар чиқишлигининг ҳамда баёнотларининг матнлари:

давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари хузурида оммавий ахборот воситалари вакилларини аккредитация қилиш тартиби тўғрисидаги ахборот;

давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари томонидан кўрса-тиладиган давлат хизматларининг рўйхати;

давлат ҳокимияти ва бошқаруви органларининг фаолияти тўғри-сидаги таҳлилий маърузалар ҳамда ахборот тусидаги шарҳлар;

аризаларни, таклифларни, шикоятларни қабул қилиш тартиби тўғрисида ахборот;

давлат ҳокимияти ва бошқаруви органларининг фаолияти тўғрисида ахборот олишга доир сўровларни қабул қилиш тартиби ҳақидаги ахборот;

келиб тушган аризаларни, таклифларни, шикоятларни, шунинг-дек, давлат ҳокимияти ва бошқаруви органларининг фаолияти тўғрисида ахборот олишга доир сўровларни кўриб чиқишнинг уму-мий натижалари ҳақидаги ахборот.

Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органларининг расмий веб-сайтларида қонун ҳужжатларига мувофиқ уларнинг фаолияти тўғрисидаги бошқа ахборот ҳам жойлаштирилиши мумкин.

Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органларининг расмий веб-сайтларида ахборот давлат тилида жойлаштирилиши керак. Рас-мий веб-сайт бошқа тиллардаги шаклларга ҳам эга бўлиши мумкин.

Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари томонидан ўз расмий веб-сайтларрида жойлаштириладиган ахборотнинг санаси кўйилган бўлиши ҳамда у вақти-вақти билан янгилаб борилиши керак. Ахбо-ротни янгилаб бориш даврийлиги давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари томонидан белгиланади, лекин у ҳафтасига бир марта-дан кам бўлмаслиги керак.

Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органларининг расмий веб-сайтларида жойлаштирилган ахборот ишончли бўлиши керак ва у оммавий ахборот воситаларида эълон қилинадиган ахборот билан тенг кучга эга бўлади.

LexUZ шарҳи

Шунингдек, қаранг: Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил августдаги 232-сонли «Очиқ маълу-мотлар тақдим этилиши ҳисобга олинган ҳолда Интернет тармоғида Ўзбекистон Республикасининг Ҳукумат порталини янада тақомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори.

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ ТАЪЛИМИ
ВАЗИРИНИНГ**

2016 йил 30 декабрь

312-сонли

Б У Й Р У Ф И

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНинг 2017 ЙИЛГИ АСОСИЙ
МАКРОИҚТИСОДИЙ КҮРСАТКИЧЛАРИ ПРОГНОЗИ ВА ДАВЛАТ
БЮДЖЕТИ ПАРАМЕТРЛАРИ ТҮҒРИСИДАГИ ҚАРОРИНИНГ
ИЖРОСИНИ ТАЪМИНЛАШ ҲАҚИДА**

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2016 йил 27 деқабрдаги ПҚ-2699-сон “Ўзбекистон Республикасининг 2017 йилги асосий макроиқтисодий күрсаткичлари прогнози ва давлат бюджети параметрлари түғрисида”ги қарорининг ижросини таъминлаш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2016 йил 27 деқабрдаги ПҚ-2699-сон Ўзбекистон Республикасининг 2017 йилги асосий макроиқтисодий күрсаткичлари прогнози ва давлат бюджети параметрлари түғрисида”ги қарори раҳбарлик ва ижро учун қабул қилинсин.

2. Қуйидагилар 2017 йил 1 январдан бошлаб ижро учун қабул қилинсин:

а) лавозимлари келтирилган педагог ходимларнинг ҳафталиқ иш юкламалари ўзгарганилиги;

болалар мусиқа ва санъат мактаблари бошлангич синфлар ўқитувчилари ва концертмейстерларининг ҳафталиқ иш юкламалиари 22 соатдан 24 соатга;

болалар мусиқа ва санъат мактабларининг юқори синфлар ўқитувчилари ва концертмейстерларининг ҳафталиқ иш юкламалиари 18 соатдан 20 соатга;

спорт мактаблари тренер-ўқитувчиларининг ҳафталиқ иш юкламалари 24 соатдан 26 соатга;

“Баркамол авлод” болалар марказлари тўғарак раҳбарларининг ҳафталиқ иш юкламалари 18 соатдан 24 соатга;

б) қишлоқ жойларда ва шаҳар типидаги посёлкаларда жойлашган мактабларнинг таълим рус тилида олиб борилмайдиган синф-

ларида дарс ўтган рус тили ва адабиёти ўқитувчилари, шунингдек, жойлашган жойидан қатъий назар таълим ўзбек тилида олиб борилмайдиган синфларда ўзбек тили ва адабиёти ўқитувчиларига тўлаб келинган 15 фоиз доимий устаманинг бекор қилинганини;

в) Ўзбекистон Республикасининг давлат бюджети маблағлари ҳисобидан молиялаштириладиган мактабгача таълим муассасаларида болалар таъминоти учун ота-оналардан олинадиган 2017 йил учун тўлов микдорлари.

3. Вазирликнинг барча бошқарма ва бўлинмалари бир ҳафта муддатда Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2016 йил 27 декабрдаги ПҚ-2699-сонли қароридан келиб чиқиб, ўз йўналишлари бўйича тегишли меъёрий хужжатларга ўзгартириш ва кўшимчалар киритиш юзасидан таклифларини Молиялаштириш, бухгалтерия ҳисоби ва ҳисботи бошқармасига киритсин.

4. Қорақалпогистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги, Тошкент шаҳар халқ таълими бош бошқармаси, вилоятлар халқ таълими бошқармалари, халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш муассасалари ва вазирлик тасарруфидаги республика ташкилотларига:

3 кун муддатда Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2016 йил 27 декабрдаги ПҚ-2699-сон “Ўзбекистон Республикасининг 2017 йилги асосий макроиқтисодий кўрсаткичлари прогнози ва давлат бюджети параметрлари тўғрисида”ги қарори ва вазирликнинг мазкур бўйругини тизимдаги барча таълим муассасаларига етказиш;

болалар мусиқа ва санъат мактаби ўқитувчи ва концертмейстерлари, спорт мактаби тренер-ўқитувчилари ва “Баркамол авлод” болалар маркази тўғарак раҳбарларининг ҳафталиқ иш юкламалари ўзгарганлиги ҳамда қишлоқ жойларда ва шаҳар типидаги посёлкаларда жойлашган мактабларнинг таълим рус тилида олиб борилмайдиган синфларида дарс ўтган рус тили ва адабиёти ўқитувчилари, шунингдек, жойлашган жойидан қатъий назар таълим ўзбек тилида олиб борилмайдиган синфларда ўзбек тили ва адабиёти ўқитувчиларига тўлаб келинган доимий устаманинг бекор қилиниши бўйича педагог ходимлар ўртасида тушунтириш ишларини олиб бориш;

бир ҳафта муддатда болалар мусиқа ва санъат мактаблари, спорт мактаблари ва “Баркамол авлод” болалар марказлари ҳамда тегишли умумтаълим мактабларининг 2016 – 2017 ўкув йилига мўлжалланган тарификация рўйхатларига ўзгартиришлар киритилишини таъминлаш;

давлат бюджети маблағлари ҳисобидан молиялаштириладиган мактабгача таълим муассасаларида болалар таъминоти учун

ота-оналардан олинадиган 2017 йилги тўлов микдорларини барча мактабгача таълим муассасаларида ҳамма кўриши мумкин бўлган жойларда осиб қўйилишини ташкил этиш;

Мактабгача таълим муассасалари ва мактаб-интернатлардаги болалар таъминотига ҳақ тўлаш тартиби тўғрисида низом талаблари бўйича тизимдаги муассасаларда тушунтириш ишларини олиб бориш вазифалари топширилсин.

5. Молиялаштириш, бухгалтерия ҳисоби ва ҳисботи бошқармаси (Н.Муротов) 10 кун муддатда Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги томонидан қабул қилинган ҳужжатларга Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2016 йил 27 декабрдаги ПҚ-2699-сонли қароридан келиб чиқадиган ўзгартириш ва қўшимчалар юза-сидан вазирлик раҳбариятига таклиф киритсин.

6. Мазкур буйруқнинг бажарилишини назорат қилишни ўз зиммамда қолдираман.

Вазир

У. Иноятов

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ ТАЪЛИМИ ВАЗИРИНИНГ

2016 йил 30 декабрь

313-сонли

Б У Й Р У Ф И

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ
2016 ЙИЛ 28 ДЕКАБРДАГИ УП-4906-СОН ФАРМОНИ ИЖРОСИНИ
ТАЪМИНЛАШ ТҮҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2016 йил 28 декабрдаги УП-4906-сон “Ўзбекистон фахрийларни ижтимоий қўллаб-кувватлаш «Нуроний» жамғармаси фаолиятини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги фармони ижросини таъминлаш мақсадида буюраман:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2016 йил 28 декабрдаги УП-4906-сон “Ўзбекистон фахрийларни ижтимоий қўллаб-кувватлаш «Нуроний» жамғармаси фаолиятини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисидаги фармони раҳбарлик ва ижро учун қабул қилинсин.

2. Мазкур фармон билан қуидагилар:

Ўзбекистон фахрийларининг ижтимоий фаолиятини қўллаб-кувватлаш «Нуроний» жамғармасининг марказий аппарати тузилмаси 1-иловага мувофиқ тасдиқланганлиги;

Ўзбекистон фахрийларининг ижтимоий фаолиятини қўллаб-кувватлаш «Нуроний» жамғармасининг Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳридаги бўлимлари тузилмаси 2-иловага мувофиқ тасдиқланганлиги;

Ўзбекистон фахрийларининг ижтимоий фаолиятини қўллаб-кувватлаш «Нуроний» жамғармасининг туманлар (шаҳарлар)даги бўлимлари тузилмаси 3-иловага мувофиқ тасдиқланганлиги;

Иқтисодиёт ва ишлаб чиқариш, илм-фан, маданият, таълими, соғлиқни сақлаш, юриспруденция ва бошқа соҳалардаги узоқ йиллик ҳалол меҳнатлари учун меҳнаткашларга, шунингдек, ишламайдиган, жамиятда мустаҳкам оилани сақлаб қолган, фарзандларини катталарга ва кичик авлодга хурмат, жамият олдидаги масъулият, Ватангга садоқат руҳида тарбиялаб хурмат қозонган оналарга тақдим этиладиган «Меҳнат фахрийси» кўкрак нишони (I, II, III дараҷали) таъсис этилганлиги инобатга олинсин.

3. Кадрлар бошқармаси (Б.Шамсиев)га, Маънавий-ахлоқий тарбия бошқармаси (Х.Даминов)га, Қорақалпоғистон Республикаси халқ таълими вазири, Тошкент шаҳар халқ таълими бош бошқармаси ва вилоятлар халқ таълими бошқармалари бошлиқлари, давлат педагогика институтлари ҳамда халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш институтлари, вазирлик тасарруфидаги республика ташкилотлари ва муассасалари раҳбарлари:

пенсияга чиқадиган ходимларга доимий ғамхўрлик ва эътибор кўрсатишни, уларга зарур моддий ва ижтимоий кўмак бериш, меҳнат жамоасининг жамияг ҳаётида фаол қатнашишини, шунингдек, ҳар йили пенсионерлардан, айниқса, якка-ёлғизлардан ҳабар олиш, туғилган кунларида ва байрамларда уларга эсадалик совғалар беришни, уларнинг уй-жой, майший муаммоларини ҳал этишда кўмаклашишини, санатория-курортда соғломлаштириш ва даволашни ташкил этишни, шунингдек, муқаддас жойларга ва зиёратгоҳларга экскурсиялар ташкиллаштиришни ва бошқа ижтимоий аҳамиятли тадбирларни амалга оширишни таъминлаш юзасидан шахсий масъулият юклансин.

4. Назорат ва таҳлил бошқармаси (К.Иноқов)га, Қорақалпоғистон Республикаси халқ таълими вазири, Тошкент шаҳар халқ таълими бош бошқармаси ва вилоятлар халқ таълими бошқармалари бошлиқлари, давлат педагогика институтлари ҳамда халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш институтлари, вазирлик тасарруфидаги республика ташкилотлари ва муассасалари раҳбарларига пенсионерлар билан очик мулоқотни йўлга қўйиш, уларнинг ҳаётий муҳим муаммоларини муҳокама қилиш ва ҳал этишга ёрдам бериш мақсадида пенсияга чиқсан ходимларини раҳбарият томонидан қабул қилиш жадвалларини ҳар ойда тасдиқлаш вазифаси юклатилсин.

5. Мазкур буйруқ ижросини назорат қилишни ўз зиммамда қолдираман.

Вазир

У. Иноятов

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ ТАЪЛИМИ ВАЗИРИНИНГ

2017 йил 3 январь

2-сонли

Б У Й Р У Ф И

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНинг “КЕКСАЛАР,
НОГИРОНЛАР ВА АХОЛИНИНГ БОШҚА ИЖТИМОИЙ
ЭҲТИЁЖМАНД ТОИФАЛАРИ УЧУН ИЖТИМОИЙ ХИЗМАТЛАР
ТҮҒРИСИДА”ГИ ҚОНУНИНИНГ ИЖРОСИНИ ТАЪМИНЛАШ
ХАҚИДА

Ўзбекистон Республикасининг 2016 йил 26 декабрдаги ЎРҚ-415-сон “Кексалар, ногиронлар ва аҳолининг бошқа ижтимоий эҳтиёжманда тоифалари учун ижтимоий хизматлар түғрисида”ги Қонунининг ижросини таъминлаш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Ўзбекистон Республикасининг “Кексалар, ногиронлар ва аҳолининг бошқа ижтимоий эҳтиёжманда тоифалари учун ижтимоий хизматлар түғрисида”ги Қонуни (бундан бўён матнда Қонун деб юритилади) раҳбарлик ва ижро учун қабул қилинсин.

2. Вазирликниң барча бошқарма ва бўлим бошлиқларига ўз лавозим ваколатлари доирасида:

ижтимоий хизматлар соҳасидаги давлат дастурларини, ҳудудий ва бошқа дастурларни ишлаб чиқиш ҳамда амалга оширишда иштирок этиш;

ижтимоий хизматлар стандартларини ишлаб чиқишда иштирок этиш;

ижтимоий хизматлар мониторинги юритилишини таъминлаш;

ижтимоий хизматларга муҳтож болаларни аниқлаш ва уларнинг ҳисобини юритиш, уларга тегишли ижтимоий хизматлар кўрсатиш; аҳолини ижтимоий хизматлар ва бундай хизматлар кўрсатиш шартлари түғрисида хабардор қилиш;

аҳолининг ижтимоий эҳтиёжманда тоифаларининг ижтимоий хизматларга бўлган эҳтиёжлари таҳлилини ўтказиш;

ижтимоий хизматлар соҳасидаги фаолиятни такомиллаштириш бўйича чоралар кўриш;

ижтимоий ҳизматлар соҳасида илмий тадқиқотлар ўтказилишини мутахассислар тайёрланиши, қайта тайёрланиши ва уларнинг малакаси оширилишини ташкил этиш;

ижтимоий ҳизматлар соҳасидаги тегишли муассасаларнинг фолиятини мувофиқлаштириб бориш;

ижтимоий ҳизматлар соҳасидаги бошқа органлар ва ташкилотлар билан ҳамкорлик қилиш вазифалари юклатилсин.

3. Қорақалпогистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги, Тошкент шаҳар халқ таълими бош бошқармаси ва вилоятлар халқ таълим бошқармалари, давлат педагогика институтлари, халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш институтлари ҳамда республика таълим муассасалари Қонуннинг мазмун-моҳиятини педагог ходимлар, талабалар ва ўқувчиларга тушунириш чораларини кўрсинг.

4. Ахборот ҳизмати (Б.Шайвалиев)га:

ижтимоий ҳизматлар соҳасидаги тадбирларни оммавий ахборот воситалари орқали кенг ёритиш;

вазирлик тизимидағи газета ва журналларда Қонуннинг мазмун моҳиятини тартиб қилишга қаратилган мақолалар чоп этиш ва уларни вазирликнинг расмий веб-сайтига жойлаштириб бориш тавсия этилсин.

5. Ушбу буйруқнинг ижросини назорат қилиш вазир ўринбосари Д.Кенжаев зиммасига юклатилсин.

Вазир

У. Иноятов

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ ТАЪЛИМИ ВАЗИРИНИНГ

2017 йил 6 январь

3-сонли

Б У Й Р У Г И

УМУМТАЪЛИМ МАКТАБЛАРИНИНГ 5-СИНФЛАР УЧУН ЧЕТ
ТИЛЛАРИДАН ТАЙЁРЛАНГАН ЎҚУВ ДАСТУРИ ВА ДАРСЛИК-
МАЖМУАЛАРНИ ТАЖРИБА-СИНОВДАН ЎТКАЗИШ ТҮГРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2012 йил 10 деқабрдаги “Чет тилларни ўрганиш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари түгрисида”ги ПҚ-1875-сонли қарори ҳамда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2013 йил 4 июлдаги 421-Ф-сонли Фармойиши асосида 1-, 2-, 3- 4-синф чет тили дарслик мажмуаларининг мантиқий давоми сифатида давлат таълим стандарти ва ўқув дастури асосида 5-синф чет (инглиз, немис ва француз) тили фанларидан дарслик мажмуалари (дарслик, ўқитувчи учун методик кўлланма ва мультимедия иловаси) муаллифлар гуруҳи томонидан тайёрланди.

Вазирликнинг 2016 йил 29 октябрдаги 8-сонли Ҳайъат қарори ижросини таъминлаш ҳамда 5-синф чет (инглиз, немис ва француз) тилларидан дарслик мажмуаларнинг (дарслик, ўқитувчи учун методик кўлланма ва мультимедия иловаси) ўқувчилар ёши ва психо-физиологик хусусиятларига мослигини аниқлаш, синклар ўртасидаги узвийликни таъминлаш, кенг жамоатчиликнинг таклиф ва хулосалари ҳамда малакали ўқитувчиларнинг амалиётдаги тажрибасидан келиб чиқсан ҳолда камчиликларни бартараф этиш, тайёрланган ўқув дастурлари ва дарслик мажмуаларига ўз вақтида тегишли ўзгартиришлар киритиш учун тажриба-синовдан ўтказишни ташкил этиш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. 2017 йил 11 январдан 20 марта қадар чет тилларидан ўқув дастурлари ва дарслик мажмуаларнинг 5-синф ўқувчилари ёши ва психо-физиологик хусусиятларига, давлат таълим стандарти ва ўқув дастурларига мослиги тажриба-синовдан ўтказилсин.

2. Қорақалпоғистон Республикаси, Тошкент шаҳри ва вилоятларда чет тиллари дарслик мажмуаларини 5-синфларда тажриба-синовдан ўтказиш бўйича таянч мактаблар ва экспериментатор ўқитувчилар рўйхати 1-иловага, масъул методистлар ҳамда илмий раҳбарлар таркиби 2-иловага, дарслик мажмуаларни тажриба-синовдан ўтказиш тартиби 3-иловага мувофиқ тасдиқлансан.

3. Таълим муассасаларида ўкув-тарбия жараёнини ривожлантириш бош бошқармаси (М.Вахобов), Республика таълим маркази (И.Зокиров), А.Авлоний номидаги ҳалқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш марказий институти (Н.Рахмонқулова), Мультимедия умумтаълим дастурларини ривожлантириш маркази (К.Гафуров)га:

Бир ҳафта муддатда умумтаълим мактабларининг 5-синфи учун қайта нашрга тайёрланган инглиз, немис ва француз тилларидан дарслик - мажмуаларни (дарслик, ўқитувчи учун методик кўлланмана ва мультимедия иловаси) 15 нусхада DVD дискларда кўпайтириш ва ҳар бир ҳудудий малака ошириш институтларига етказилишини таъминлаш;

2017 йил 15 январга қадар тажрибали мутахассислар ҳамда мулалифларни жалб этган ҳолда экспериментатор-ўқитувчилар учун видеоконференция орқали ўкув-семинар ташкил этиш;

тажриба-синов давомида экспериментатор-ўқитувчилар томонидан билдирилган фикрларни мулалифлар гуруҳига етказиш, хуносалар асосида дарсликларни такомиллаштириш, белгиланган муддатда чоп этилишини таъминлаш вазифалари юклатилсан.

4. Қорақалпоғистон Республикаси Ҳалқ таълими вазири, Тошкент шаҳар в вилоятлар ҳалқ таълими бошқармалари бошлиқларига:

умумий ўрта, мактабгача таълим ва дарсликлар бўлими томонидан таянч мактабларга амалий-методик ёрдам кўрсатиш;

тажриба-синов давомида экспериментатор-ўқитувчилар томонидан билдирилган фикрларни ўрганиб чиқиш, умумлаштириш ҳамда икки ҳафтада бир марта Республика таълим марказига тақдим этиб бориш;

тажриба-синов ўтказилаётган мактабларда зарур шартшароитлар яратиш ва экспериментатор-ўқитувчиларни тажриба-синов давомида ўрнатилган тартибда рағбатлантиришни ташкил этиш вазифалари юклатилсан.

5. Ҳудудий ҳалқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш институтлари ректорларига 5-синфлар учун инглиз, немис ва француз тилларидан электрон вариантда етказилган дарслик-мажмуаларни бюджет ва бюджетдан ташқари маблағлар ҳисобидан кўпайтириш ва ҳудудларда белгиланган

тажриба-синов майдонларидағи ўқитувчилар ҳамда халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш институтларидағи педагог ходимларга етказиш чораларини кўриш вазифалари юклатилисн.

6. Ўзбекистон педагогика фанлари илмий-тадқиқот институти (Н.Тайлоқов) тажриба-синов жараёнининг илмий жиҳатларини иловадаги тартиб асосида мувофиқлаштириб борсин ҳамда мутахассислар иштирокида таҳлил қиласин, синов якунлари юзасидан илмий асосланган хulosаларни Республика таълим марказига тақдим этсин.

7. Ўқувчиларни касб-хунарга йўналтириш ва психологияк-педагогик Республика ташхис маркази (Ш.Эргашев) халқ таълими муасасаларр фаолиятини методик таъминлаш ва ташкил этиш туман (шаҳар) бўлимларининг ўқувчиларни касбга йўналтиришни ва педагогик-психологияк диагностикасини методик таъминлаш кичик гурӯҳи ходимлари томонидан “Чет тили” фанидан 5-синф ўқувчилари учун мўлжалланган ўкув дастури, дастур мавзуларинт ўзлаштиришдаги психологик ҳолатини таҳлил қиласин, хulosаларни умумлаштирисин ва Республика таълими марказига етказиб борсин.

8. Вазирликнинг Ахборот хизмати (Б.Шайвалиев) ва “Маърифат”, “Учитель Узбекистана” газеталари таҳририяти (А.Рахимов)га тажриба-синовни ўтказиш бўйича амалга оширилаётган ишларни оммавий ахборот воситаларида ёритиб бориш тавсия этилсин.

9. Мазкур буйруқ қабул қилиниши муносабати билан вазирликнинг 2016 йил 8 январдаги “Умумтаълим мактабларининг 4-синфи учун чет тилларидан тайёрланган ўкув дастури ва дарслик-мажмуаларни тажриба-синовдан ўтказиш тартиби тўғрисида”ги 4-сонли буйруғи ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

Мазкур буйруқ ижросини назорат қилиш вазирнинг биринчи ўринбосари Б.Данияров зиммасига юклатилисн.

Вазир

У. Иноятов

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ ТАЪЛИМИ
ВАЗИРИНИНГ**

2017 йил 6 янв^{ар}

6-сонли

Б У Й Р У Ф И

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ФУҚАРО МУҲОФАЗАСИ
БОШЛИГИНИНГ 2016 ЙИЛ 30 ДЕКАБРДАГИ 5-СОНЛИ БУЙРУГИ
ИЖРОСИНИ ТАЪМИНЛАШ ТҮҒРИСИДА**

Ўзбекистон Республикаси Бош вазири - Фуқаро муҳофазаси бошлигининг 2016 йил 30 декабрдаги 5-сонли "Аҳоли ва худудларни фавқулодда вазиятлардан муҳофаза қилиш бўйича 2016 йилда бажарилган тадбирлар якуни ва 2017 йилдаги вазифалар түғрисида"ги буйруғида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Ўзбекистон Республикаси Бош вазири - Фуқаро муҳофазаси бошлигининг 2016 йил 30 декабрдаги 5-сонли "Аҳоли ва худудларни фавқулодда вазиятлардан муҳофаза қилиш бўйича 2016 йилда бажарилган тадбирлар якуни ва 2017 йилдаги вазифалар түғрисида"ги буйруғи раҳбарлик ва ижро учун қабул қилинсин.

2. Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги тизимида бошқарув идоралари ва барча турдаги таълим муассасалари учун фавқулодда вазиятларда уларнинг олдини олиш ва ҳаракат қилиш бўйича 2017 йил учун ташкилий кўрсатмалар 1-иловага, Халқ таълими вазирлиги тизимида 2017 йилда ходим ва хизматчиларни фавқулодда вазиятлардан ҳимоя қилиш ҳамда фуқаро муҳофазасига тайёрлаш бўйича тавсия этиладиган мавзуулар 2-иловага, аҳоли ва худудларни фавқулодда вазиятлардан муҳофаза қилиш бўйича 2017 йилда амалга ошириладиган тадбирлар режаси 3-иловага 2017 йилда Фуқаро муҳофазаси институтига ўқишига жалб этиладиган халқ таълими тизими раҳбар ва мутахассислари рўйхати 4-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

3. Қорақалпогистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги, Тошкент шаҳар халқ таълими бошқармаси ва вилоятлар халқ таълими бошқармалари давлат педагогика институтлари, халқ таъли-

ми ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш институтлари, вазирлик тасарруфидаги республика ташкилотлари ҳамда таълим муассасалари раҳбарлари:

мазкур буйруқнинг 1-иловаси ҳамда 3-иловасида белгиланган вазифаларнинг ижросини ўз муддатида, сифатли бажарилишини таъминласин;

мазкур буйруқнинг 4-иловаси асосида Фавқулодда вазиятлар вазирлигининг Фуқаро муҳофазаси институтини 2017 йилда тингловчилар билан таъминлаш режасини белгиланган муддатда сўзсиз бажарилишини назоратга олсин;

юзага келиши мумкин бўлган ёки юзага келган табиий ҳамда техноген хусусиятли фавқулодда вазиятларда ҳаракат қилиш ва уларнинг олдини олишга оид ўтказилган тадбирлар, тегишли маълумотлар ва ҳисботларни ҳар чорак якунлари бўйича вазирликнинг Таълим муассасалари фаолиятини ташкил этиш бош бошқармасига (dastur@xtv.uz ёки 239-40-97, факс 239-19-70) мунтазам равишда тақдим этсин.

4. Халқ таълими вазирлиги Ахборот хизмати (Б.Шайвалиев)га бажарилган ишлар ҳамда “Хаёт фаолияти хавфсизлиги асослари” мавзусида туркум материалларни оммавий ахборот воситалари орқали кенг ёритиб борилиши тавсия этилсин.

5. Мазкур буйруқ қабул қилиниши муносабати билан вазирликнинг 2016 йил 19 январдаги “Ўзбекистон Республикаси Фуқаро муҳофазаси бошлигининг 1-сонли буйруғи ижросини таъминлаш тўғрисида”ги 12-сонли буйруғи бекор қилинсин.

Мазкур буйруқ ижросини назорат қилиш вазирнинг биринчи ўринбосари Б.Данияров зиммасига юклатилсин.

Вазир

У. Иноятов

Халқ таълими вазирининг
2017 йил 6 январь 6-сонли бўйруғига
1-илова

**Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги
тизимида бошқарув идоралари ва барча турдаги таълим
муассасалари учун фавқулодда вазиятларда уларнинг
олдини олиш ва ҳаракат қилиш бўйича 2017 йил учун
ташкилий кўрсатмалар**

1. Халқ таълими тизимида бошқарув идоралари ва барча турдаги таълим муассасаларида фавқулодда вазиятлардан муҳофаза қилиш тадбирларини юқори савияда ва самарали амалга ошириш мақсадида қўидагилар 2017 йилдаги асосий вазифалар этиб белгилансин:

Фавқулодда вазиятларнинг олдини олиш ва бартараф этиш соҳасидаги тадбирларни ташкил этиш ва амалга ошириш, улар юзага келганда жамоа ва ўқувчилари хавфсизлигини, атроф табиий муҳитни муҳофаза қилишини ҳамда тинчлик ва ҳарбий даврда давлат иқтисадиётига зарарни камайтиришни тъминлаш;

Фавқулодда вазиятларни бартараф этиш учун молиявий ва моддий ресурслар захираларини яратиш;

Фавқулодда вазиятларни бартараф этишда ҳамкорлик қилиш;

Фавқулодда вазиятлар юзага келганда потенциал хавф мавжуд бўлган муассасаларнинг бир маромда ва барқарор фаолият тўрсатишини тъминлашга қаратилган комплекс чора-тадбирларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш;

Баҳорги сел хавфи бўлган ҳудудда жойлашган таълим муассасаларида маҳаллий ҳокимликлар билан ҳамкорлиқда хавфни камайтириш чораларини кўриш;

Фавқулодда вазиятлар вазирлиги ва унинг ҳудудий бошқарма ва бўлимлари томонидан ўтказиладиган маҳсус-тактик ўқув машқларида ҳамкорлик қилиш ва фаол иштирок этиш;

Мактабгача таълим муассасалари, умумтаълим мактаблари, малака ошириш ва давлат педагогик институтларида фавқулодда вазиятлarda хавфсизликни тъминлаш бўйича ўқув курсларининг ўз вақтида ва самарали ташкил этилишини тъминлаш.

2. Умумтаълим мактаблари, олий ўқув юртлари ўқувчи ва тала-баларини юзага келиши мумкин бўлган фавқулодда вазиятларда тўғри ҳаракат қилишга тайёрлаш тадбирлари амалий ва назарий дарслар сифатида амалга оширилади.

3. Умумтаълим мактаблари ўқувчилари ҳамда таълим муассасалари ходимларини ҳар йили бир маротаба (1 кун) ўтказиладиган “Фуқаро муҳофазаси кунлари” тадбирларини Фавқулодда вазиятлар вазирлиги ва унинг ҳудудий бошқарма ва бўлимларининг малакали мутахассислари иштироқида ташкил этиш.

4. Тасдиқланган режа ва дастурларга мувофиқ вилоят ва тумани бошқарувидора раҳбарлари ва мутахассислари Фавқулодда вазиятлар вазирлигининг Фуқаро муҳофазаси институти тайёргарликдан ўтказилади.

5. Таълим муассасалар раҳбарлари, ўқитувчи ва мутахассислари таркиби ҳудудий Фавқулодда вазиятлар бошқармалари Аҳоли ва раҳбарлар таркибини тайёрлаш марказларида тасдиқланган режа ва дастурлар асосида тайёргарлиқдан ўтказилади.

6. Таълим муассасалари ишчи-хизматчилари ва педагог ходимлари юзага келиши мумкин бўлган фавқулодда вазиятларда тўғри ҳаракат қилишга тайёрлаш тадбирлари уларнинг иш жойларида 15 соат (мавзулар бўйруқнинг 2-иловасига мувофик) ҳажмдаги машғулотлар ўтказиш йўли билан амалга оширилади.

7. Фуқаро муҳофазаси соҳаси бўйича ўқитиш ва ҳисоботларни тақдим этиш муддатлари қуидагича белгиланади:

Фавқулодда вазиятлар вазирлигининг Фуқаро муҳофазаси институти ва ҳудудий Фавқулодда вазиятлар бошқармалари Аҳоли ва раҳбарлар таркибини тайёрлаш марказларида раҳбар ходимлар ва мутахассисларни тайёрлаш ва ўқитиш тасдиқланган режа асосида, таълим муассасалари ишчи хизматчилари ва педагог ходимлари учун ўқув машғулотлар 2017 йилнинг 9-январидан 31 майигача ўтказилади;

Қорақалпоғистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги, Тошкент шаҳри ва вилоятлар халқ таълими бошқармалари томонидан фуқаро муҳофазаси ишларининг ҳолати ва белгиланган вазифалар ижроси юзасидан маълумотлар 2017 йил 15 декабрга қадар вазирликнинг Таълим муассасалари фаолиятини ташкил этиш бош бошқармасига тақдим этилади.

Халқ таълими вазирининг
2017 йил 6 январ 6-сонли бўйруғига
2-илюва

**2017 йилда Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими
вазирлиги тизимида ходим ва хизматчиларини фавқулодда
вазиятлардан ҳимоя қилиш ҳамда фуқаро муҳофазасига
тайёрлаш бўйича тавсия этиладиган
МАВЗУЛАР**

T/р.	Мавзу	Машғулот шакли	Соат-лар
1	Фавқулодда вазиятларда уларнинг олдини олиш ва ҳаракат қилиш давлат тизими.	маъруза	1
2	Юзага келиши мумкин бўлган фавқулодда вазиятларнинг таснифи.	маъруза	1
3	Табиий хусусиятли фавқулодда вазиятлар, уларнинг таснифи ва улардан муҳофазаланиш. Трансчегаравий фавқулодда вазиятлар.	Гурӯҳ машғулоти	2
4	Техноген хусусиятли фавқулодда вазиятлар, уларнинг таснифи ва улардан муҳофазаланиш.	Гурӯҳ машғулоти	2
5	“Дикқат ҳаммага!” сигналини бериш усули, огоҳлантирувчи сигнал берилганда ҳаракатланиш тартиби. Фавқулодда вазиятларда ахолининг ҳаракати.	Гурӯҳ машғулоти	2
6	Қучли таъсир этувчи заҳарли моддалардан ахолини муҳофaza қилишини ташкил этиш. Шахсий ва жамоа ҳимоя воситалари.	Амалий машғулот	2
7	Заҳарланганда, жароҳат олганда, қўйганда, қон оқиши, суяклар синишида ўз-ўзига ва бошқаларга ёрдам бериш.	Амалий машғулот	2
8	Муҳандислик ҳимоя иншоотларининг курилишини ўрганиш. Асосий ва ёрдамчи бинолар, уларнинг жиҳозланиши, улардаги яшаш таминоти тизими.	Амалий машғулот	2
9	Террорчилик ҳаракатлари хавфи туғилганда ёки содир этилганда ҳаракат қилиш қоидалари.	Амалий машғулот	1

Эслатма: Объектлар фуқаро муҳофазаси бошлиқлари маҳаллий шароитларга қараб ўкув соатларини қисқартирмаган ҳолда мавзуларга кўшимчалар өа аниқликлар киритиши мумкин. Амалий машғулотларни маърузалар билан алмаштириш тақиқланади.

Халқ таълими вазирининг
2017 йил 6 январдаги б-сонли бўйргуга
3-илюва
Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлигининг ахоли ва худудларни фавқулодда вази-
ятлардан муҳофаза қилиш бўйича 2017 йилда амалга ошириладиган тадбирлар
РЕЖАСИ

№	Амалга ошириладиган тадбирлар	Бажариш муддати	Масъул
1.	Тегишли ташкилотлар (Фуқаро муҳофазаси инситлуги, Фавқулодда вазиятлар бўйича ҳудудий бошкарма ва бўлимлар) билан ҳамкорликда фуқаро муҳофазаси бўйича ўқишларни 2-илювада тавсия этилган мавзуларга мувоффик ташкил этиши.	Йил давомида	Вазирликning барча бошкармалари, Коракалпогистон Республикаси ХТВ, вилоятлар ва Тошкент шахар ХТБ, педагогика институтлари, ПХҚТМОИ, вазирлик тасарруфидаги таълим муассасалари, ташкилотлар раҳбарлари.
2.	“Зизила оқибатида юзага келган фавқулодда вазиятларда ахолининг хавфсизлигини таъминлаш” мавзусида ҳудудий фавқулодда вазиятлар бошкармалари билан семинар ўтказиши.	Февраль-март	Коракалпогистон Республикаси ХТВ, Ташкент шахар ва вилоятлар ХТБ, вазирлик тасарруфидаги таълим муассасалари ва ташкилотлар.
3.	Бептиланган режа бўйича таълим муассасалари раҳбарлари ва “Ҳаёт хавфсизлиги асослари” йўналиши бўйича дарс берувчи ўқитувчилар ва ёзи соғломлаштириш оромтохлари раҳбарлари ва тарбиячиларни ҳудудий фавқулодда вазиятлар бошкармалари юшидаги Ахоли ва раҳбарлар таркибини тайёрлаш марказларидан ўқишини ўз муддатида амалга ошириш.	Ўқув йили давомида	Коракалпогистон Республикаси ХТВ, Ташкент шахар ва вилоятлар ХТБ.

<p>4.</p> <p>Худудий фавқулодда вазиятлар бошкарма, бўлумлари билан ҳамкорицда умумъатлим мактаблари ўкувчилари, мактабчалинни юзага келиши мумкин бўлган фавқулодда вазиятларда тўғри ҳаракат килишига тайёрлаш бўйича мактабдан ташкари тадбирлар ташкил этиш ва кенг камаровли тушунтириш ишларни олиб бориш учрашувлар, сурʼатпур ўқказиш, маърузалар тинглаш, ўкув фильmlар кўриш.</p>	<p>Ўкув йипи давомидা</p> <p>Фавқулодда вазиятлар нинг жойлардаги бошкармалари билан ҳамкорлика, Коракалпогистон Республикаси ХТВ, Тошлиқлик шаҳар ва вилоятлар ХТБ, педагогика институтлари, ПХҚТМОИ, вазирлик тасаруфидаги таълим муассасалари ва ташкилотлар.</p>
<p>5.</p> <p>Таълим муассасаларида ота-оналар иштирокида "Фуқаро муҳофазаси куни"ни ташкил килиш ва ўқказиш.</p>	<p>Апрель-май</p> <p>Ўкув йипи давомидা</p> <p>Фавқулодда вазиятлар бўшкарма, бўлимлари билан ҳамкорлика таълим муассасалари раҳбарлари учун "Фавқулодда вазиятларнинг опдини олиш ва содир этилган холда тўғри ҳаракат килиш» бўйича семинар ва амалий машрутлар ўқказиш бориш</p> <p>Февраль-май</p> <p>Ўкув йипи давомидана кийин ташкилоти "Ейих Марказий кенгаши ва уларнинг ҳудудий бошкарма ва бўлимлари билан ҳамкорлика.</p>
<p>6.</p> <p>"Ёш кўнглиллар клубининг фаолиятини жонлантириш ва клублар ўргасида ўқказиладиган уч боскичли мусобакаларда фаол иштирок этиш.</p>	

8. Вилоят халқ таълими бошкармаси, туман шахар халқ таълими бўлимлари, ташкилотлар, тальим мұассасаларининг газ никоблари билан таъминланганник ҳолатини ва мавжуд газ никобларини яроқчиликчни ҳатловдан ўтказиш ҳамда газ никоблари билан етарли даражада таъминлаш чорапарини кўриш.	Ўқув йили давомида	Коракалпогистон Республикаси ХТВ, Тошкент шахар ва вилоятлар ХТБ, вазирлик тасарурудиги таълим мұассасалари.
9. Таълим мұассасаларида фуқаро мухофазаси синф хоналарини ва бурчактарини ўқув методик адабиёт, кўргазмали куроллар билан мунтазам бойитиб бориши.	Ўқув йили давомида	Коракалпогистон Республикаси ХТВ, Тошкент шахар ва вилоятлар ХТБ, вазирлик тасарурудиги таълим мұассасалари
10. Таълим мұассасаларида "Хаёт хавфисизлигি асослари" дарслари ва амалий машгулотлариға фавкулодда вазиятлар идоралари ҳамда олий тоҷиф филиални тиббёт мутахасисларини тақтиф килиш ва дарсларни янни педагогик технологиялардан, мультимедия дастурларидан, ахборот ва илмий ресурслардан кенг фойдаланган ҳолда ташкил этиши.	Май-август	Коракалпогистон Республикаси ХТВ, Тошкент шахар ва вилоятлар ХТБ, вазирлик тасарурудиги таълим мұассасалари Фавкулодда вазиятлар. Соғликини сакташ ва эмрликлари ва уларнинг худудий бошкарма ва бўйимлари билан ҳамкорлиқда.
11. Барча таълим мұассасаларида ёзти таътил опидандан ва ёзти соғломташтириш оромгоҳларida ҳар бир мавсум бошида "Чўмиллиш ҳавзаларидаги хавфсизликни таъминлаш, чўмиллиш ҳавзалари ҳамда уларда чўмиллиш қонидлари" мавзусида семинарлар ташкил этиши.		

Халқ таълими вазирининг
2017 йил 6 январдағы б-сонли бујурғига
4-илюба
Фавкулодда вазиятлар вазирлиги Фуқаро муҳофазаси институтини 2017 йилда тингловчилар
билим жамлаш режасига мос равишда 2017 йилда Фуқаро муҳофазаси институтига ўқишига жалб эти-
ладиган халқ таълими тизими раҳбарлари ва мутахассислари
РЎЙХАТИ

Тоифа реками	Тингловчилар тоифаси	Ўқиши санаси	Тингловчиларнинг Ф.И.Ш. иш жойи ва лавозими.
1.	1. Фуқаро муҳофазаси бошлиқлари (худудий бошқарма бошлиғи)	27.02-03.03.2017й. 27.03-31.03.2017й.	Наманган вилояти ХТБ бошлиғи
	2. Фуқаро муҳофазаси бошлиқлари (худудий бошқарма бошлиғи)	11.12-15.12.2017й.	Жиззах вилояти ХТБ бошлиғи
	3. Фуқаро муҳофазаси бошлиқларниң ўринбосарлари	23.01-27.01.2017й. 02.02-10.02.2017й.	Фарғона вилояти ХТБ бошлиғи
2.	4. Худудий бошқармалар 5. Фуқаро муҳофазаси бошлиқларниң ўринбосарлари	11.12-15.12.2017й.	Андижон вилояти ХТБ бошлиғининг биринчи ўринбосари
	6. Худудий бошқарма бошлиғининг биринчи ўринбосарлар	Хоразм вилояти ХТБ бошлиғининг биринчн ўринбосари	Сирдарё вилояти ХТБ бошлиғининг биринчн ўринбосари
	7. Олий ўкув юртлари фуқаро муҳофазаси ўқитувчилари ва цикл бошлиқлари	15.05-26.05.2017й. 06.11-17.11.2017й.	Тошкент ВПҚКТМОИ фуқаро муҳофазаси бўйича маъсул ходими
	8. Фуқаро муҳофазаси ўқитувчилари ва цикл бошлиқлари	06.11-17.11.2017й.	Қашқадарё ВПҚКТМОИ фуқаро муҳофазаси бўйича маъсул ходими
	9.	Жиззах ВПҚКТМОИ фуқаро муҳофазаси бўйича маъсул ходими	

7.	10	Фуқаро муҳофазаси бўйича масъул ходимлар	09.04-14.04.2017 й.	Навоий вилояти ХТБ масъул ходими
	11		20.11-01.12.2017 й.	Тошкент вилояти ХТЕ масъул ходими
8.	12	Фуқаро муҳофазаси бўйича мутахассислар (УР ВММинг 2011 йил 24 авгуистдаги 242-соинли карорига мувоффик кири-тирган)	11.09-22.09.2017 й.	Сурхондарё вилояти ХТБ масъул ходими
	13		23.10-03.11-2017 й.	Наманган вилояти ХТБ масъул ходими

Изоҳ: Фавзулодда базияллар базарларни Фуқаро муҳофазаси институтига ўқишига жалб этилаётган тинчловчилар иш жойи ўзгарсанда, лабозимга янаи тайинланган ходим жалб этилади.

(Фуқаро муҳофазаси институти манзили: Тошкент вилояти Қибрай тумани, Геофизика кўргони, Анайбулук кўчаси 3-йй, телефон: (95) 177-09-91, (95) 177-69-91. Мўлжал: метронинг “Буюк илак йўли” бекати, “Саёҳт” меҳмонхонаси ёнидан 496-автобус билан “Фуқаро муҳофазаси институти” бекати)

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ ТАЪЛИМИ
ВАЗИРИНИНГ**

2017 йил 14 янвэарь

11-сонли

Б У Й Р У Ф И

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ 2017 ЙИЛ
12 ЯНВАРДАГИ Ф-4789-СОН ФАРМОЙИШИ ИЖРОСИНИ
ТАЪМИНЛАШ ТҮҒРИСИДА**

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 12 январдаги “Китоб маҳсулотларини чоп этиш ва тарқатиш тизимини ривожлантириш, китоб мутолааси ва китобхонлик маданиятини ошириш ҳамда тарғибот бўйича Комиссия тузиш түғрисида”ги Ф-4789-сон фармойиши ижросини таъминлаш ва ушбу соҳадаги мавжуд камчиликларни бартараф этиш, аҳолининг китобхонлик маданиятини юксалтириш бўйича тегишли таклифларни тайёрлаш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 12 январдаги Ф-4789-сон фармойиши раҳбарлик ва ижро учун қабул қилинсин.

2. Китоб маҳсулотларини чоп этиш ва тарқатиш тизимини ривожлантириш, китоб мутолааси ва китобхонлик маданиятини ошириш ҳамда тарғибот қилиш бўйича комплекс чора-тадбирлар дастурига Халқ таълими вазирлигининг таклифларини ишлаб чиқиши бўйича ишчи гурӯҳ таркиби иловага мувофиқ тасдиқлансин.

Ишчи гурӯҳ (Б.Данияров)га 15 кун муддатда соҳа мутахассислари ва эксперктларини жалб қилган ҳолда илгор хорижий тажрибаларни инобатга олиб, куйидаги масалаларни атрофлича ўрганиш ва чукур таҳлил қилиш асосида тегишли таклифларни ишлаб чиқиши вазифаси топширилсин:

ўқувчи-ёшлар орасида бадиий жиҳатдан юқсан, интеллектуал савияни ўстиришга хизмат қиласиган китобларга бўлган талабларни ўрганиш, нашриётлар томонидан чиқариладиган бадиий адабиётларнинг умумий буюртма рўйхатини шакллантириш тизимини ва китобларни чоп этиш ҳамда таълим муассасаларига етказиб бериш ҳолатини ўрганиш ва муаммолар асосида таклифлар киритиш;

ноширлар ва муаллифларни моддий ва маънавий рағбатлантириш, болалар адабиётига ихтисослашган нашриётларга молиявий имтиёзлар бериш ва моддий кўллаб-кувватлаш тизимини шакллантириш, матбаа корхоналари ва нашриётларга китоб ишлаб чиқариш учун сифатли қоғоз ва матбаа хомашёларини четдан хаrid қилиш тартибини такомиллаштиришда тегишли ташкилотлар билан ҳамкорлик қилиш;

ахборот-кутубхона муассасаларининг, айниқса таълим соҳасидаги ахборот-ресурс марказлари фондларини шакллантиришда ўкув адабиётлари билан бир қаторда бадиий, маърифий, илмий-оммабоп адабиётларнинг рўйхатини қайта кўриб чиқиш, ҳамда уларни харид қилиш бўйича харажатлар сметаси юзасидан таклифларни шакллантириш;

таълим муассасаларида, кутубхоналарда китоб муаллифлари билан ижодий учрашувларни тизимли равища ташкил этиш ҳамда айниқса мактабгача ва бошланғич таълимда ўқиш маданияти ва мутола кўнкимларини шакллантириш;

таълим муассасаларида синфдан ташқари ўқиш учун тавсия этилган ўзбек ва чет эл адибларининг мумтоз ва замонавий асарларини танлаб хрестоматия адабиётлари рўйхатларини қайта кўриб чиқиш ва ўкув жараёнинг мутолаа этилган асарлар асосида иншо ёзиш тизимини жорий этиш, адабиёт тўгараклари фаолиятини моддий кўллаб-кувватлаш тизимини қайта кўриб чиқиш;

“Йилнинг энг яхши китоби”, “Энг яхши китобхон оила”, “Йилнинг эн яхши болалар китоби”, “Йилнинг энг яхши аудио китоби”, “Йилнинг энг яхши электрон китоби” каби танловларни ўтказиш тизими ни такомиллаштириш.

3. Таълим муассасаларида ўқув-тарбия жараёнини ривожлантириш Бош бошқармаси (М.Ваҳобов), Маънавий-аҳлоқий тарбия бошқармаси (Х.Даминов)га ишчи гуруҳ аъзоларининг белгиланган вазифалар ижросини ўз вақтида ва сифатли бажарилишини мувофиқлаштириш вазифаси юклатилсин.

4. Мазкур буйруқнинг бажарилишини назорат қилишни ўз зиммамда қолдираман.

Вазир**У. Иноятов**

**Халқ таълими вазирининг
2017 йил 14 январдаги 11-сонли бўйруғига
ИЛОВА**

**Китоб маҳсулотларини чоп этиш ва тарқатиш
тизимини ривожлантириш, китоб мутолааси ва китобхонлик
маданиятини ошириш ҳамда тарғибот қилиш бўйича
комплекс чора-тадбирлар дастурига Халқ таълими
вазирлигининг таклифларини ишлаб чиқиш бўйича
ИШЧИ ГУРУҲ ТАРКИБИ**

т/р	Фамилияси исми ва шарифи	Лавозими
1.	Б.Данияров	Вазирнинг биринчи ўринбосари, ишчи гурӯҳ раҳбари
2.	Д.Кенжаев	Вазир ўринбосари, ишчи гурӯҳ раҳбари ўринбосари
3.	М.Вахобов	Таълим муассасаларида ўқув-тарбия жараёнини ривожлантириш бош бошқармаси бошлиғи, гурӯҳ аъзоси
4.	Х.Даминов	Маънавий-ахлоқий тарбия бошқармаси бошлиғи, гурӯҳ аъзоси
5.	А.Ортиков	Дарсликлар ва ўқув методик адабиётларнинг аводини яратиш бўлими бошлиғи, гурӯҳ аъзоси
6.	З.Товбаев	“Баркамол авлод” болалар марказлари фаoliyatini ташкил этиш шўъбаси мудири, гурӯҳ аъзоси
7.	И.Зокиров	Республика таълим маркази директори, гурӯҳ аъзоси
8.	У.Тайлаков	“ZiyoNET” Ресурс марказининг Халқ таълими вазирлиги ҳузуридаги бўлими бошлиғи, гурӯҳ аъзоси
9.	К.Гафуров	Мультимедиа умумтаълим дастурларини ривожлантириш маркази директори, гурӯҳ аъзоси
10.	Н.Тайлаков	Т.Н. Қори Ниёзий номидаги Ўзбекистон Педагогика фанлари илмий-тадқиқот институти директори, гурӯҳ аъзоси
11.	А.Раҳимов	“Маърифат” – “Учитель Узбекистана” газеталари бош муҳаррири, гурӯҳ аъзоси
12.	Д.Ўролов	Республика болалар кутубхонаси директори, гурӯҳ аъзоси
13.	Д.Ганиева	Республика илмий педагогика кутубхонаси директори, гурӯҳ аъзоси
14.	Д.Эрматов	“Баркамол авлод” республика болалар бадиий ижодиёт маркази директори, гурӯҳ аъзоси

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ ТАЪЛИМИ ВАЗИРИНИНГ

2017 йил 16 январь

13-сонли

Б У Й Р У Г И

ТАЪЛИМ МУАССАСАЛАРИ ВА ҲУДУДИЙ ХАЛҚ ТАЪЛИМИ
БОШҚАРУВ ИДОРАЛАРИНИНГ РЕЙТИНГНИ АНИҚЛАШ
ТАРТИБИ ҲАМДА УМУМТАЪЛИМ ФАНЛАРИ БҮЙИЧА
БИЛИМЛАР БЕЛЛАШУВИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ТҮҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2016 йил 14 дебабрдаги Олий Мажлис палаталари қўшма мажлисида сўзлаган нутқида ҳамда “Халқ билан мулоқот ва инсон манфаатлари йили”да амалга оширилиши белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш, халқ таълими тизимидағи таълим муассасаларида педагогик фоалият самараадорлигини ошириш ҳамда ҳудудий халқ таълими бошқарув идоралари ва таълим муассасаларининг таълим сифати кўрсаткичлари индекслари асосида рейтингини аниқлаш механизмини такомиллаштириш мақсадида

БУЮРАМАН:

- Педагогик жамоалар ва ҳудудий халқ таълими бошқаруви идораларининг таълим муассасалари ва ҳудудий халқ таълими бошқарув идоралари рейтингини аниқлаш ҳамда умумтаълим фанлари бўйича билимлар беллашувини (кейинги матнда беллашув деб юритилади) ташкил этиш түғрисидаги таклифлари маъкуллансин.
- Таълим муассасалари ва ҳудудий халқ таълими бошқарув идораларининг рейтингини аниқлаш тизими 1-а, б, в иловаларга, умумий ўрта таълим муассасаларида умумтаълим фанлари бўйича билимлар беллашувини ташкил этиш түғрисидаги Низом 2-иlovaga, беллашувни ташкил этиш бўйича республика ташкилий қўмитаси таркиби 3-иlovaga мувофиқ тасдиqlansin.
- Таълим муассасаларида ўқув-тарбия жараёнини ривожлантириш бош бошқармаси (М.Вахобов), Таълим муассасалари фаолиятини ташкил этиш бош бошқармаси (М.Юлдашев)га:

худудларда беллашувнинг мактаб, туман, вилоят босқичларини холисона ўтказилишини қатъий назоратга олиш;

ҳар ўкув йилининг 1 июня нига қадар билимлар беллашувининг республика (тўртинчи) босқичини ўтказиш ва унда совринли ўринларни эгаллаган ўқувчилар ва уларнинг ўқитувчиларини рафбатлантириш бўйича вазирлик раҳбариятига таклиф киритиш;

беллашувнинг республика босқичи иштирокчиларини фан йўналишлари бўйича “Интеллектуал-ривожлантириш оромгоҳлари”да ёзги дам олишларини ташкил этиш;

билимлар беллашуви натижаларини ҳалқ таълими ходимларининг анъанавий август кенгашларида атрофлича муҳокама қилинишини ҳамда ўқувчилар билимларида аниқланган бўшликларни тўлдириш бўйича худудий дастурларни ишлаб чиқилишини ташкил қилиш вазифалари юклатилсин.

4. Вазирликнинг барча бошқарма ва бўлим бошлиqlariga таълим муассасалари ва таълимнинг бошқаруви идоралари рейтингини аниқлаш учун зарур бўлган маълумотларни ҳар ўкув йилининг 1 июня нига қадар Таълим муассасаларида ўкув-тарбия жараёнини ривожлантириш бош бошқармасига тақдим этиш вазифаси юклатилсин.

5. Молиялаштириш, бухгалтерия ҳисоби ва ҳисоботи бошқармаси (Н.Муротов) Таълим муассасаларида ўкув-тарбия жараёнини ривожлантириш бош бошқармаси (М.Вахобов)нинг билимлар беллашувини ташкил этиш билан боғлиқ тақлифлари асосида сарф-харажатларни бюджет маблағлари ҳисобидан амалга оширилишини назарда тутсин.

6. Республика таълим маркази (И.Зокиров)га:

ҳар ўили 1 ноябрга қадар мазкур бўйруқнинг 1-иловаси билан тасдиқланган “Умумий ўрта таълим муассасаларида умумтаълим фанлари бўйича билимлар беллашувини ташкил этиш тўғрисидаги Низом” ва беллашувни ташкил этиш бўйича республика ташкилий қўмитасининг қарорларига мувофиқ умумтаълим муассасаларида фанлар бўйича бўлимлар беллашувини ташкил этиш юзасидан методик тавсияларни ишлаб чиқиш ва жойларга етказиш;

А.Авлоний номидаги ҳалқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш марказий институти, ҳалқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш худудий институтлари, жамоатчи экспертлар билан биргаликда назорат материалларини кўпвариантлилик (камида 3 та вариант) асосида махфийлиги таъминланган ҳолда экспертиза хулосалари билан ҳар ўкув йилининг 1 апрелига қадар вилоят босқичи ҳамда республика босқичи учун ҳар ўкув йилининг 1 июня нига қадар вазирликка тақдим этиш;

билимлар беллашувининг республика босқичи ўтказилиши белгиланган таълим муассасаларини Тошкент шаҳар халқ таълими бош бошқармаси билан биргалиқда зарур бўлган барча ўқув-лаборатория ва бошқа жиҳозлар билан таъминлаш ва беллашувни юқори савияда ўтказилишини ташкил этиш;

билимлар беллашувининг республика босқичи натижаси бўйича таҳлилий маълумотнома ҳамда ўқувчилар билимида аниқланган бўшлиқларни тўлдириш юзасидан ҳар бир фан ва синфлар кесимида методик тавсиялар ишлаб чиқиб, таълим муассасаларига етказиш;

ҳар ўқув йилининг 1 августига қадар билимлар беллашуви натижасида таълим муассасалари, халқ таълими муассасалари фаолиятини методик таъминлаш ва ташкил этиш туман (шаҳар) бўлимлари ҳамда Қорақалпоғистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги, Тошкент шаҳар халқ таълими бош бошқармаси ва вилоятлар халқ таълими бошқармалари рейтингини аниқлаб, вазирликка маълумот тақдим этиш вазифалари юклатилсин.

7. Қорақалпоғистон Республикаси Халқ таълими вазири, Тошкент шаҳар ва вилоятлар халқ таълими бошқармалари бошлиқлари, халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш худудий институтлари ректорларига:

билимлар беллашувининг мактаб, туман (шаҳар) ва вилоят босқичини ўтказиш бўйича чора-тадбирлар режасини ишлаб чиқиш ва бажарилишини таъминлаш;

билимлар беллашувининг туман (шаҳар), вилоят босқичига ўқувчиларни олиб келиш ва олиб кетиш, овқатлантириш ва ётоқона билан таъминлаш ҳамда республика босқичига олиб келиш ва олиб кетиш ва йўлда овқатлантириш бўйича талаб этиладиган сарф-харожатларни амалдаги қонунчиликка мувоғиқ Қорақалпоғистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги, Тошкент шаҳар халқ таълими бош бошқармаси ва вилоятлар халқ таълими бошқармалари ҳамда зарур ҳолларда халқ таълими муассасалари фаолиятини методик таъминлаш ва ташкил этиш туман (шаҳар) бўлимларининг ҳар йилга мўлжалланган бюджет маблаглари ва ҳомийлар ҳисобидан амалга оширилишини назарада тутиш;

беллашувининг иккинчи ва учинчи босқичларида совринли ўринларни эгаллаган ўқувчилар ва уларнинг ўқитувчиларини моддий ва маънавий рағбатлантириш ҳамда ёз мавсумида худудий “Интеллектуал ривожлантириш оромгоҳлари”да маданий ҳордиқ чиқаришларини ташкил этиш;

беллашувининг мактаб, туман (шаҳар) босқичларини ўтказилишида амалий ёрдам бериш ва холисона ташкил этилишини катъий назоратга олиш;

ҳар бир босқич якуни бўйича маълумотларни белгиланган тартибда умумлаштириб, ўқув йилининг 10 апРЕЛИГА қадар биринчи ва иккинчи босқич натижаларини, тўртинчи босқич бошланишидан камида 10 кун аввал учинчи босқич якунлари тўғрисидаги маълумотларни ҳамда тегишли жадвалларни вазирликка тақдим этилишини таъминлаш;

беллашувнинг учинчи босқичи учун фанлар ва синфлар кесимида кўп вариантилик асосида (камида 3 та вариантда) экспертизадан ўтказилган назорат материалларини ҳар ўқув йилининг 1 апРЕЛИГА қадар, тўртинчи босқичи учун ҳар ўқув йилининг 1 июняға қадар вазирликнинг Таълим муассасаларида ўқув-тарбия жараёнини ривожлантириш бош бошқармасига тақдим этиш;

билимлар беллашувни натижалари асосида ўқувчиларнинг билимларида аниқланган бўшлиқларни тўлдириш бўйича амалга оширилган ишлар тўғрисидаги таҳлилий маълумотларни ҳар ўқув йилининг 20 августига қадар вазирликка тақдим этиш вазифалари топширилсин.

8. Вазирликнинг Ахборот хизмати (Б.Шайвалиев) ва “Маърифат”, “Учитель Узбекистана” газеталари (А.Рахимов)га билимлар беллашувини ташкил этиш бўйича амалга оширилаётган ишларни оммавий ахборот воситалари орқали кенг ёритиш тавсия этилсин.

9. Мазкур бўйруқ қабул қилиниши муносабати билан вазирликнинг 2014 йил 17 ноябрдаги 318-сонли бўйруғи ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансан.

10. Ушбу бўйруқ ижросини назорат қилиш вазирнинг биринчи ўринбосари Б.Данияров зиммасига юклатилсин.

Вазир

У. Иноятов

Халқ таълими вазирининг
2017 йил 16 январдаги 13-сонли буйруғига
1-илова

**Таълим муассасалари рейтингини аниқлаш кўрсаткичлари
ТИЗИМИ**

Т/р	Кўрсаткичлар	Максимал балл	Кўрсаткичнинг умумий рейтингдаги салмоғи
	Жами рейтинг бали ва фоиз	4600	100%
	<i>I. Таълим сифати даражаси индекси</i>	2700	58,6%
1.1.	Таълим муассасаси жамоасининг умумтаълим фанлари бўйича билимлар беллашувидаги иштироки кўрсаткичлари	400	8,7%
1.2.	Фан олимпиадаси кўрсаткичлари	300	6,5%
1.3.	«Хуқуқ билимдонлари» кўрик-танлови кўрсаткичлари	300	6,5%
1.4.	«Китобхон мактаб» кўрик-танлови кўрсаткичлари	300	6,5%
1.5.	«Ораста қизлар» кўрик-танлови кўрсаткичлари	300	6,5%
1.6.	«Жаҳолатга қарши маърифат» кўрик-танлови кўрсаткичлари	300	6,5%
1.7.	«Конституция баҳтишимиз пойдевори» кўрик-танлови кўрсаткичлари	300	6,5%
1.8.	«Президент асарларини ўрганамиз» кўрик-танлови кўрсаткичлари	300	6,5%
1.9.	9-синф битирувчилари ўтасида ўтказилган умумтаълим фанларини ўзлаштириш мониторинги кўрсаткичлари	100	2,2%
1.10.	Ўкувчилар ўтасида ўтказилган онлайн олимпиада кўрсаткичлари	100	2,2%
	<i>II. Ўқитувчилар касбий маҳорати кўрсаткичи индекси</i>	1300	28,3%
2.1.	Ўқитувчилар таянч маълумот кўрсаткичлари (олий, ўрта маҳсус)	100	2,2%

2.2.	Ўқитувчиларнинг малака тоифалари бўйича сифат кўрсаткичлари	200	4,3%
2.3.	“Йилнинг энг яхши фан ўқитувчиси” кўрик-танлови кўрсаткичлари	400	8,7%
2.4.	“Йилнинг энг фаол синф раҳбари” кўрик-танлови кўрсаткичлари	300	6,5%
2.5.	Чет тили ўқитувчиларининг ойлик маошларига кўшиб бериладиган устамалар кўрсаткичи	100	2,2%
2.6.	Директор жамғармаси ҳисобидан устама олиш кўрсаткичлари	100	2,2%
2.7.	Ўқитувчиларнинг малака ошириш курсларидан ўтиш кўрсаткичлари	100	2,2%
	III. Таълим муассасасининг умумий фаолияти кўрсаткичи индекси	400	8,7%
3.1.	“Энг обод таълим муассасаси” кўрик-танлови кўрсаткичи	200	4,3%
3.2.	“Энг яхши мактаб директори” кўрик-танлови кўрсаткичи	100	2,2%
3.3.	Муассаса жамоасининг спорт мусобақаларидаги кўрсаткичлари	100	2,2%
	IV. Кенг жамоатчилик ва ота-оналарнинг таълим муассасасидаги таълим-тарбия жараёни самарадорлигини баҳолаши индекси	200	4,4%
4.1.	Таълим истеъмолчилари, таълим муассасалари жамоалари ҳамда ота-оналар ўртасида ўтказилган сўровнома натижалари кўрсаткичлари	100	2,2%
4.2.	Жисмоний ва юридик шахсларнинг мактаб фаолиятига оид мурожаатлари (шикоят ва аризалар) кўрсаткичлари	100	2,2%

* Кўрсаткичларга вазирлик иш режасига мувофиқ ўзгартиришлар киритилиши, айримлари кейинги йилга кўчирилиши, чиқариб ташланиши ёки таълим сифатини оширишга хизмат қилувчи янги кўрсаткичлар киритилиши мумкин.

Халқ таълими вазирининг
2017 йил 16 январдаги 13-сонли буйруғига
16-илова

**Халқ таълими муассасалари фаолиятини методик
таъминлаш ва ташкил этиш туман (шаҳар) бўлимлари рей-
тингини аниқлаш кўрсаткичлари тизими**

T/p	Кўрсаткичлар	Максимал балл	Кўрсаткич- нинг умумий рейтингдаги салмоғи
	Жами рейтинг бали ва фоизи	3400	100%
	<i>I. Таълим сифати даражаси индекси</i>	1700	50,0%
1.1.	Туман(шаҳар) жамоасининг умумтаълим фанлари бўйича билимлар беллашувидаги иштироки кўрсаткичлари	300	9,0%
1.2.	Фан олимпиадаси кўрсаткичлари	200	6,0%
1.3.	«Хуқуқ билимдонлари» кўрик-танлови кўрсаткичлари	100	2,9%
1.4.	«Китобхон мактаб» кўрик-танлови кўрсаткичлари	100	2,9%
1.5.	«Ораста қизлар» кўрик-танлови кўрсаткичлари	100	2,9%
1.6.	«Жаҳолатга қарши маърифат» кўрик-танлови кўрсаткичлари	100	2,9%
1.7.	«Конституция баҳтимиз пойдевори» кўрик-танлови кўрсаткичлари	100	2,9%
1.8.	«Президент асарларини ўрганамиз» кўрик-танлови кўрсаткичлари	100	2,9%
1.9.	«ОИТС ва гиёҳвандликка қарши бирлашайлик» кўрик-танлови кўрсаткичлари	100	2,9%
1.10.	«Инглиз тили билимдонлари» кўрик-танлови кўрсаткичлари	100	2,9%
1.11.	9-синф битирувчилари ўртасида ўтказилган умумтаълим фанларини ўзлаштириш мониторинги кўрсаткичлари	200	5,8%

1.12.	Ўқувчилар ўртасида ўтказилган онлайн олимпиада кўрсаткичлари	200	6,0%
	<i>II. Ўқитуечилар касбий маҳорати кўрсаткичи индекси</i>	1100	32,0%
2.1.	Ўқитуечилар таянч маълумот кўрсаткичлари (олий, ўрта маҳсус)	100	2,9%
2.2.	Ўқитуечиларнинг малака тоифалари бўйича сифат кўрсаткичлари	100	2,9%
2.3.	“Йилнинг энг яхши фан ўқитувчиси” кўрик-танлови кўрсаткичлари	200	5,8%
2.4.	“Йилнинг энг фаол синф раҳбари» кўрик-танлови кўрсаткичлари	200	5,8%
2.5.	“Йилнинг энг яхши чет тили ўқитувчиси” кўрик-танлови кўрсаткичлари	200	5,8%
2.6.	Ўқитуечилар ўртасида “Энг яхши веб-сайт” кўрик-танлови кўрсаткичлари	100	2,9%
2.7.	Чет тили ўқитувчиларининг ойлик маошлирага кўшиб бериладиган устамалар кўрсаткичи	100	2,9%
2.8.	Ўқитувчи ва раҳбар кадрларнинг худудий ХТХҚТМОИлари малака ошириш курсларига жалб этиш режасининг бажарилиши кўрсаткичлари	100	3,0%
	<i>III. XTMФМТЭ нинг умумий фаолияти кўрсаткичи индекси</i>	400	12,0%
3.1.	“Энг обод таълим муассасаси” кўрик-танлови кўрсаткичи	100	2,9%
3.2.	Таълим муассасаларини аттестациядан ўтказиш режасининг бажарилиши кўрсаткичи	100	2,9%
3.3.	Спорт мусобақаларидағи кўрсаткичлари	100	2,9%
3.4.	Ўқувчиларнинг мактабдан ташқари таълимга жалб этиш кўрсаткичлари	100	2,9%
	<i>IV. Кенг жамоатчиликнинг туман (шаҳар) ҳалқ таълими тизимидағи таълим-тарбия жараёни самарадорлигини баҳолаш индекси</i>	200	5,8%
4.1.	Кенг жамоатчилик, таълим истеъмоилари, ота-оналар ҳамда таълим муассасалари жамоалари ўртасида ўтказилган сўровнома натижалари кўрсаткичлари	100	2,9%

4.2.	Жисмоний ва юридик шахсларнинг таълимтарбия жараёни фаолиятига оид мурожаатлари (шикоят ва аризалар) кўрсаткичлари	100	2,9%
------	--	-----	------

*Кўрсаткичларга вазирлик иш режасига мувофиқ ўзгартиришлар киритилиши, айримлари кейинги йилга кўчирилиши, чиқариб ташланиши ёки таълим сифатини оширишига хизмат қилуечи янги кўрсаткичлар киритилиши мумкин.

Халқ таълими вазирининг
2017 йил 16 январдаги 13-сонли бўйргуга
16-илюва

Қорақалпогистон Республикаси халқ таълими вазирлиги, Тошкент шаҳар халқ таълими бош бошқармаси ва вилоятлар халқ таълими бошқармалари

Т/р	Кўрсаткичлар	Максимал балл	Кўрсаткичнинг умумий рейтингдаги саломғи
	Жами рейтинг бали ва фоизи	2800	100%
	<i>I. Таълим сифати даражаси индекси</i>	1400	50,0%
1.1.	Вилоят жамоасининг умумтаълим фанлари бўйича билимлар беллашувидағи иштироки кўрсаткичлари	200	8,0%
1.2.	Таълим сифати мониторинги кўрсаткичлари	100	3,5%
1.3.	Фан олимпиадаси кўрсаткичлари	100	3,5%
1.4.	«Хуқуқ билимдонлари» кўрик-танлови кўрсаткичлари	100	3,5%
1.5.	«Китобхон мактаб» кўрик-танлови кўрсаткичлари	100	3,5%
1.6.	«Ораста қизлар» кўрик-танлови кўрсаткичлари	100	3,5%
1.7.	«Жаҳолатга қарши маърифат» кўрик-танлови кўрсаткичлари	100	3,5%

1.8.	“Конституция баҳтимиз пойдевори” кўрик-тандлови кўрсаткичлари	100	3,5%
1.9.	“Президент асарларини ўрганамиз” кўрик-тандлови кўрсаткичлари	100	3,5%
1.10.	“ОИТС ва гиёхвандликка қарши бирлашай-лик” кўрик тандлов кўрсаткичлари	100	3,5%
1.10.	“Инглиз-тили билимдонлари” кўрик-тандлови кўрсаткичлари	100	3,5%
1.11.	9-синф битирувчилари ўртасида ўтказилган умумтаълим фанларини ўзлаштириш мониторинги кўрсаткичлари	100	3,5%
1.12.	Ўқувчилар ўртасида ўтказилган онлайн олимпиада кўрсаткичлари	100	3,5%
II. Ўқитувчилар қасбий маҳорати кўрсаткичи индекси		800	28,6%
2.1.	Ўқитувчилар таянч маълумот кўрсаткичлари (олий, ўрта маҳсус)	100	3,5%
2.2.	Ўқитувчиларнинг малака тоифалари бўйича сифат кўрсаткичлари	100	3,5%
2.3.	“Йилнинг энг яхши фан ўқитувчиси” кўрик-тандлови кўрсаткичлари	100	3,6%
2.4.	“Йилнинг энг фаол синф раҳбари” кўрик-тандлови кўрсаткичлари	100	3,6%
2.5.	“Йилнинг энг яхши чет тили ўқитувчиси” кўрик-тандлови кўрсаткичлари	100	3,6%
2.6.	Ўқитувчилар ўртасида “Энг яхши веб-сайт” кўрик-тандлови кўрсаткичлари	100	3,6%
2.7.	Чет тили ўқитувчиларининг ойлик маошлирига кўшиб бериладиган устамалар кўрсаткичи	100	3,6%
2.8.	Ўқитувчи ва раҳбар кадрларнинг малака ошириш курсларига жалб этиш режасининг бажарилиши кўрсаткичлари	100	3,6%
III. Ҳудудий ҳалқ таълими бошқарув идоралариning умумий фаолият кўрсаткичлари индекси		400	14,3%
3.1.	“Энг обод таълим муассасаси” кўрик-тандлови кўрсаткичи	100	3,5%
3.2.	Спорт мусобақаларидағи кўрсаткичлари	100	3,6%

3.3.	Ўқувчиларнинг мактабдан ташқари таълим-га жалб этиш кўрсаткичлари	100	3,6%
3.4.	Халқаро фан олимпиадалари ва кўрик-тан-ловлардаги ютуқлари кўрсаткичлари	100	3,6%
	<i>IV. Кенг жамоатчиликнинг ҳудудий халқ таълими тизимда таълим-тарбия жараёни самарадорлигини баҳолаш индекси</i>	200	7,1%
4.1.	Кенг жамоатчилик, таълим истеъмолчила-ри, ота-оналар ҳамда таълим муассасалари жамоалари ўртасида ўтказилган сўровнома натижалари кўрсаткичлари	100	3,6%
4.2.	Жисмоний ва юридик шахсларнинг таълим-тарбия жараёни фаолиятига оид мурожаатлари (шикоят ва аризалар) кўрсаткичлари	100	3,5%

* Кўрсаткичларга вазирлик иш режасига мувофиқ ўзгартиришлар киритилиши, айримлари кейинги йилга кўчирилиши, чиқариб ташланиши ёки таълим сифатини оширишига хизмат қилуёчи янги кўрсаткичлар киритилиши мумкин.

Халқ таълими вазирининг
2017 йил 16 январдаги 13-сонли бўйруғига
2-илова

**Умумтаълим муассасаларида умумтаълим фанлари бўйича
билимлар беллашувини ташкил этиш тўғрисида
НИЗОМ**

Мазкур Низом Ўзбекистон Республикасининг “Таълим тўғрисида”ги ва “Кадрлар тайёrlаш Миллӣ дастури тўғрисида”ги қонулари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1998 йил 13 майдаги “Ўзбекистон Республикасида умумий ўрта таълимни ташкил этиш тўғрисида”ги 203-сонли, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2007 йил 26 февралдаги “Халқ таълими муассасаларини молиялаштириш механизмини такомиллаштириш тўғрисида”ги ПФ-3857-сон Фармони ҳамда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2008 йил 13 октябрдаги “Ўзбекистон иқтидорли ёшлигини тақдирлаш ва моддий рағбатлантириш тўғрисида”ги 226-сонли ва 2011 йил 1 мартдаги “Халқ таълими худудий органлари тузилмасини такомиллаштириш тўғрисида”ги 52-сонли қарорларига мувофиқ ишлаб чиқилган бўлиб, умумтаълим муассасаларида умумтаълим фанлари бўйича билимлар беллашувини (кейинги матнларда беллашув) ташкил этиш ва ўтказиш тартибини белгилайди.

1. Умумий қоидалар

1. Беллашув ўқувчиларнинг қобилият ва иқтидорларини қуий синфлардан бошлаб аниқлаш ва ривожлантириш учун шарт-шароит яратиш билан биргалиқда мактабларда соғлом рақобатни шакллантириб, ўқувчиларнинг билим олишга бўлган қизиқишларини ривожлантириб, умумий ўрта таълимнинг давлат таълим стандартлари талабларини сифатли бажарилишини таъминлайди.

2. Беллашув халқ таълими тизимидағи барча умумий ўрта таълим муассасаларида жорий этилади ва мазкур Низом асосида амалга оширилади.

3. Беллашув Халқ таълими вазирлиги ва худудий халқ таълими бошқаруви идоралари томонидан ўтказиладиган Давлат таълими стандартлари мониторинги жараёнининг ажралмас қисми ҳисобланади.

II. Беллашувнинг мақсад ва вазифалари

4. Беллашувни ташкил этишдан мақсад умумий ўрта таълим муассасаларида Давлат таълим стандартларида белгиланган талаб-

ларнинг бажарилиш ҳолатини мунтазам ўрганиб, таҳлил қилиб бориш, ўқувчилар билимларидағи бўшлиқларни тўлдириш чораларини кўриш, ўқувчиларнинг иқтидор, қобилиятларини куйи синфлардан бошлаб ривожлантириб, тизимли равишда уларни халқаро олимпиада ва танловларга тайёрлаш ҳамда жамоаларнинг натижалари асосида таълим муассасасалари, ҳудудий халқ таълими бошқаруви идоралари фаолиятига таълим сифати асосида баҳо бериб, рейтингини аниқлашдан иборат.

5. Беллашувнинг асосий вазифалари:

а) умумий ўрта таълим тизимида Давлат таълим стандартларининг бажарилишини назорат қилиш, ўқувчиларда билим, кўникма ва малакаларнинг шаклланишини мунтазам равишда таҳлил қилиш;

б) ўқувчилар билимларида аниқланган бўшлиқлар ва уларни келтириб чиқарган омилларнинг бартараф этиш чораларини кўриш;

в) ўқувчиларнинг иқтидорини ўз вақтида аниқлаш, уларнинг қобилиятларини рӯёбга чиқариш учун етарли шарт-шароит яратиш;

г) ҳудудий халқ таълими бошқарув идоралари, мактаб раҳбарияти, педагогик жамоаларнинг таълим сифатини оширишга бўлган масъулиятлари ва фаолликларини кучайтириш;

д) ўқувчиларнинг ўқув фанларига бўлган қизиқишларини ошириш, уларни касбга йўналтириш ва таълимнинг кейинги босқичига тайёрлаш;

е) юқори натижага эришган ўқувчилар, уларнинг ўқитувчилари ва мактаб педагогик жамоасини рағбатлантириш орқали тизимда соғлом рақобат мухитини шакллантириш;

ж) натижалар асосида ўзлаштирилиши қийин бўлган билимлар ёки жамият ва фан-техниканинг ривожланиши билан боғлиқ янгиликлар асосида ўқув дастурларига ўзгартиришлар киритиш ҳамда ўқитиш методикаси бўйича тавсиялар ишлаб чиқиш.

III. Беллашувни ўтказиш тартиби

6. Беллашув ҳар ўқув йилида умумий ўрта таълим муассасалари ўқувчиларининг ёш, психофизиологик хусусиятларини инобатга олиб ҳамда уларнинг йўлларда ҳаракатланиш хавфсизлигини тъминлаш максадида мазкур Низомнинг 1-иловасида кўрсатилган фанлардан 4-синфлар учун бир босқичда, 5-6-синф ўқувчилари учун икки босқичда, 7-8- синф ўқувчилари учун (қорақалпоқ тили ва адабиётни фанидан ташқари) тўрт босқичда ташкил этилади.

4-синф ўқувчилари иқтидорини рӯёбга чиқариш, юқори синфлардаги ақа-оналарининг издошлари сифатида муносиб рағбатлантириш мақсадида она тили, математика, инлиз тили, ўқиши (дарсликдан ташқари ўқувчилар ёшига мос бадиий адабиётлар

мутоласига йўналтирилган) ва бошқа фанлардан “Билимлар беллашви”нинг мактаб босқичини ўтказиш тавсия этилади.

4-синф ўқувчилари ўртасида “Билимлар беллашуви” ўтказиладиган фанлар, беллашув шартлари ва материаллари тегишли фан метод бирлашмаси томонидан белгиланиб, мактаб раҳбари томонидан тасдиқланиши мақсадга мувофиқ.

Беллашувлар дарс жараёни ва ўкув режадаги дарс соатларини бажарилишига халақит бермаслиги ҳамда ўқувчиларнинг бўш вақтларини мазмунли ташкил этиш мақсадида дарслардан кейин ёки таътиллар вақтида кўйидаги муддатларда ташкил этилади:

а) Биринчи (мактаб) босқич қишики таътил вақтида январь ойининг биринчи ўн кунлигига;

б) Иккинчи (туман, шаҳар) босқич баҳорги таътил вақтида март ойининг охиригина ўн кунлигига;

в) Учинчи (Қорақалпогистон Республикаси, Тошкент шаҳри ва вилоят) босқич апрель ойининг учинчи ўн кунлигига;

г) Тўртинчи (республика) босқич июнь-июль ойида “Интеллектуал ривожлантириш” оромгоҳининг навбатлари муддатларига мос равишда ташкил этилади.

7. Белгиланган фанлар ва синфлар бўйича беллашувларнинг барча босқичларида юқори балл тўплаб 1-ўринни эгаллаган бир нафар ўқувчи ғолиб, 2-, 3-ўринларни эгаллаган ўқувчилар эса совринли ўринни эгаллаган ўқувчилар деб ҳисобланади.

8. Биринчи босқичда умумий ўрта таълим муассасаларининг ўқувчилари қизиқиши ва қобилиятларига қараб 1-иловада кўрсатилган фанлардан ҳоҳиш-истакларини инобатга олиб бир нечта фанлардан (3 та фандан ошмаган ҳолда) иштирок этишлари мумкин.

Беллашувларнинг барча босқичларида белгиланган фанлар ва синфлар бўйича бир нафардан аввалги босқичларда 76 балл ва ундан юқори балл тўплаб, ғолиб деб топилган ўқувчилар иштирок этади.

9. Умумий ўрта таълим мактаблари ва айрим фанлар чуқур ўрганиладиган давлат ихтисослаштирилган умумтаълим мактаблари ўқувчилари учун билимлар беллашувлари ягона ёндашув асосида ўкув дастурларига ажратилган дарс соатларининг миқдорини инобатга олган ҳолда, умумий тарзда ташкил этилади.

10. Ваколатли органларнинг қарорлари билан ташкил этилган ихтисослаштирилган давлат умумтаълим муассасаларида билимлар беллашувининг биринчи босқичида ғолиб бўлган ўқувчилар муассасасининг қайси ҳалқ таълими бошқаруви органига бўйсунишидан қатъий назар беллашувнинг иккинчи босқичидан бошлаб умумий тартибда иштирок этадилар.

Беллашувнинг учинчи босқичидан бошлаб ўкув режа ва дастурлардаги мавзуларни ўқитишига ажратилган соатларни инобатга олган

ҳолда ихтисослаштирилган мактаб ўқувчилари учун назорат материаллари ихтисослаштирилган мактабларнинг ўқув дастурлари асосида, умумтаълим мактаблари ўқувчилари учун эса умумий ўрта таълимнинг ўқув дастурларига мувофиқ тайёрланади.

Учинчи босқичда ихтисослаштирилган мактаб ёки умумий ўрта таълим мактабидан иштирок этганлигидан қатъий назар ҳар бир синф ва фан бўйича энг ююри баллни тўплаган бир нафар ўқувчи ғолиб деб топилади ва беллашувнинг республика босқичида иштирок этади. Беллашувнинг республика босқичи ҳам шу тартибда ташкил этилади.

11. Син麸ар ва фанлар бўйича ўқув дастурларининг мазмуни ҳамда улардаги мавзуларни ўқишига ажратилган дарс соатларини инобатга олган ҳолда ихтисослаштирилган мактаб ўқувчилари учун назорат топшириклари ихтисослаштирилган мактабларнинг ўқув дастурлари талаблари асосида, умумтаълим мактаблари ўқувчилари учун умумий ўрта таълимнинг Давлат таълим стандарти ва ўқув дастурлари асосида тайёрланади.

Беллашувнинг барча босқичлари учун тайёрланган назорат материалларининг 20% гача топшириклари халқаро фан олимпиадалари ва беллашувлари талаблари асосида тайёрланиши мумкин.

12. Беллашувда ўқувчи тўплаши мумкин бўлган жами балларнинг 60%и тест топширикларига, 40% ёзма иш ва амалий топширикларни бажарганилиги учун тақсимланади. Беллашувнинг 3-4-босқичлари тест синовлари вазирлик таълим портали орқали онлайн тартибида ўтказилади.

13. Ўтган ўқув йилида беллашувнинг учинчи босқичида 1-ўринни эгаллаган ўқувчилар кейинги ўқув йилида шу фандан тўғридан-тўғри иккинчи босқичда, тўртинчи босқичида 1-ўринни эгаллаган ўқувчилар кейинги ўқув йилида шу фандан тўғридан-тўғри учинчи босқичда ўзлари таълим олаётган синф ва таълим муассасасининг турига мос равишда беллашувда иштирок этадилар.

14. Беллашувларни ўтказиш бўйича Халқ таълими вазирлиги ҳамда худудий халқ таълими бошқаруви идоралари ва таълим муассасалари Ташкилий қўмита, Ҳакамлар ҳайъати ҳамда Аппеляция комиссияларини ташкил этадилар.

15. Ташкилий қўмиталар беллашувга тайёргарлик кўриш ҳамда уларни ўтказишида мазкур Низомда белгилangan талаблар асосида ягона услубий ёндашувни таъминлайди ҳамда Ҳакамлар ҳайъатининг қарорига кўра ғолибларни аниқлайди, беллашув натижаларини кейинги тур бошлангунча эълон киласди.

16. Халқ таълими вазирлиги ва худудий халқ таълими бошқаруви идоралари беллашувларни тасдиқланган мезонлар ҳамда ошкоралик тамойиллари асосида ўтказиш чора-тадбирларини белгилайди ва амалга оширади.

17. Ташкилий қўмита томонидан беллашувларнинг бошланиш вақти белгиланади ва беллашувлар бошланишидан энг камида бир ҳафта олдин эълон қилинади. Белгиланган вақтдан кечикиб келган ўкувчи беллашувнинг шу турида иштирок этишига йўл қўйилмайди ва бу ҳақида тегишли далолатнома тузилиб ташкилий қўмита раисига топширилади.

18. Беллашув пайтида ўкувчиларнинг аудиториядан узрли сабабларсиз чиқиши таъқиқланади ва рухсатсиз аудиториядан чиқкан ўкувчилар қайта беллашувга қўйилмайди.

Ёзма ишлар давомида ўкувчиларнинг бир-бирлари билан гаплашиши, жавобларни бир-бирига кўрсатиши, бўёвчи воситалар (штрих), калькулятор, уяли алоқа воситалари ва бошқа ҳар қандай маълумот берувчи қофоз ва электрон воситалардан фойдаланиши, бошқаларга кўмаклашиши таъқиқланади.

19. Белгиланган тартиб-қоидаларга амал қилмаган ўкувчилар беллашувдан четлаштирилади ҳамда бу ҳақда тегишли далолатнома тузилиб, аудитория раҳбари ва ўкувчилар томонидан имзоланади. Ушбу далолатномалар ҳакамлар ҳайъати раисига топширилади.

IV. Беллашувнинг биринчи босқичини ўтказиш

20. Беллашув ўкувчиларни билим олишга бўлган қизиқишларини ривожлантирган ҳолда мактаб жамоаси ўртасида кўтаринки кайфиятда ташкил этилади.

Ҳар бир фан ўқитувчиси “Билимлар куни” дан бошлаб ўкувчиларга беллашувлар ўтказилиши ва унга тайёргарлик кўриб боришлиари лозимлигини таъкидлайди.

Фан ўқитувчиси ҳар бир дарсда ўрганилаётган мавзунинг асосий таянч тушунчасига оид топшириқ беллашувда берилиши мумкинлигини таъкидлайди ҳамда ўкувчиларнинг фанларга бўлған қизиқишлари ва қобилиятларини турли усуслар билан ривожлантириб боради.

Дарсдан ташқари машғулотлар жараёнида ўкувчиларнинг хоҳиш ва қизиқишларига қараб беллашувларга тайёргарлик кўрилади.

Декабр ойида ҳар бир фан ўқитувчиси ўзи дарс берәётган синфдағи ўкувчиларни фанлар бўйича билимлар беллашуви ўтаётганлигидан хабардор қиласи. Синфдаги ўкувчилар билан биргаликда, ўзи дарс берәётган фандан 2-3 нафар энг билимдан ўкувчилардан иборат синф терма жамоасини шакллантиради. Беллашувда синфнинг терма жамоаси иштирок этади.

21. Ҳар бир мактабда “Билимлар беллашуви” бурчаги ташкил этилади. Мазкур бурчакка фан методбирлашмалари томонидан ўкувчиларни билим олишга чорлайдиган шиор ҳамда синфлар ва

фанлар кесимида билимлар беллашувига қатнашадиган ўқувчилар рўйхати шакллантирилиб, чиқариб кўйилади.

Шунингдек, бурчақда билимлар беллашувига оид барча янгиликлар, маълумотлар (Низом, баҳолаш мезонлари, назорат материаларидан намуналар, ўтган ўқув йилларида ўқувчилар қўлга киритган натижалар, дипломлар, расмлар ва бошк.) бериб борилади.

22. Беллашувнинг биринчи босқичи Халқ таълими муассасалари фаолиятини методик таъминлаш ва ташкил этиш туман (шаҳар) бўлимларининг умумий раҳбарлиги ва назорати остида ўтказилади.

23. Беллашувнинг биринчи босқичини ўтказиш масъулияти умумтаълим мактаблари директорлари зиммасига юкланди ва улар мактаб ташкилий кўмитасига раислик қиласди.

24. Ташкилий кўмита таркибига мактаб қошидаги маҳсус комиссиянинг мониторинг гуруҳи аъзолари, ўқитувчилар, ота-оналар, жамоатчилик вакиллари киритилади.

25. Биринчи босқичда беллашув топшириқлари кўп вариантилик асосида Таълим муассасалари фаолиятини методик таъминлаш ва ташкил этиш туман (шаҳар) бўлимлари тавсиясига кўра умумтаълим мактаблари фан ўқитувчилари томонидан тайёрганади ва мактаб фан метод бирлашмаларида кўриб чиқилиб, тасдиқланади. Таълим муассасалари ўзаро назорат материалларини алмашишлари мумкин.

26. Биринчи босқич Низомнинг 1-иловасидаги ўқув фанлари ва синфлар бўйича ўқув йилининг январь ойининг биринчи ўн кунлигига ўтказилади.

27. Биринчи босқични ўтказиш жадвали ташкилий кўмита томонидан тасдиқланиб, мактабдаги “Билимлар беллашув” бурчагига беллашув ўтказилишидан камида иккита ҳафта олдин чиқариб кўйилади.

28. Мактаб методика кенгаши беллашув натижаларини педагогика кенгаши муҳокамасига киритади.

29. Беллашувнинг биринчи босқичи натижалари асосида ўқитувчиларнинг фаолиятига баҳо берилади ва ўқитувчиларнинг кўрсатган натижалари асосида ўқитувчиларнинг мактаб бўйича рейтинги аниқланади.

Ҳар бир ўқитувчи дарс бераётган синфлардан қатнашган жами ўқитувчиларнинг умумий ўртача бали ўқитувчининг рейтинг бали хисобланади ҳамда шу баллар асосида уларнинг рейтинги аниқланади.

Беллашувнинг биринчи босқич натижалари асосида ўқитувчиларнинг билимларида аниқланган бўшлиқларни тўлдириш юзасидан чора-тадбирлар ишлаб чиқилади.

30. Беллашувнинг биринчи босқичида ғолиб деб топилган ўқувчилар иккинчи (туман) босқичда иштирок этиши учун фанлар

бўйича натижалар Ташкилий қўмита томонидан тавсия этилган жадваллар шаклида (қофоз ва электрон кўринишида) ҳар ўқув йилининг 20 январига қадар Халқ таълимими муассасалари фаолиятини методик таъминлаш ва ташкил этиш туман (шаҳар) бўлимларига тақдим этилади.

31. Беллашувда совринли I, II, III ўринларни эгаллаган ўқувчилар ва уларнинг ўқитувчилари ҳомийлар ва бюджетдан ташқари топилган маблағлар ҳисобидан моддий ва маънавий рафбатлантирилади.

32. Халқ таълимими муассасалари фаолиятини методик таъминлаш ва ташкил этиш туман (шаҳар) бўлимларидаги Давлат таълим стандартлари мониторингини методик таъминлаш кичик гурухлари томонидан биринчи босқич якунлари беллашув ўтгандан сўнг бир ой муддат ичida сайланма тарзда ўрганилади ҳамда натижалари таҳлил қилинади.

33. Беллашувни юқори савияда ва ҳолис ўтказилганлигига қараб муассаса фаолиятига баҳо берилади.

V. Беллашувнинг иккинчи босқичини ўтказиш

34. Беллашувнинг иккинчи босқичини ўтказиш масъулияти Халқ таълимими муассасалари фаолиятини методик таъминлаш ва ташкил этиш туман (шаҳар) бўлимлари раҳбарларининг зиммасига юкланади ва улар туман (шаҳар)ташкилий қўмитасига раислик қилади.

35.Халқ таълимими муассасалари фаолиятини методик таъминлаш ва ташкил этиш туман(шаҳар)бўлимлари томонидан умумий ўрта таълим муассасаларида ўтказилган биринчи босқич якунлари юзасидан тақдим этилган маълумотлар таҳлил этилиб, иккинчи босқичда иштирок этадиган ўқувчиларнинг умумий рўйхати шакллантирилади.

36. Беллашувнинг иккинчи босқичи етарли моддий-техник базага эга, барча мактаблардан келиш ва кетиш учун транспорт қатнови кулай бўлган таълим муассасаларида ўтказилади.

Халқ таълимими муассасалари фаолиятини методик таъминлаш ва ташкил этиш туман (шаҳар) бўлимлари мактаблар сони ва масофасидан келиб чиқиб, ташкилий қўмита қарорига кўра билимлар беллашувининг туман босқичини дастлаб ҳудудларга бўлинган ҳолда ташкил этиши мумкин.

Беллашувнинг учинчи (вилоят) босқичида иштирок этадиган ўқувчиларни аниқлаш учун ҳар бир туман(шаҳар)да биринчи босқич натижаларига кўра совринли I ўринни эгаллаган ўқувчилар беллашадилар ва ғолиблар аниқланади. Мактабнинг рейтинг бали учун ўқувчилар беллашувнинг ҳудудий босқичида олган баллари асос қилиб олинади.

37. Беллашувнинг иккинчи босқичи барча туман (шаҳар)ларда март ойининг учинчи ўн кунлигига баҳорги таътил даврида ўтказилади.

38. Туман (шаҳар) ташкилий қўмитаси иккинчи босқични ўтказиш жадвалини тасдиқлаб, беллашув ўтказилишидан камида 10 кун олдин мактабларга юборади. Жадвал нусхаси назорат учун тегишлилиги бўйича Қорақалпоғистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги, Тошкент шаҳар халқ таълими бош бошқармаси ва вилоятлар халқ таълими бошқармаларига топширилади.

39. Иккинчи босқич натижасида ҳудуддаги барча умумтаълим муассасаларининг рейтингини қийинчилек даражаси тенг бўлган назорат материаллари асосида аниқланишини таъминлаш мақсадида Қорақалпоғистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги, Тошкент шаҳар халқ таълими бош бошқармаси ва вилоятлар халқ таълими бошқармалари кўп вариантилик асосида назорат материалларини тайёрлаб, махфийлиги таъминланган ҳолда беллашув ўтказиладиган куни вакиллар орқали туман (шаҳар)ларга етказади.

40. Халқ таълими муассасалари фаолиятини методик таъминлаш ва ташкил этиш туман (шаҳар) бўлимлари Давлат таълим стандартлари мониторингини методик таъминлаш кичик гурӯхлари бир ҳафта мuddатда беллашувнинг иккинчи босқич натижаларини биринчи босқич натижалари билан солишириб, таҳлил қиласи ҳамда туман (шаҳар) бўйича ҳар бир мактабнинг рейтингини аниқлаб, тегишлилиги бўйича Қорақалпоғистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги, Тошкент шаҳар халқ таълими бош бошқармаси ва вилоятлар халқ таълими бошқармаларига белгиланган шаклда тақдим этади.

41. Беллашувларнинг иккинчи босқич натижалари Халқ таълими муассасалари фаолиятини методик таъминлаш ва ташкил этиш туман (шаҳар) бўлимларининг навбатдаги кенгаш йиғилишида муҳокама этилади ҳамда ўқувчилар билимларида аниқланган бўшлиқларни тўлдириш юзасидан чора-тадбирлар белгиланади.

42. Иштирокчиларнинг натижалари синфлар кесимида ҳар бир фан бўйича беллашув якунлангандан сўнг 3 кун ичida Ташкилий қўмита томонидан тавсия этилган жадваллар шаклида (қофоз ва электрон кўринишида) тегишлилиги бўйича Қорақалпоғистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги, Тошкент шаҳар ва вилоятлар халқ таълими бошқармаларига тақдим этилади.

43. Беллашувда I, II, III ўринларни эгаллаган ўқувчилар ва уларнинг ўқитувчилари моддий ва маънавий рағбатлантирилади.

44. Қорақалпоғистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги, Тошкент шаҳар ва вилоятлар халқ таълими бошқармаларидағи Давлат таълим стандартлари мониторинги бўлимлари бўйини иккинчи

босқич натижалари беллашув ўтгандан сўнг бир ҳафта муддат ичидаги сайланма тарзда ўрганилади ҳамда натижалар таҳлил қилинади.

45. Беллашув юқори савияда ва адолатли ўтказилганингiga қараб халқ таълими муассасалари фаолиятини методик таъминлаш ва ташкил этиш туман (шаҳар) бўлимлари фаолиятига баҳо берилади.

VI. Беллашувнинг учинчи босқичини ўтказиш

46. Беллашувнинг учинчи босқичини ташкил этиш Қорақалпогистон Республикаси Халқ таълими вазири, Тошкент шаҳар халқ таълими бош бошқармаси ва вилоятлар халқ таълими бошқармалари раҳбарлари зиммасига юкланди ва улар беллашувнинг учинчи босқичини ўтказиш бўйича ташкилий қўмитага расмий қиласидилар.

47. Қорақалпогистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги, Тошкент шаҳар халқ таълими бош бошқармаси ва вилоятлар халқ таълими бошқармалари томонидан иккинчи босқич якунлари юзасидан тақдим этилган маълумотлар таҳлил этилиб, учинчи босқичда иштирок этадиган ўқувчиларнинг умумий рўйхати шакллантирилади ва тасдиqlанади.

48. Беллашувнинг учинчи босқичи апрель ойининг охири ўн кунлигига ўтказилади;

49. Беллашув етарли моддий-техник базасига эга бўлган, барча туман (шаҳар)лардан келиш ва кетиш учун транспорт қатнови қулай бўлган таълим муассасаларида ўтказилади.

50. Ташкилий қўмита томонидан беллашувларнинг учинчи босқичини ўтказиш жойи аниқланиб, беллашув ўтказилишидан камидаги 10 кун олдин вазирликка ахборот берилади.

51. Қийинчилик даражаси бир хил бўлган назорат материаллари орқали Халқ таълими муассасалари фаолиятини методик таъминлаш ва ташкил этиш туман (шаҳар) бўлимлари рейтингини аниқлаш мақсадида учинчи босқич ёзма ва амалий иш топшириклари худудий халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш институтлари томонидан вилоят методика маркази билан ҳамкорликда тайёрланиб, маҳфилиги таъминланган ҳолда беллашув ўтказиладиган куни беллашувнинг учинчи босқичи ўтказиладиган таълим муассасасига етказилади.

52. Қорақалпогистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги, Тошкент шаҳар ва вилоятлар халқ таълими бошқармалари Давлат таълим стандартлари мониторинги бўлимлари томонидан учинчи босқич натижалари иккинчи босқич натижалари билан солиширилиб, таҳлил килинади ҳамда ҳудуд бўйича ҳар бир таълим муассасаси ва туман (шаҳар)нинг рейтинги аниқланади.

53. Иккинчи ва учинчи босқич натижалари Ташкилий қўмита томонидан тавсия этилган жадваллар шаклида (коғоз ва электрон кўринишида) беллашув тугаган кундан бошлаб 5 кун муддат ичida ташкилий қўмита раиси ёки масъул котиб томонидан Республика ташкилий қўмитасига шахсан топширилади.

54. Қорақалпоқ тили ва адабиёти фани бўйича учинчи босқич беллашув топширикларини тайёрлаш масъулияти Қорақалпогистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги ва ҳудудий халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш институти зиммасига юклатилади.

55. Беллашувнинг учинчи босқичида I, II, III ўринларни эгаллаган ўқувчилар ва уларнинг ўқитувчилари моддий ва маънавий рағбатлантирилади. Совринли ўринларни эгаллаган ўқувчилар ва уларнинг ўқитувчиларини ёзги таътил мавсумида “Интеллектуал риҷоҳатларни ўзасида ҳудудий Методика марказлари ҳамда малака ошириш институтлари фаолиятига баҳо берилади.

56. Беллашувни юкори савияда ва холис ўтказилганлигига қараб Қорақалпогистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги, Тошкент шаҳар ва вилоятлар халқ таълими бошқармалари, ҳудудий малака ошириш институтлари фаолиятига баҳо берилади.

57. Беллашувнинг учинчи босқичи натижалари асосида ўқувчиларнинг билимларида пайдо бўлган бўшлиқлар аниқланади ва уларни тўлдириш юзасидан ҳудудий Методика марказлари ҳамда малака ошириш институтлари ҳамкорликда чора-тадбирлар ишлаб чиқади.

VII. Беллашувнинг тўртинчи босқичини ўтказиш

58. Билимлар беллашувининг яқунловчи тўртинчи босқичини ташкил этиш ва ўтказишга Халқ таълими вазирлиги масъул ҳисобланади.

59. Вазирлик ишчи гурӯҳи томонидан ўтказилган учта босқич яқунлари беллашув ўтказилгандан сўнг бир ой муддат ичida сайланма тарзда жойларда ўрганилади ҳамда босқичлардаги натижалар қиёсий таҳлил қилинади.

60. Қорақалпогистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги, Тошкент шаҳар ва вилоятлар халқ таълими бошқармалари тўртинчи босқич иштирокчиларини беллашувда иштирокини тъминлаш мақсадида зарур ташкилий чора-тадбирларни кўрадилар.

61. Беллашувнинг тўртинчи босқичида фанлар ва синфлар бўйича беллашувнинг учинчи босқичида 1-ўринни эгаллаган 7-8-синф ўқувчилари иштирок этадилар.

62. Беллашув ўтказиладиган жойга иштирокчиларни олиб келиш ва олиб кетиш, вақтингчалик уларнинг яшаш, йўлда овқатлантириш ва ҳаракатланиш хавфсизлигини таъминлаш бўйича масъулият ҳудудий халқ таълими бошқаруви идораларининг биринчи раҳбарлари зим-масига юклатилиади.

63. Беллашувнинг республика тўртинчи босқичини ўтказиш учун назорат материаллари Республика ташкилий қўмитаси раҳбарлигида вазирлик тасарруфидаги педагогика институтлари, Республика таълим маркази, А.Авлоний номидаги халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш марказий институти, халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш ҳудудий институтлари томонидан малакали мутахассислар, методистлар ҳамда тажрибали ўқитувчиларни жалб этган ҳолда, кўп вариантлилик (*камида 3 та вариант*) асосида маҳфийлиги таъминлаган ҳолда тайёрланади.

64. Беллашувнинг тўртинчи босқичи ўкув йили тугагандан сўнг, июнь-июль ойларида ягона услубий ёндашув асосида бир жойда, фан йўналишларига бўлинган ҳолда ўтказилади.

65. Қорақалпоғистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги, Тошкент шаҳар халқ таълими бош бошқармаси ва вилоятлар халқ таълими бошқармалари беллашув ўтказиладиган кундан бир кун олдин барча иштирокчиларни белгиланган ҳудудларга етиб келишларини таъминлашлари шарт.

66. Халқ таълими вазирлигининг Умумтаълим мактабларида ўкуватарбия жараёнини ривожлантириш бош бошқармаси раҳбарлигида Республика таълим маркази томонидан тўртинчи босқич натижалари иккинчи ва учинчи босқич натижалари билан солиштирилиб, таҳлил этилади ҳамда ҳудудий халқ таълими бошқаруви органларининг рейтинги аниқланади.

67. Беллашувнинг тўртинчи босқичида I, II, III ўринларни эгаллаган ўқувчилар ва уларнинг ўқитувчилари моддий ва маънавий рағбатлантирилди ҳамда ўқувчиларнинг “Интеллектуал ривожлантириш” оромгоҳларида дам олишлари ташкил этилади.

VIII. Ҳакамлар ҳайъати

68. Беллашувнинг барча босқичларини ўтказиш учун ҳар бир фан ва синф бўйича малакали мутахассислар, амалиётчи ўқитувчилардан (*камида 3 нафар мутахассис*) иборат Ҳакамлар ҳайъати таркиби тузилади.

69. Беллашувнинг биринчи босқичида Ҳакамлар ҳайъати таркибига бошқа мактаб ўқитувчилари ва мутахассисларини ҳам жалб этиш мумкин.

70. Ҳакамлар ҳайъати қуидаги вазифаларни бажаради.

а) беллашувлар бошланишидан аввал назорат материалларини экспертиза қиласи, зарур ҳолатларда уларга тегишли ўзгартиришлар киритади, иштирокчилар томонидан бажарилган ишларни тасдиқланган баҳолаш мезонлари асосида текширади ва баҳолайди;

б) беллашувлар натижалари ҳақида ташкилий қўмитага батафсил ҳисобот беради ва текширилган ишларни шифр бўйича тақдим этади.

71. Ҳакамлар ҳайъати таркибиға тавсия қилинган аъзолар беллашувнинг адолатли ўтказилиши, ўқувчиларнинг назорат ишларига қўйилган балларига изоҳ берилишига шахсан масъулдирлар. Беллашувларни ташкил этиш тартибини бузган Ҳакамлар ҳайъати аъзоларига нисбатан амалдаги қонунчилик талаблари асосида жазо чоралари қўлланилади.

72. Ҳар бир фан бўйича тузилган Ҳакамлар ҳайъати аъзолари ўзлари орасидан қуръа ташлаш йўли билан Ҳакамлар ҳайъати раисини танлайдилар.

IX. Аудитория раҳбари ва назоратчилар

73. Беллашувнинг барча босқичларида беллашув жараёнини бошқариш, ташкилий ишларни бажариш, адолатлилик, холислилик тамойилларига амал қилинишини таъминлаш мақсадида ташкилий қўмита томонидан қуръа ташлаш (беллашув ўтказиладиган куни эрталаб) йўли билан беллашув ўтказилаётган хоналарга аудитория раҳбари ва назоратчи тайинланади.

74. Аудитория раҳбарлари қуидаги вазифаларни бажаради:

а) тегишли фан бўйича ҳакамлар ҳайъати аъзоларини беллашув ҳужжатлари билан таништиради;

б) беллашув жараёнида ўрнатилган тартиб-қоидаларга амал қилмаган ўқувчиларни беллашувдан четлаштириш бўйича далолатнома тузиб, ташкилий қўмита ва ҳакамлар ҳайъатига топширади;

в) ёзма ишларни шифрлаб, текшириш учун ҳакамлар ҳайъатига топширади.

г) шифр бўйича рўйхатни ташкилий қўмитага тақдим этади.

75. Иштирокчи ўқувчиларнинг ота-оналари, уларнинг ўқитувчилари ёки худудий ҳалқ таълими бошқаруви идораларининг вакиллари беллашувлар бўлаётган аудиторияга назоратчи-кузатувчи сифатида кириши мумкин (ота-оналар ва ўқитувчилар фақат ўзларининг фарзанди ёки ўқувчиси иштирок этаётган хонадан бошқа хонага киришига рухсат берилади), аммо уларнинг жараёнга аралашиши қатъий таъқиқланади, тартибга риоя қилмаганлар аудитория раҳбари томонидан хонадан чиқариб юборилади.

X. Апелляция комиссияси

76. Ҳакамлар ҳайъати таркибига кирмаган биттадан фан мутахассислари ва ҳакамлар ҳайъати аъзоларидан иборат апелляция комиссияси тузилади. Ташкилий қўмита томонидан белгиланган, ҳакамлар ҳайъати таркибига кирмаган биттадан фан мутахассиси апелляция комиссияси аъзоси сифатида барча турдаги назорат ишларини баҳолаш жараёнини тўлиқ кузатиб боради.

77. Ташкилий қўмитанинг раиси бевосита апелляция комиссияси раиси ҳисобланади.

78. Апелляция комиссияси томонидан беллашув қатнашчиларининг шикоятлари ва аризалари беллашув натижалари эълон қилинган вақтнинг ўзида ўқувчи аудиториядан чиқмасдан туриб қабул қилинади ва кўриб чиқлади.

79. Беллашув қатнашчиларининг аризалари апелляция комиссияси раиси, ўқувчи ва ҳакамлар ҳайъати аъзолари иштирокида апелляция комиссияси аъзолари томонидан кўриб чиқлади. Апелляция вақтида ўқувчининг ота-онаси ёки ўқитувчисининг иштирок этиши ва текшириш жараёнига аралashiши тақиқланади.

80. Апелляцияга беллашув қатнашчиларининг фақат ўзлари томонидан бажарилган ишларнинг натижалари бўйича берган аризалари кўриб чиқиш учун қабул қилинади, бошқа ўқувчиларнинг ишлари билан танишишга йўл кўйилмайди.

81. Апелляция комиссияси асос бўлганда, ҳакамлар ҳайъати қарорини бекор қилиш ва уларга ўзгартиришлар киритиш ҳукуқига эга.

XI. Иштирокчилар ишларини баҳолаш ва рейтинг чиқариш

82. Ҳар бир босқичда иштирокчилар ишлари шифрланган тарзда ҳакамлар ҳайъати томонидан баҳоланади.

83. Ҳар бир фан бўйича тасдиқданган мезон асосида иштирокчиларнинг ишлари 100 балллик тизимда баҳоланади.

84. Ҳар бир фан ва синфлар бўйича беллашувнинг тўртинчи республика босқичидан ташқари барча босқичларда 1-ўринни эгаллаган ғолиб ўқувчилар сони биттадан ошмаслиги керак. Беллашув жараёнинда ғолибликка давогар ўқувчиларнинг умумий тўплаган баллар йиғиндиси тенг бўлиб қолганда уларга кўшимча тест топширифи берилади. Ғолиб аниқланунга қадар беллашув давом эттирилади. Ўқувчиларнинг кўшимча топширикларда олган баллари рейтинг балига таъсир қилмайди, фақат далолатнома тузилиб ғолиб аниқланади.

Беллашувнинг тўртинчи республика босқичида ҳар бир фан ва синф бўйича 1-ўрин 1 та, 2-ўрин 2 тагача (баллари ўзаро тенг бўлиши

шарти билан), 3-ўрин 3 тагача (баллари ўзаро тенг бўлиши шарти билан) этиб белгиланади.

85. Фанлар бўйича баллар мос равишда амалдаги ўқувчилар билимини баҳолашнинг кўп баллик рейтинг тизими асосида баҳолар дараражаларига тенглаштирилади, яъни,

“5” баҳо - 86-100;

“4” баҳо - 71-85;

“3” баҳо - 56-70.

86. Ўқувчиларнинг тўплаган баллари асосида уларнинг иштирокчилар ўртасидаги ўрни аниқланади.

87. Ушбу Низомнинг 84-бандига асосан барча босқичларда 1-ўрин фақат битта ўқувчига берилиб, республика босқичидан ташқари барча босқичларда 2-ўринга 2 тагача, 3-ўринга 3 тагача давогар ўқувчиларнинг умумий баллари тенг бўлиб қолган тақдирда, уларнинг ўрни тенг деб белгиланади. Агар 2-ўринга давогарлар сони 2 тадан, 3-ўринга давогарлар сони 3 тадан ортиқ бўлса, улар ўртасида кўшимча тест синовлари ўтказилиб, аниқланади. Кўшимча синов натикасида 2- ёки 3-ўринга давогар бир нафар қолиши ҳам мумкин.

XII. Беллашув натижасида ҳар бир таълим муассасаси ва ҳудудий халқ таълими бошқаруви органлари рейтингини аниқлаш механизми

88. Таълим муассасалари рейтингини аниқлаш жараёнида бошланғич балл сифатида мактаб ўқувчилари томонидан беллашувларнинг туман босқичида тўпланган балл, кам комплектли мактабларнинг рейтингини аниқлаш жараёнида эса фақат мактабдан қатнашган ўқувчиларнинг умумий ўртacha бали асос сифатида олинади.

Халқ таълими муассасалари фаолиятини методик таъминлаш ва ташкил этиш туман(шахар) бўлимлари рейтингини аниқлаш жараёнида шу ҳудуд ўқувчиларининг билимлар беллашувларининг учинчи босқичида, Қорақалпоғистон Республикаси халқ таълими вазирлиги, Тошкент шаҳри халқ таълими бош бошқармаси ва вилоятлар халқ таълими бошқармаларининг рейтингини аниқлашда шу ҳудуд жамоасининг республика босқичида тўплаган умумий ўртacha бали асос сифатида олинади.

Низомга 1-иљова

Билимлар беллашуви ўтказиладиган фанлар ва назорат турлари

№	Фан номи	Каминчи 8-чинчи 7-чинчи 6-чинчи 5-чинчи 4-чинчи	1-2-боскич	3-боскич	4-боскич
1.	Она тили ва адабиёт	+ + + + +	Ёзма иш – диктант, ижодий баён, Тест 30 та савол	Ёзма иш – диктант, ижодий баён, Тест 30 та савол	Ёзма иш – диктант, ижодий баён, Тест 30 та савол
2.	Коракалпок тили ва адабиёти	+ + + + +	Ёзма иш – диктант, ижодий баён, Тест 30 та савол	Ёзма иш – диктант, ижодий баён, Тест 30 та савол	Ёзма иш – диктант, ижодий баён, Тест 30 та савол
3.	Рус тили ва адабиёти (тальлим рус тилида слип бориладиган мактабларда)	+ + + + +	Ёзма иш – диктант, ижодий баён, Тест 30 та савол	Ёзма иш – диктант, ижодий баён, Тест 30 та савол	Ёзма иш – диктант, ижодий баён, Тест 30 та савол
4.	Ўзбек тили (тальлим рус ва кардош тилларда олиб бориладиган мактаблар учун)	+ + + + +	Ёзма иш – диктант, матн яратиш, Тест 30 та савол	Ёзма иш – диктант, матн яратиш, Тест 30 та савол	Ёзма иш – диктант, матн яратиш, Тест 30 та савол
5.	Рус тили (тальлим рус тилида олиб бориладиган тальлим мұасасаларидан ташқары)	+ + + + +	Ёзма иш – диктант, ижодий баён, Тест 30 та савол	Ёзма иш – диктант, ижодий баён, Тест 30 та савол	Ёзма иш – диктант, ижодий баён, Тест 30 та савол

6.	Инглиз типи	Тынглаб-тушунниш (тынгланганын ахбороттун ингилиз тилидә ёзма ея оғзаки баён күлиш), үйкіб-тушунниш (үкисан матны бўйича савол- ларга жавоб беради), грамматикага оид тест 30 та савон	Тынглаб-тушунниш (тынгланганын ахбороттун ингилиз тилидә ёзма ва оғзаки баён күлиш), үйкіб-тушунниш (үкисан матны бўйича савол- ларга жавоб беради), грамматикага оид тест 30 та савон	Тынглаб-тушунниш (тынгланганын ахбороттун немис тилидә ёзма ва оғзаки баён күлиш), үйкіб-тушунниш (үкисан матны бўйича савол- ларга жавоб беради), грамматикага оид тест 30 та савон	Тынглаб-тушунниш (тынгланганын ахбороттун немис тилидә ёзма ва оғзаки баён күлиш), үйкіб-тушунниш (үкисан матны бўйича савол- ларга жавоб беради), грамматикага оид тест 30 та савон
7.	Немис типи	Тынглаб-тушунниш (тынгланганын ахбороттун немис тилидә ёзма оғзаки баён күлиш), үйкіб-тушунниш (үкисан матны бўйича савол- ларга жавоб беради), грамматикага оид тест 30 та савон	Тынглаб-тушунниш (тынгланганын ахбороттун немис тилидә ёзма оғзаки баён күлиш), үйкіб-тушунниш (үкисан матны бўйича савол- ларга жавоб беради), грамматикага оид тест 30 та савон	Тынглаб-тушунниш (тынгланганын ахбороттун немис тилидә ёзма оғзаки баён күлиш), үйкіб-тушунниш (үкисан матны бўйича савол- ларга жавоб беради), грамматикага оид тест 30 та савон	Тынглаб-тушунниш (тынгланганын ахбороттун немис тилидә ёзма оғзаки баён күлиш), үйкіб-тушунниш (үкисан матны бўйича савол- ларга жавоб беради), грамматикага оид тест 30 та савон
8.	Француз типи				

9.	Тарих		+ + +	3	Тест – 40 та савол	Тест – 50 та савол	Оғзаки савол-жавоб - 4 та савол, Тест - 30 та савол
10.	Давлат ва хукуқ асослари		+ + +	1	Тест – 40 та савол	Тест – 50 та савол	Оғзаки савол-жавоб - 4 та савол, Тест - 30 та савол
11.	Математика	+ + + + +	5	Ёзма иш – 5 та савол, Тест - 30 та савол	Ёзма иш – 5 та савол, Тест - 30 та савол	Ёзма иш – 5 та савол, Тест - 30 та савол	Ёзма иш – 5 та савол, Тест - 30 та савол
12.	Информатика		+ + +	1	Амалий иш – 5 та савол, Тест - 30 та савол	Амалий иш – 5 та савол, Тест - 30 та савол	Амалий иш – 5 та савол, Тест - 30 та савол
13.	Физика		+ + +	2	Ёзма иш – 5 та савол Тест - 30 та савол	Лаборатория иши – 1 та савол.ёзма иш – 3 та савол, Тест-30 та савол	Лаборатория иши – 1 та савол.ёзма иш – 3 та савол, Тест-30 та савол
14.	Қимә		+ + +	1	Ёзма иш – 5 та савол Тест 30 та савол	Лаборатория иши – 1 та савол.ёзма иш – 3 та савол, Тест-30 та савол	Лаборатория иши – 1 та савол.ёзма иш – 3 та савол, Тест-30 та савол
15.	Биология		+ + +	3	Ёзма иш – 5 та савол Тест - 30 та сапол	Лаборатория иши – 1 та савол.ёзма иш – 3 та савол, Тест - 30 та савол	Лаборатория иши – 1 та савол.ёзма иш – 3 та савол, Тест- 30 та савол
16.	География		+ + +	3	Харита билан ишлаш 1 та савол, Тест - 30 та савол	Харита билан ишлаш 1 та савол, Тест - 30 та савол	Харита билан ишлаш 1 та савол, Тест - 30 та савол
17.	Иктисолий билим асослари		+ + +	1	Тест – 40 та савол	Тест – 50 та савол	Тест - 50 та савол
	Жами		6	12	13	17	57

Халқ таълими вазирлигининг
2017 йил 16 январдаги
13-сонли буйругига
3- иловга

**Билимлар беллашувини ташкил этиш бўйича Республика
Ташкилий Қўмитаси таркиби**

№	Ф.И.Ш.	Иш жойи ва лавозими
1.	Б. Данияров	Халқ таълими вазирининг биринчи ўринбосари, раис
2.	М.Вахобов	Таълим муассасаларида ўқув-тарбия жараёнини ривожлантириш бош бошқармаси бошлиғи, аъзо
3.	М.Юлдашев	Таълим муассасалари фаолиятини ташкил этиш бош бошқармаси бошлиғи, аъзо
4.	Н.Муротов	Молиялаштириш, бухгалтерия ҳисоби ва ҳисоботи бошқармаси бошлиғи, аъзо
5.	Х.Даминов	Маънавий ва ахлоқий тарбия бошқармаси бошлиғи, аъзо
6.	А.Носиров	Таълим стандартларини такомиллаштириш ва илғор педагогик технологияларни жорий этиш бўлими бошлиғи, аъзо
7.	И.Зокиров	Республика таълим маркази директори, аъзо
8.	Н. Рахмонкулова	А.Авлоний номидаги XTXKTМОМИ ректори, аъзо
9.	М.Пардаева	Республика таълим маркази директори ўринбосари, аъзо
10.	С.Хамраев	Республика таълим маркази Тайлим сифати мониторинги бўлими бошлиғи, котиб
11.	Қорақалпоғистон Республикаси Халқ таълими вазири, Тошкент шаҳри ва вилоятлар халқ таълими бошқармалари бошлиқлари, аъзо	

Изоҳ: Ташкилий қўмита аъзолари бошқа ишга ўтган ҳолда ташкилий қўмита таркибига ушбу лавозимга тайинланган ёки мазкур өзиғифалар унинг зиммасига юкланган ходим киритилади.

Bosh muharrir:

Mahmudov Sarvar Yuldashevich

Bosh muharrir o'rinbosari v.v.b:

Umaraliyeva Muhayyo Abdugaparovna

Mas'ul kotib:

Tashxanov Nurbek Aybekovich

Badiiy muharrir:

Mamasoliyev Akbarali Hamzayevich

Tahrir hay'ati:

Ulug'bek INOYATOV, Dilshod KENJAYEV, Risboy JO'RAYEV,
Hikmatilla RASHIDOV, G'ayrat SHOUMAROV,
Sharifjon ERGASHEV, Fayzulla AHMEDOV, Shavkat SHARIPOV,
Maqsudjon YULDASHEV, Islom ZOKIROV, Alisher ZOKIROV,
Hikmatilla DAMINOV

Tahririyat manzili: 100159. Toshkent shahri, Mustaqillik maydoni, 5-uy.
E-mail: xalq_talimi@xtv.uz Tel.: (0 371) 239-27-14, Faks: 239-27-11

Jurnal O'zMAA tomonidan 2015-yil 3-iyunda ro'yxatga olinib, 0852-raqamli
guvohnoma berilgan.

Buyruq va ularning ilovalari to'liq, o'zgartirishsiz chop etilmoqda. Jurnal
tahririyatning kompyuter bo'limida terilib, sahifalandi.

"MAKTUB PRINT" mas'uliysi cheklangan jamiyatida chop etildi.

Toshkent shahri, Shayhontoxur tumani, Navoiy ko'chasi, 30-uy
Bosishga ruxsat etildi: 07.02.2017-y. Qog'oz bichimi 84x108 1/32.

Ofset bosma usuli. Sharqli b.t. 7,0. Adadi 31 434 nusxa.
-buyurtma.

Bahosi kelishilgan narxda.

Ushbu songa mas'ul – Suyarova Lutfiya Muxiddinovna